The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — Z. Kēlere, 2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill., 60647, U. S. A.
WEDNESDAY, JUNE 7, 1967

# LATVIJA AMERIKĀ

15. 7. JŪNIJS TRESDIENA, 1967. G. 7. JŪNIJS, 45. N-RS 17. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Nujorkas redakcijas vadītāja V. IRBE
4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja Z. KĒLERE,
2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill. 60647, U. S. A., tālrunis 486—8975

## Latvijas zeme Brāļu kapu pamatos

**LATVIJAS KARA INVALIDU APVIENIBAS 50 GADU JUBILEJAS, KURZEMES CIETOKSŅA ATCERES UN BRĀĻU KAPU PAMATAKMENS IEMŪRĒSANAS SVINIBAS ROTA (1)**

**Vairā nekā 200 dalībnieku 27, un 26. maijā pulcējās Latviešu karа invalidu apvienības ASV valdes uzturētajā veterānu atpūtas mītnē Rota Katskilu kalnos, lai atzīmētu Latvijas karа invalidu savienības dibināšanas 50. gadadienu, pieminētu Kurzemes cietoksni un piedalītos Brāļu kapu pamatakmens likšanas svinībās. No Toronto bija ieradies īpašs autobuss ar apm. 40 svētku dalībniekiem, tāpat bija arī viesi no Klivlendas, Bostonas, Saginavas, Filadelfijas, Bafalo, Albānijas, Vilimantikas, Nujorkas un citām vietām. Svinīgo jundu pieņēma vplkv. A. Silgailis, bet Brāļu kapu pamatos bez citiem priekšmetiem iemūrēja arī kārbiņu ar Latvijas zemi, kuru no dzimtenes atvedusi L. Turka pēc izsūtījuma 15 gadiem Sibirijā.**

Pēc Latvijas un ASV karogu uzvilkšanas mastā, pirmās dienas pēcpusdienā, taures skaņu aicināti, veterāni nostājās lielajai jundai, kuru komandēja un vplkv. A. Silgailim ziņojumu nodeva vltn. P. Kurbis. Uzrunājot jundas dalībniekus, A. Silgailis uzsvēra, ka kauju laukos ar asiņām apzīmogotā draudzībā ir tā, kas pulcina un satur kopā mūsu veterānus. Viņš uzsvēra arī lielo nozīmi, kas piekrīt jaunatnei, kurai Latvijas brīvības ideju jānodod turpināšanai. Pēc kopīgi nodziedātas Latvijas himnas, Latviešu leģiona 15. divīzijas un LK IA mācītājs svētbrīdi runāja par latviešu karavīru zobenu, kas nav sarūsējis, un Latvijas sauli, kas nav norietējusi. Viņš aplieciнāja, ka tie, kas cīņās nolikuši galvas, tiecējuši Dievam, taisnības uzvarai un Latvijas brīvībai. Junda izskanēja ar „Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils".

Vakarā Rotas zālē notika svinīgs akts un koncerts, kurā svētku runu teica LKIA valdes priekšsēdis un Bruņinieka krusta kavalieris kpt. R. Ancāns. Runātājs, norādot uz Latvijas karа invalidu savienības oriģinālkarogu, kas atradās zālē un kuru no dzimtenes izvedis pēdējais LKIS valdes priekšsēdis L.k.o.k. N. Gudze, teica: „Šis karogs, kura pamatā ir Latvijas krāsas, ap sevi pulcina visus karа invalidus, sākot ar latviešu strēlnieku 1916. gada asiņaino Ziemsvētku kauju dalībniekiem. Toreiz latviešu strēlnieki ienesa latviešu tautas vārdu starptautiskajā forumā, kas vēlāk atvieglioja diplomātisko cīņu par jaunās Latvijas valsts atzīšanu." Runātājs stādīja klausītājiem priekšā LKIS dibinātāju un pirmo statūtu autoru plkv. P. Līci, kuru suminēja ar aplausiem, bet dāmu komiteja (pr-ce Zenta Līce, vietniece Ilga Ancāne un sekretāre Mirdza Piekalnīte) viņam pasniedza ziedus.

Runas turpinājumā R. Ancāns pakavējās pie Kurzemes cietokšņa pirms 22 gadiem, uzsverot, ka latviešu 19. divīzija (ap 15.000 vīru) un kurzemnieki kopā ar citu novadu bēgļiem (ap 500.000) ASV prezidenta Rūzvelta starptautiskas nodevības rezultātā palika komūnistu varā un aizgāja Golgātas ceļā. Kurzemes cietokšņa vīru izcīnītās 7 lielkaujas šodien atzītas par leģendārām. Latviešu leģionāri ar saviem ķermeņiem sedza tautai ceļu uz brīvību, ko neviens nekad nedrīkstētu aizmirst. Jo šodien no 19. divīzijas viriem brīvībā ir gandrīz vienīgi karа invalīdi, kuru ķermeņus klāj rētas, kuri stāv uz vienas kājas vai LKIA karogu tur tikai ar vienu roku, tad tas ir liecinājums, ka viņi veikuši darbu, kas izteicams vārdos „Tēvzemei un brīvībai", ka vislielākajā uzticībā viņi pildījuši savu pienākumu, bet tagad turpina nest Latvijas karogu, būdami nevainojami arī savās sirdīs, jo ir ozoli, kuŗi ieauguši Latvijas zemē, par to ziedojušies un nekad vairs nav pārstādami. Sviedri un asinis, kuŗas viņi lējuši par savu zemi, ir mūžīgas saites.

Pabeidzot runu, R. Ancāns vēl pakavējās pie Brāļu kapu izbūves. Ideja par šādiem kapiem radās 1961. gadā, kad Rotas izbūves pirmajā posmā pēkšņi no šīs dzīves aizgāja A. Bisenieks. Viņš bija bez piederīgajiem ar

(Nobeigums 5. lpp.)

Kalifornijas gubernātors Ronalds Regans (pa kreisi) pieņem ASV rietumkrasta 3. latviešu dziesmu svētku rīcības komitejas pārstāvjus: no kreisās — Ārija Krepica, Silvija Dūce, Alfs Keire un Valdemārs Švāns.

## „Traka" ideja, kas var īstenoties...

ASV rietumkrasta 3. latviešu dziesmu svētku Sanfrancisko sagatavošanas darbiem ievirzoties beigu posmā, rīcības komitejas pārstāvji devās uz Kalifornijas galvaspilsētu Sakramento, kur tos audiencē pieņēma gubernātors Ronalds Regans. Svētku rīcības komiteju šai vizītē pārstāvēja priekšsēdis Valdemārs Švāns un ārējās informācijas daļas vaditājs Alfs Keire, kuŗus pavadīja divas tautu meitas krāšņos tērpos — Silvija Dūce un Ārija Krēpica.

„Zēl, ka man nav klāt krāsu filmas!" skaistos tērpus ieraudzījis, iesaucās gubernātors Ronalds Regans, kuŗu pašreiz uzskata par vienu no nopietnākajiem kandidātiem ASV prezidenta vēlēšanām.

Uzklausījis svētku rīcības komitejas pārstāvju informāciju un ielūgumu pagodināt ar savu klātieni dziesmu svētkus, gubernātors apsolīja: „Ja vien spēšu iekārtoties, būšu jūsu dziesmu svētkos. Patiešām, es labprāt vēlētos tajos būt!"

Gubernātors priecājās arī par viesu dāvaru — Nujorkas latviešu kokļu un dziedātāju ansambļa ieskaņoto skaņu plāti: „Tā nāk īstā laikā. Tikko pārcēlāmies uz mūsu jauno māju, kuŗā man arī jauns stereo atskaņotājs."

Oficiāli ielūdzot Kalifornijas gubernātoru uz dziesmu svētkiem Sanfrancisko, rīcības komitejas pārstāvji viņu arī informēja par nodomu svētku dalībnieku gājiena priekšgalā lūgt soļot latviešu tautības karavīrus no Vietnamas cīņu laukiem. Šī ieceŗe, liekas, pamazām sāk jau istenoties, jo majors Vilmārs Kukainis, kas pašreiz stacionēts Vietnamā, saņēmis augstākas amerikāņu armijas instances aicinājumu atbildēt, vai vēlas braukt uz latviešu dziesmu svētkiem Sanfrancisko, kur viņam paredzēta svētku parādes vadīšana. Majors V. Kukainis jau devis piekrišanas atbildi. Parādes gājiena priekšgalā bez viņa paredzēti vēl trīs latviešu karavīri.

Visai interesanta bija arī amerikāņu armijas t. s. „Public Relations" virsnieka, kāda pulkveža (Sanfrancisko), atbilde uz rīcības komitejas pārstāvju jautājumiem attieksmē uz iecerētajiem karavīriem svētku parādes gājienā: „Jūsu ideja ir tik traka, ka tā patiešām var īstenoties!..."

G. Grieze

## Miris pltn. Edvīns Mednis

Redakciju slēdzot, saņemta ziņa, ka 2. jūnija pēcpusdienā Nujorkā miris rakstnieks un Latviešu strēlnieku biedrības ģenerālpārstāvis pltn. Edvīns Mednis, kuŗu pēdējā gaitā izvadīja 5. jūnijā. Aizgājējs bija korporācijas Lettonia filistrs.

Edvīns Mednis bija dzimis 1897. gada 4. augustā Raunas pagastā kā skolotāja dēls, 1914. gadā beidzis L. Ausēja reālskolu Cēsīs un vēlāk Kazaņas karaskolu. Ar 1915. gadu viņš veica dienestu 4. Vidzemes strēlnieku pulkā un tā sastāvā piedalījās leģendārajās Ziemsvētku kaujās, kuŗās smagi ievainots, bet 1920. gadā stājās Latvijas nacionālās armijas rindās. Laikā no 1922.—1932. gadam viņš darbojās „Latvijas Kareivja" un vēlāk „Militārā apskata" redakcijā. 1933. gadā E. Mednis pabeidza arī Latvijas universitātes tautsaimniecības fakultāti. Ar 1935. gadu viņš darbojās par nodaļas priekšnieku Karа saimniecības pārvaldē, 1944. gadā devās bēgļu ceļā uz Vāciju, no kurienes 1950. gadā izceļoja uz ASV.

Bez žurnālistikas Edvīns Mednis bija pievērsies arī literātūrai, sarakstot vairākas lugas, stāstu krājumūs un romānus, pēdējos galvenokārt aprakstot latviešu strēlnieku cīņu gadus. Tieši šiem darbiem, tāpat kā aizgājēja publicētajiem apcerējumiem un atmiņām par latviešu strēlniekiem un plkv. Fr. Briedi piekrīt vislielākā vērtība.

Edvīns Mednis bija arī mūsu laikraksta līdzstrādnieks, dodot publicēšanai ne vien savus literāros darbus, bet iesūtot arī ievadrakstus un dažādus apcerējumus.

**V. I.**

## Sācies karš Vidējos austrumos

Agrā 5. jūnija rītā pie Izraēlas dienvidu robežas koncentrētās ēģiptiešu vienības pēc īsas artilerijas sagatavošanas uguns sākušas uzbrukumu. Tai pašā laikā sīriešu gaisa spēki uzlidoja Haifai, kamēr izraēliešu lidmašīnas sāka gaisa pretuzbrukumus Kairo apkārtnei. Ēģipte ziņo, bet Izraēla katēgoriski noliedz, ka notriektas 44 izraēliešu lidmašinas, ēģiptiešiem zaudējot tikai divas.

No Jeruzalemes ziņo, ka ēģiptiešu iebrukums Izraēlā atsists, ēģiptiešu artilerija apklusināta un Izraēlas motorizētās vienības pārgājušas pretuzbrukumā, iekļaužoties Ēģiptes territorijā. Te jāatceras, ka Rietumu militārie lietpratēji, nesen sniedzot Vidējo austrumu spēku samēru analizi, apgalvoja, ka uz zemes Izraēla pārāka par Ēģipti un Sīriju, bet visu arabu valstu gaisa spēki savukārt pārāki par Izraēlas aviāciju.

Par smagām kaujām ziņo no Gazas šauruma, attieksmē uz kuŗu Apvienoto nāciju ģenerālsekretārs Utants padevās Nasera spiedienam un izvāca AN policijas armiju.

Pašreizējais karš Vidējos austrumos draud izvērsties nesalīdzināmi lielāks par 1948. un 1956. gada konfliktiem. Pirmajās karа stundās pret Izraēlu jau cīnījās Ēģipte un Sīrija, bet karu jau pieteikušas arī Jordānija, Kuvaita, Sudāna, Libanona. Sagaidāms, ka kuŗu katru brīdi pārējo arabu valstu piemēram sekos arī Saudiarabija un Alžīrija. Izraēla patiešām tagad stāv viena pret visu arabu pasauli.

Tikai dažas stundas pēc karа sākuma Nujorkā uz ārkārtas sēdi sanāca Apvienoto nāciju drošības padome. Pad. savienība, cik zināms, gatavojas pastiprināt savu floti Vidusjūrā, to pašu darīs Anglija, kamēr ASV 6. flote (50 kuģu, 200 lidmašīnu, nezināms skaits zemūdeņu un vairāk nekā 25.000 apkalpes locekļu) jau atrodas kaujas gatavībā visiem gadījumiem. Vidusjūrā Pad. savienība ar Rietumu jūras spēkiem nevar mēroties. Militāra konflikta gadījumā, kuŗā varētu aktīvi iejaukt kā krievus, tā amerikāņus, pēdējie komūnistu flotes darbību ārkārtīgi apgrūtinātu, nobloķējot krieviem iebraukšanu Vidusjūrā. Tā būtu zināma „atspēlēšanās" Maskavai par Ēģiptes atbalstīšanu Tiranas šauruma blokādē, kas noslēdza Izraēlai ceļu starp Akabas šaurumu un Sarkano jūru, kļūstot par karа pamatu Vidējos austrumos.

Ļoti jāšaubās, vai Apvienoto nāciju drošības padome spēs apturēt karu starp Izraēlu un arabu pasauli pirms lielākas asinsizliešanas. Svarīgākais pašreiz ir jautājums, par kādu pretrīcību izšķirsies ASV, Anglija un, varbūt, arī Francija. No militārā viedokļa raugoties, Pad. savienība atrodas par tālu, lai tās tiešā militāra iejaukšanās būtu iespaidīga. Karа pirmajās stun-

(Nobeigums 8. lpp.)

Voldemars Korsts

## Emocijas un organizēts darbs

Mūsu trimdas saime tieši pēdējos gados parādījusi arvien lielāku interesi un gatavību piedalīties tīri politiskajā cīņā par Baltijas valstu un reizē ar to Latvijas nākotni. Labi izdevās plašā demonstrācija pie Apvienotajām nācijām, plaša un slavējama bija arī aktivitāte pēdējā cīņas posmā, pirms ASV senāts pieņēma rezolūciju par Baltijas valstu atbrīvošanas nepieciešamību. Un liekas, ka plaša, kaut, varbūt, pārāk sasteigta un skaļa bija arī reakcija, protestējot pret Anglijā noguldītā Baltijas valstu zelta apdraudējumu. Tas ierosina, reizē tas ir mudinājums turpmākajam, ja rāda, ka ir gadījumi, kad mūsu aktivitāte izpaužas patiešām redzamā un jūtamā veidā.

Šo pozitīvo pusi tomēr nedrīkst pārvērtēt, jo visi minētie gadījumi ir vairāk vai mazāk emocionāli uzliesmojumi, kuŗi nebūt negarantē, ka tagad turpināsies kopīgs un regulārs nacionālpolitisks darbs Latvijas un pārējo Baltijas valstu atbrīvošanas labā, kas būs ne vien aktīvs, bet arī ietvers visus. Ir pazīmes, kuŗas rāda, ka šādi emocionāli apziņas uzliesmojumi — kā tas ir katra emocionāla izpauduma gadījumā — nes līdz arī briesmas, ka līdzekļi un enerģija, ko izlieto vienai eksplozijai, vēlāk pietrūkst regulāram, pārdomātam un neatlaidīgam darbam, kuŗš — lai man piedots, ja viens otrs to nevēlas dzirdēt! ir vienīgais veids, kas gala rezultātā sola īstus panākumus. Kad eksplozijas skaņas apklust, to ātri aizmirst, kādēļ šādam spējam sprādzienam ir un būs nozīme vienīgi par tik, par cik mēs pēc emocionālām demonstrācijām varam regulāri un nepārtraukti atgādināt un prasīt mūsu taisnību un tiesības reiz rezdzēt arī Baltijas tautas atbrīvotas no koloniālās verdzības.

Nevaru piekrist to uzskatam, kas apgalvo, ka šādi izcili eksplozīvas gribas demonstrējumi nav vajadzīgi vai ka tādu drīkst izsaukt tikai kāda noteikta persona vai viens vienīgs iestādījums, bet reizē tomēr jābrīdina arī no divām lietām. Vispirms, šādu eksploziju izsaukšana ir rūpīgi jāapsver, tāpat jāapsver arī līdzekļi, kuŗus lieto, jo pretējā gadījumā varam nokļūt stāvoklī, ka atbalsta un draugu iegūšanas vietā radām pārliecību, ka nespējam savas prasības pareizi pamatot, kādēļ tai pašā laikā varam draugu vietā iegūt pretiniekus līdzšinējo atbalstītāju rindās. Orkārt, mums jāapzinās, ka līdz šim mūsu rīcībā esošie līdzekļi, arī tīri materiālā ziņā, ir ļoti aprobežoti, kādēļ to pārāk plaša izlietošana vienai eksplozijai vēlāk var kļūt sāpīgi izjūtama tad, kad tie būs nepieciešami rūpīgam, plānotam un ilgstošam darbam, kas mūsu apstākļos vienīgais var dot īstus panākumus.

Pēc šī brīdinājuma tomēr arī jāatzīst, ka šiem pēkšņajiem uzliesmojumiem bez jau minētās ir arī cita pozitīva nozīme. Tie liek mūsu vadošajām organizācijām pārdomāt, ka tieši to uzdevums ir nepārtraukti sekot notikumiem un pārņemt vadību, nevis nogaidīt, kamēr kaut kur notiek eksplozija, kuŗa var radīt arī nekontrolējamu stāvokli, bet šo spēku novadīt pareizā virzienā jau tad, kad rodas pārliecība, ka šāda eksplozija nenovēršama vai nepieciešama. Ja tas nav darīts, tad grūti pārmest citiem komptenču neievērošanu un darba nekoordinētu veikšanu.

Protams, arī eksplozijas izsaucēju pienākums ir jau iespējami laicīgi paziņot savus nodomus un nemēģināt visu darīt tikai vieniem pašiem, jo šāda rīcība viegli noved pie negatīvā stāvokļa, ka cita organizācija apgalvo, ka vienīgi tai ir tiesības šādu darbu kārtot. Šādi separējoties, vienam uzsverot savas tiesības vadīt, bet otrai pusei uzsākot akciju tādā tempā, ka darbības saskaņošana vai kopdarbība klūs praktiski neiespējama, negribot rada aizdomas, ka izšķirošais nav bijis pats mērķis, bet visā iejaukta arī laba daļa gribas radīt sev pašreklāmu. Protams, teiktais ir tikai tīri teorētisks prātojums, kuŗu nav iespējams pilnībā attiecināt uz kādu atsevišķu gadījumu vai kolliziju.

Runājot par kollīzijām, gan būtu jāapzinās, ka tādas iespējams novērst, ja rada centru, kuŗā atsevišķas organizācijas vai pat tikai savu domu paudēju grupas var ieskatus kopīgi izdebatēt un rast kopīgu līniju un darba sadalījumu. Tādu radīt nebūtu grūti, jo visiem ir viens mērķis, lielākajai daļai arī laba griba, gandrīz visi arī nešaubīgi atzīst, ka mums nepieciešamas respektētas un stipras centrālās organizācijas. Kollīziju novēršanai nepieciešama zināma iecietība pret jaunām idejām un jaunu pieeju darbam, nenoraidot visu kā nederīgu vai nepieņemamu pirms vēl nav īsti mēģināts pārliecināties, vai jauno ideju īstenošana iespējama un vai tās tomēr nevarētu dot pozitīvus rezultātus.

Jaunas idejas un jauni darbības lauki ir nepieciešami, jo, kā pieredze rāda, ne viena vien sākumā par nederīgu un pat kaitīgu apzīmēta ideja izrādījusies tā, kas devusi pozitīvus rezultātus. Par visām lietām tomēr neaizmirsīsim, ka vienīgi kopībā un sadarbībā ir īsts spēks, ka emocionāli pasākumi gan ātri uzliesmo, bet tikpat ātri arī apdziest. Panākumus mūsu darbā var dot vienīgi plānots, apsvērts un ilgstošs darbs.

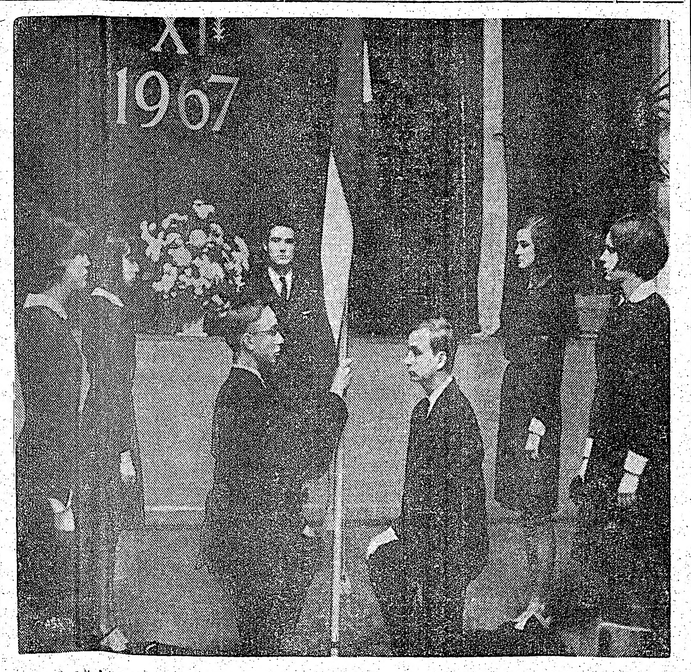


Toronto latviešu ģimnazijas 11. izlaiduma svinīgajā aktā skolas karogu nākošajai klasei glabāšanā nodod absolventi (no kreisās) Lauma Kaļiņa, Inta Kalniņa un Uldis Celmiņš, karogu pieņem Roberts Freimūts, Silvija Plīse un Ruta Kalniņa; vidū absolvents Guntis Siliņš deklamē pēdējā Latvijas valsts prezidenta K. Ulmaņa „Sarkanbaltsarkanās krāsas, ko saka tās mums?"

Foto: J. Līgers

# Izbēguša lietuviešu jūrnieka stāsts

No padomju zvejas kuģa pērnā gadā nobēgušo 29 gadus veco lietuviešu jūrnieku Broni Kulberķi Čikāgā intervējis lietuviešu dienas laikraksts „Draugas". Šo interviju Anglijā savukārt publicējis Foreign Affairs Circle izdotais žurnāls „East West Digest" savā aprīļa numurā.

— Kad jūs pirmoreiz saskatījūt iespēju bēgšanai?

„Tas bija Duālas ostā Kamerūnā. Mūsu kuģis zvejoja pie Afrikas krastiem, kad sabojājās tā zemūdens propelleris. Mums bija jābrauc uz tuvāko ostu, lai sausā dokā to salabotu."

— Vai jūs zvejas flotē iesauca jeb vai pieteicāties brīvprātīgi?

„Pieteicos brīvprātīgi. Mans nolūks bija izbēgt uz ārzemēm, tādēļ izvēlējos jūrnieka darbu. Pagāja tomēr seši gadi līdz pirmajai iespējai bēgt."

— Vai krievu jūrnieki uz kuģa bija apmierināti ar padomju sistēmu?

„Krievu jūrnieki, ar kuŗiem aprunājos, parasti bija neapmierināti un lādēja padomju sistēmu un tās vadību. Viņi nav apmierināti ar brīvības ierobežošanu, zemajām algām un citiem ierobežojumiem, kas viņus saista."

— Kādi ir krievu jūrnieku ārzemju ostās gūtie iespaidi?

„Ostas pilsētu apskatīšanu mēģina atrunāt. Mana sešu dienesta gadu laikā uz padomju kuģa šī bija pirmā reize, kad radās iespēja atstāt kuģi, un arī tikai tādēļ, ka mūsu kuģim bija nepieciešams labojums."

— Kā jūs izbēgāt?

„Kamēr kuģis atradās labošanā, mums atļāva grupās pa trim vai četriem atstāt kuģi. Atsevišķi nevienam iziet neatļāva. Mums arī piekodināja neatdalīties no grupas. Pirms nokāpšanas krastā mums izsniedza nedaudz kabatnaudas vietējā valūtā. Es prasīju mazliet vairāk — 500 franku, aizbildinoties, ka vēlos iegādāties dažus šai pilsētā ražotus īpatus traukus. Kad bijām krastā, mēs tūlīt devāmies uz krogu iedzert alu. Bet krievi ir labi iedzērēji, tā mēs pārgājām uz vīnu. Tā kā man bija vairāk naudas, es viņiem izmaksāju. Tad neuzkrītoši devos uz tualeti. Krievu uzraugs mani pavadīja pat turp, bet es ieslēdzos, un krievs devās atpakaļ uz bāru, lai turpinātu dzeršanu. Tad es izlavījos pa pakaļdurvīm laukā."

— Kurp jūs devāties vispirms?

„Es steidzos uz galveno ielu. Pasaucu taksometru, lai ātrāk tiktu no krieviem prom, cik vien tālu iespējams. Es zināju, ka Kamerūnā ir ASV sūtniecība, bet nebija nojautas — kur. Beidzot izkāpu no taksometra un mēģināju izskaidrot savu nodomu cilvēkiem, kas sarunājās uz kāda balkona. Tie izrādījās franči. Teicu viņiem, ka neprotu ne franciski, nedz angliski, un viņi man iedeva mazu franču - krievu vārdnīcu. Ar tās palīdzību izskaidroju, ka vēlos nokļūt amerikāņu sūtniecībā. Viens no frančiem mani turp aizveda savā automašīnā."

— Kāda bija krievu reakcija?

„Kuģa kapteinis manu bēgšanu radio ceļā paziņoja Maskavai. Divi krievu ierēdņi tūlīt izlidoja no Maskavas uz Duālu un apmeklēja mani policijas iecirknī, gan Kamerūnas ierēdņu klātienē. Es atteicos krieviem sniegt roku un uzklausīt viņu mēģinājumus pierunāt atgriezties uz kuģa. Kur es palikšot, — viņi jautāja, — ko darīšot bez valodas, kas notikšot ar maniem atstātajiem piederīgajiem? Atbildēju, ka daži mani radinieki dzīvo ārzemēs, kādēļ nebūšu viens. Arī par valodu nebēdāju, jo esmu vēl jauns, tādēļ pietiek laika iemācīties kādu vien valodu vēlos. Tad uzsvēru, ka gribu dzīvot brīvā valstī, nevis krievu apspiestībā. Vēl piebildu, ka ar manu algu Pad. savienībā tikko pietiek paša uzturam. Krievi saprata, ka es neatgriezīšos un aizgāja."

— Vai lietuviešu strādnieki apmierināti ar savu pašreizējo dzīvi?

„Viņi nekad nebūs apmierināti, kamēr krievi būs kakla kungi. Plāni un darba normas arvien pieaug, bet algas paliek tās pašas."

— Vai vēl atceraties neatkarīgo Lietuvu?

„Biju trīs gadus vecs, kad krievi 1940. gadā okupēja Lietuvu. Kā miglā tomēr vēl atceros kaŗa beigas. Tātad — esmu uzaudzis padomju sistēmā."

— Kā nākas, ka padomju propaganda nav jūs iespaidojusi skolā un citur?

„Cilvēki satiekas un pārrunā lietas. Kas gan spēj ticēt propagandai, ja īstenība ir daudz savādāka? No privātām sarunām un vēstulēm no ārzemēm zināju, ka dzīve citās zemēs ir pavisam citāda."

— Ko lietuvieši un krievi domā par dzīvi Amerikā?

„Viņi zina, ka amerikāņiem ir brīvība, saprot arī visu pārējo. Lietuviešu vairākums taču saņem dāvanu saiņus no radiniekiem ASV. Viņi jautā sev: kā gan mēs jebkad spētu sūtīt šādus saiņus, ja no mūsu algām nepietiek pat visnepieciešamākajam?"

— Vai daudzi lietuviešu jaunieši ieinteresēti nokļūt Rietumos?

„Ja robežas pāreja būtu tikpat viegla, kā, teiksim, no Dienvidslavijas uz Itāliju, tad vismaz puse Lietuvu atstātu."

— Kādas ir lietuviešu tautas cerības?

„Lietuvieši netic, ka krievi Lietuvā paliks mūžīgi. Pārmaiņām ir jānotiek. Visi, ieskaitot jauno paaudzi, vēlas brīvību." —

Komentāri pie šīs intervijas ir lieki. Teiktais jo nozīmīgs tādēļ, ka to teicis jauns cilvēks, kas uzaudzis komūnistu propagandas purvā, bet tomēr nav zaudējis patiesā stāvokļa izpratni un ilgas pēc brīvības.

J. R.

# Atlants, kas rāda krievu imperiālismu

Kaut krievu emigranti, rietumu pasaules žurnālisti un arī mēs paši mēdzam rakstos un runās pasvītrot, ka ir liela starpība starp cara Krieviju un Pad. savienību, tomēr vienā ziņā abi krievu režīmi līdzinās kā ola olai. Tas ir neaprobežotais imperiālisms, kas gan atklāti, gan maskējoties ar dažādiem skaistiem plīvuriem, mērķtiecīgi un neatlaidīgi cenšas lielajai krievu zemei pakļaut kaimiņzemes, kuŗas iedzīvotāju skaita ziņā mazākas par šo varaskāro agresoru. Krievu cari nodarbojās ar „krievu zemju kopā vākšanu" (sobiranije zemļi ruskoi), kā to mēs, kas bijām spiesti mācīties krievu skolās, vēl labi atceramies no Krievijas vēstures. Kaut gan lielākā daļa „kopā savākto zemju" nemaz nebija krievu apdzīvotas, krievu imperiālisti uzskatīja par visai slavējamu darbu nekrievu zemju pakļaušanu krievu caru varai.

Pamatā nekas nav mainījies arī pašreizējā komūnistu režīmā, tikai plīvuri imperiālisma maskēšanai nedaudz izmainīti. Tagad vairs nenotiek „krievu zemju kopā vākšana", bet gan „darba tautu atbrīvošana no kapitālistisko imperiālistu izsūkšanas", „nacionālo atbrīvošanas kaŗu atbalstīšana" u. t. t. Visiem katru dienu jādzird šos saukļus, kuŗus brīvās pasaules sensāciju kārā prese kā papagaiļi arvien atkārto gandrīz pilnīgi tai pašā redakcijā, kādā ziņas piespēlē Pad. savienības dezinformācijas meistari, rēķinoties ar brīvās pasaules preses zināšanu trūkumu padomju ārpolitikas jautājumos. Vai, varbūt, taisnība ir tiem, kas Amerikas kontinentā apgalvo, ka katrā lielo laikrakstu redakcijā sēž slepeni padomju aģenti, kas sekmīgi turpina dezinformācijas darbu brīvajā pasaulē?

ASV kongresā pirms dažiem gadiem nolasīja kādu pētījumu par Pad. savienības propagandu, kuŗā bija teikts, ka propagandas vajadzībām ārzemēs šī valsts, kuŗa 50 gadu laikā nav varējusi sasniegt dzīves līmeni, kas tikai aptuveni tuvotos amerikāņu strādnieku normālajam dzīves standartam, tomēr izdod apm. 2 miljardus dolaru gadā. Ar tik lieliem līdzekļiem nav grūti atrast ļaudis, kas padodas padomju kārdinājumiem, kā mēs paši redzam trimdas saimē, kādam latviešu "dzejniekam" atklāti rediģējot jauno čekas laikrakstu, kuŗu vidējās un jaunākās latviešu paaudzes muļķošanai izdod Šveicē. .

Tā kā latviešiem liktenis lēmis dzīvot kaimiņos ar krievu zemes imperiālistiem, mūsu tauta vienmēr atradusies neapskaužamajā situācijā, ka tās zemi iekāŗojuši un bieži arī iekaŗojuši šie varas kārie kaimiņi. Tikai uz īsu laiku pēc 200 gadiem krievu varā latviešiem 1918. gadā izdevās iegūt brīvību, kuŗu gan tūlīt mēģināja nolaupīt; 1919. gadā 5 asiņainus mēnešus valdot P. Stučkam, kas tāpat kā mūsdienu krievu pakalpiņi, no kuŗiem daļa pat latviski nerunā, nebija nekas cits kā Pad. savienības ķirpars. Tas, kas komūnistiem 1919. gadā neizdevās, paveicās pēc 20 gadiem, kad Latvijas zemi atkal pārplūdināja krievu un mongoļu ordas.

Tiem, kuŗiem kanadiešu sabiedrībā vai citur iznāktu runāt par krievu un padomju imperiālismu, ieteicams Jēlas universitātes izdotais krievu vēstures atlants („An Atlas of Russian History" by Allen F. Chew, 1967), kas 34 kartēs attēlo krievu imperiālisma vēstures 11 gadsimtus, sākot ar varjāgu „aicināšanu" uzņemties kārtības ievešanu viņu zemē (kā lasāms pašu krievu chronikā: „Mūsu zeme ir varen plaša un bagāta, bet tajā nav kārtības; nāciet par mūsu valdniekiem un pavēlniekiem.") un beidzot ar iekaŗojumiem otrā pasaules kaŗā un tā sekās, kuŗos ietelp arī Latvija.

Kādreiz latviešu presē iztirzāja jautājumu, vai tikai viens no trim varjāgiem, kas saucies Truvar, nav bijis latvietis, varbūt, Druvvaris? Ja tā būtu bijis, tad latvietis un, iespējams, arī vairāki viņa kaŗakalpi varētu būt bijuši iejaukti „kārtības nodibināšanā" krievu zemē. Tam nav nekādu pierādījumu, tāpat kā nav pierādījumu, ka tā nav bijis. Tā būtu likteņa ironija, jo komūnistu latviešu pakalpiņi ir tie, kas tagad krievu komūnistiem palīdz uzkundzēties un kalpināt latviešu tautu lielās sarkanās imperijas interesēs.

A. K.

LATVIJA
AMERIKĀ

45. N-RS TREŠDIENA, 1967. G. 7. JŪNIJS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3239;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

Ārlietu redaktors — Ints Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Valdis Teteris, 17 Chester Hill Rd., Toronto 6, Ont., tālr. 463—4226.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

# LASĪTĀJU VĒSTULES

## SAGLABĀSIM MŪSU PAGĀTNES LIECINIEKUS!

Kopš mūsu dzimtene un pārējās Baltijas valstis nokļuvušas Pad. savienības varā, daudzi mūsu senatnes liecinieki aiziet pazušanā. Okupācijas laikam ieilgstot, trimdā izkaisītie latvieši, igauņi un lietuvieši tagad sāk izrādīt lielāku interesi par senatnes vērtību apzināšanu, savākšanu un saglabāšanu nākošajām paaudzēm un Baltijas pētniekiem. Savākto materiālu uzglabāšanai jau ierīkoti īpaši archīvi gan Vācijā, gan Zviedrijā, Somijā un Austrālijā, gan arī citās zemēs.

Lielu darbu šai ziņā jau veicis latviešiem labi pazīstamais Lineburgas Austrumakadēmijas docents un Ziemeļaustrumeiropas kultūras vērtību archīva vadītājs Otto Bongs.

Kad Lejassaksijas darba kopa visvācu uzdevumiem (NAGA) — Niedersächsische Arbeitsgemeinschaft für gesamtdeutsche Aufgaben) šāgada aprīlī rīkoja izstādes un referātus ar diapozitīvu demonstrējumiem daudzās Lejassaksijas pilsētās, šāda izstāde notika arī Delmenhorstā, kuŗu atklāja pilsētas virsbirģermeisters, piedaloties augstākiem ierēdņiem un daudziem žurnālistiem. Par referentu bija aicināts Otto Bongs, viņa referāta temats bija „Vācijas kaimiņi austrumos" Referāts bija labi sagatavots, to papildināja izstādītie eksponāti, krāšu diapozitīvi, ģeografiskās kartes, atlanti u.c. Runājot par Vācijas kaimiņiem austrumos un par tautu pašnoteikšanās tiesībām, O. Bongs drosmīgi pārmeta vāciešiem, ka tie gan prasa pašnoteikšanās tiesības saviem tautiešiem austrumu apgabalos, bet aizmirst kaimiņus Baltijas valstīs, apzīmējot Baltiju savos ģeografijas atlantos un mācību grāmatās kā Pad. savienības sastāvdaļu. Tas izsauca klausītājos spraigas diskusijas, bet referenta konstatējumu neviens nevarēja apstrīdēt, liekot daudziem šo jautājumu pārdomāt.

Personīgās sarunās ar O. Bongu varēja pārliecināties, ka viņš jau veicis un joprojām veic lielu vēsturisku darbu ar starptautisku nozīmi. Viņa personīgajā Baltijas centrālajā bibliotēkā Lineburgā jau uzkrāts ap 4300 grāmatu par Baltiju, 800 dažādu laikrakstu, ap 1700 karšu pirms Napoleona laika, to vidū gandrīz visi senās Rīgas vaŗa grebumu attēli, un ap 4900 dažādu attēlu un skatu no Baltijas valstīm. Sava krājuma papildināšanai O. Bongs vēl arvien turpina vākt materiālus, apbraukādams citas valstis un ziedodams šim mērķim daudz no sava laika un arī no personīgajiem līdzekļiem.

O. Bongam sirsnīgs domu biedrs radies lietuvieša Dr. Reklaiša personā. Abi kopīgi iecerējuši radīt īpašu Baltijas kultūras archīvu Hamburgas pievārtē — Lineburgā, apņēmušies ziedot tam jau savāktās vērtības un piedalīties ar personīgiem līdzekļiem īpaša nama iegūšanai (tas pašreiz tur izdevīgi iegūstams), kā arī regulāri ziedot gan savu darba spēku, gan līdzekļus archīva uzturēšanai un papildināšanai. Eiropā jau apzinātas vairākas plašas retumu kollekcijas, kuŗu īpašnieki būtu ar mieru ziedot savus krājumus kopīgam Baltijas kultūras archīvam, ja tāds nodibinātos. Arī vācu iestādes no savas puses apsolījušas pasākumu atbalstīt ar līdzekļiem, bez pretenzijām uz īpašumu, ja vien paši baltieši radītu tam sākumu. Šai sakarā O. Bongs jau griezies pie Baltiešu biedrības Minchenē un lūdzis morālu un materiālu atbalstu sākumam, bet pozitīvu atbildi vēl nav saņēmis.

Vai baltiešu organizācijām Eiropā un aizjūras zemēs nederētu nopietni apsvērt tik svarīgu jautājumu un nākt talkā ierosinātājiem, lai šāds centrāls Baltijas kultūras archīvs tiešām varētu nodibināties? Pamatā jau būtu O. Bonga Baltijas centrālā bibliotēka Lineburgā, vajadzētu tikai to paplašināt un nostabilizēt.

Raits Ritums, Delmenhorstā.

★ Uz 45 darba gadiem mūzikas druvā atskatījies diriģents un komponists Aleksandrs Melli. Viņš darbojies Rīgas, Jelgavas un Ventspils simfoniskajos orķestros un kā mūzikas konsultants vairākos Latvijas teātros, arī Tautas teātrī Rīgā. A. Melli komponējis mūziku Ād. Alunāna lugai „Mucinieks un Muciniece" u.c. Pašlaik sirmais mūziķis darbojas Deitonas latviešu draudzē kā ērģelnieks, vada vīru un jaukto kori un Kolumbusas simfonetes orķestri.

JOHANS H. VIGMANS

3650 DIENU KRIEVIJĀ UN SIBIRIJĀ

Tulkojis Alfrēds Vinčels

(51. turpinājums)

Aizkustinoši ir novērot viņu cenšanos, par spīti biezajām darba biksēm, tomēr saposties sievišķīgi un pievilcīgi. Tas jāpaveic tikai lūpu zīmulim. Viena no šīm meitenēm, apmēram 20 gadu veca, man kādu dienu čukstēdama apjautājas, vai es viņu, kad mani atlaidīs, nevarot paņemt līdz uz Holandi. Ko lai uz to atbildu?

⁂

1952. gada maijā mūsu nometnē sākas rosība: vācieši dosies mājup. Vispārējais priecīgais satraukums pārņēmis arī mani. Kādēļ pēc šī transporta lai nebūtu pienākusi mūsu, holandiešu, kārta?

No šīm cerībām mani tomēr izrauj visai smagi un ātri. Nedaudzās minūtēs īpaša pavēle visus nevāciešus sapulcina pie nometnes vārtiem ar visām mantām. Pagūstam ar aizbraucējiem tikko izmainīt kādu vārdu. Smagās automašīnas uzņem negribīgo kravu un to atkal izsēdina apmēram 30 kilometru ziemeļos no Kijevas kādā nesaimnieciskā apgabalā. Pamesta nometne, odu bari, visapkārt strups mežs, pilnīga vientulība. Vieta ir drausmīga. Visi jūtas ļoti satriekti. Jau nākošajā rītā mūs aizved uz jauno būvvietu, uz kādu 1948. gadā pusgatavu atstātu sanatoriju. Runīgais žīdu tautības būvdarbu vadītājs apsveic savus jaunos vergus ar vārdiem:

„Ja būsit tagad centīgi, tad jūs, tikko ēka būs gatava, sūtīs mājup."

Kāds mūrnieks iesaucas:

„Tas ir darbs diviem gadiem!"

„Mūža nodrošinājums," nosaka kāds cits man līdzās. „Mēs taču labi zinām, kā arī šeit viss norītēs. Ja būs akmeņi, galdnieki netiks uz priekšu, bet kad pietiekami piegādās kokus un naglas, mūrnieki būs spiesti veikt kaut kādus rakšanas darbus, jo trūks akmeņu un cementa."

Būvdarbu vadītājs izliekas šos starpsaucienus nedzirdam. Mums par pārsteigumu, šķiet, viņš iedomājies kaut ko panākt, iepazīstinot ar savām financiālajām grūtībām.

„Šīs būves paveikšanai piešķirti divi miljoni rubļu, un šī nauda gandrīz jau izlietota. Mums, tātad, jāpasteidzas."

Liela daļa paredzētās summas, droši vien, jau pazudusi būvdarbu vadītāju un viņu draugu kabatās. Ir jau skaidri paredzams, ka mēs pat par viscentīgāko darbu nedabūsim ne rubļa redzēt. Tā bez iepriekšējas norunas un gaŗas apspriešanās sākas pasīva pretestība. Viss notiek gliemeža ātrumā. Cilvēki ir gan garīgi un fiziski salauzti, bet bailu tiem vairs nav.

Laiks lēnām tomēr velkas uz priekšu. Te kādu rītu uz manu pusi skrien brigādieris un sauc jau no tālienes:

„Hans, beidz strādāt! Tev un tam otram holandietim jādodas ceļā."

Es satrūkstos. Transports — kuŗo reizi jau? Nemaz nevēlos pārdomāt, ko tas varētu nozīmēt.

Pieteicu aiziešanu sargu vecākajam, tad dodos apsardzībā atpakaļ uz nometni, no turienes ar automašīnu savukārt atpakaļ uz Kijevu. Izbraukuši no drūmajiem mežiem, ripojam pa gaŗi izstieptu nogāzi uz pilsētu, kuŗa tik lieliski apgulusies pie Dņepras. Spīdīgajā upē vērojama dzīva tvaikoņu un motorkuģu satiksme, platajos ceļos, kuŗi ievirzās pilsētā, arvien vairāk parādās smagās automašīnas. Manā priekšā atkal paveŗas cilvēcīgāka, cerību pilnāka pasaule.

⁂

Visi ārsti un virsnieki no vāciešu transporta, kurš atgāja pirms mūsu aizvešanas, ir atsaukti. Tā nometnē atkal satieku vecus draugus. Viņu noskaņojums, liekas, ir vēl pesimistiskāks nekā to, kuŗi aizsūtīti drūmajā mežā. Cenšamies no viņiem uzzināt, ko ar mums, holandiešiem, domā iesākt. Neviens nekā nezina. bet MVD tieši rosās, kaŗa gūstekņus atzīstot par „brīvajiem pilsoņiem" un izsūtot uz 10 gadiem piespiedu apmetinājumā uz Sibiriju. Vai viņi šādā veidā vēlas atrisināt arī nometnē esošo trīs holandiešu mājās atgriešanās problēmu? Cik vienkāršs viņiem šis atrisinājums! Arvien par jaunu dzirdam gadījumus, kuŗi mums tikpat kā atņem visas šaubas.

Alekša Kasianova tēvs, kas Maskavā bija darbojies par tirgotāju, 1921. gadā ar vienu gadu veco dēlēnu bija pārcēlies uz Hamburgu un tur vēlāk dabūjis Vācijas pavalstniecību. Dēls uzauga kā vācietis. Viņu 1940. gadā iesauca armijā un labo krievu valodas zināšanu dēļ iedalīja par tulku kādā štābā Varšavā. Vēl pirms nedaudzām nedēļām viņš vispār bija tikai vienu vienīgu reizi nopratināts. Tagad viņa gadījumu izmeklēja par jaunu. Vispirms viņu apsūdzēja, ka tas piedalījies kādā tīrīšanas akcijā Varšavā. Bet drīz vien jau viss grozījās ap atzīšanos, ka viņš ir krievs un nevis vācietis. Trīs nedēļas nopratināšanas krustugunīs, kuŗās pārmaiņus apsūdzēja spiegošanā, valsts nodevībā un sadarbībā ar ienaidnieku, viņu noveda lazaretē. Še viņš uzzināja, ka tam kā „brīvam pilsonim" 10 gadu jānokalpo padomju dzimtenei Sibirijā, un proti — Krasnojarskā. — Asarām acīs viņš man to pastāsta.

Evelīne Balmovska ar savu brāli Hansu un žīdu tautības vecākiem 1936. gadā bija aizbēgusi no Vācijas uz Latviju. Tur tēvs uzcēla mazu tekstilfabriku. Padomju savienībai 1940. gadā okupējot Baltijas valstis, visu ģimeni vāciskās izcelsmes dēļ internēja un aizsūtīja uz Sibiriju. Tur tēvs pēc 30 dienu darba raktuvēs smagi saslima, nokļuva lazaretē un tad bez pēdām pazuda. Māte pirms nedaudziem mēnešiem, pēc 13 gadu nometnes dzīves, bija mirusi šepat Kijevā. Viņu bērni šajās dienās saņēmuši padomju pavalstniecību, pēc dažām dienām tiem nu jādodas uz Sibiriju, arī uz Krasnojarsku, lai tur strādātu kā „brīvi pilsoņi".

Tāds pats liktenis ir Maksim Emenderferam, manam komūnistiskajam paziņam no pirmās nometnes Krasnogorskā (1942./43. gadā), kuŗu sev par lielu pārsteigumu nu atkal satieku šai nometnē. Drīz pēc kaŗa beigām viņa draugi to bija aizsaukuši uz Berlīni, lai iesaistītu komūnistiskās sistēmas izveidošanā padomju okupētajā Vācijas daļā. Drīz pēc ierašanās Berlīnē viņš lūdza atļauju apmeklēt savu māti, kas dzīvoja Frankfurtē pie Mainas, reizē ierosinot, ka šo braucienu varētu izmantot kontaktu uzņemšanai ar rietumvācu komūnistiem. Viņš šo rakstveida lūgumu bija iesniedzis tieši savam vecajam cīņas biedram Ulbrichtam, kas starplaikā jau izrādījās kļuvis par lielu vīru. Astoņas stundas vēlāk viņu MVD apcietināja un nosūtīja par jaunu ceļā uz krievu nometnēm aiz dzeloņstieplēm. Minskas nometnē krieviem viņu nācās paglābt no nolinčošanas, jo vācu kaŗa gūstekņi nebija piemirsuši tā darbību Nacionālkomitejā.

(Turpinājums sekos)

Solisti, diriģenti un ērģelnieks latviešu mū…
nis Baruss, soprāns Lina Karlsone, pianists …
un komponists un ērģelnieks Imants Sak…

Eduards Ramats

# Latviešu mūzikas…

Latviešu dienas Montreālā 21. naija vakarā beidzās ar plašu koncertu Salle Claude Champagne konservātorijas auditorijā.

Koncertā piedalījās Bostonas koris Līga (dir. J. Austrums), Hamiltonas latviešu biedrības koris (dir. I. Sakss), Dainas koris no Toronto (dir. J. Pālēns), Londonas jauktais koris (dir. E. Karlsone - Bērziņa), Rotas koris no Konektiketas (dir. V. Aldiņš), Toronto Sv. Andreja draudzes koris (dir. A. Purvs), Toronto Sv. Jāņa draudzes koris (dir. J. Baruss) un Sv. Katrīnu vanadžu ansamblis (dir. L. Albertiņa). Bez tam vīru koŗa Vīesturs dziedātāju vienība no Toronto (dir. J. Baruss), Hamiltonas (I. Sakss) un Sv. Katrīnām (D. Vītols). Apvienoto jaukto koŗu virsdiriģents bija komponists Arvīds Purvs, bet apvienoto vīru koŗu virsdiriģents Jānis Baruss. Pie ērģelēm — komponists Imants Sakss; soliste — soprāns Līna Karlsone; klavieru solo — pianists Arturs Ozoliņš. Balsu kopskaits (aptuveni 300) tuvojās novada dziesmu svētkos parastajam. Visa programma, izņemot A. Ozoliņa atskaņoto klaviermūziku, bija veltīta koŗa dziesmām.

Pēc Kanadas himnas, vīru koŗa izpildījumā un I. Saksa ērģeļu pavadījumā, koncertu iesāka apvienotais vīru koris dir. J. Baruša vadībā ar J. Cīruļa patriotisko dziesmu „Koklētājs". Korāļstilā veidotie dziedājumi izcēlās smalkā niansējumā, ar iespaidīgu kāpinājumu vidusdaļā. Klusinātās skaņās diriģents panācis

skaistu bals… mu. Tāpat … darba „Jūr… jums. Ritm… kontaktā a… mā panāca … klausītājiem… jas satura … žests bija … tājiem vieg… protams. … jāatkārto.

Nosvērtās… panāca arī … varēja vēr… milnā". Te … zitāte, spēk… šo dziesmu…

Īpati sa… tautmelodij… ju iekārtoj… mainās ar… jums tomē… toņkārtā u…

Kontrasts… J. Norvija … kuŗu atkār… santa T. … kumeliņi". … ar izsaucien… otriem ba… četrbalsīgi… skaistu ilūz… vošanos. … dziedātājie… augstas pr… jā. Diriģen… darbība to… mēm. Dzies… to beidzās … daļa.

Otrā daļa… to pianistu… na spožā s…

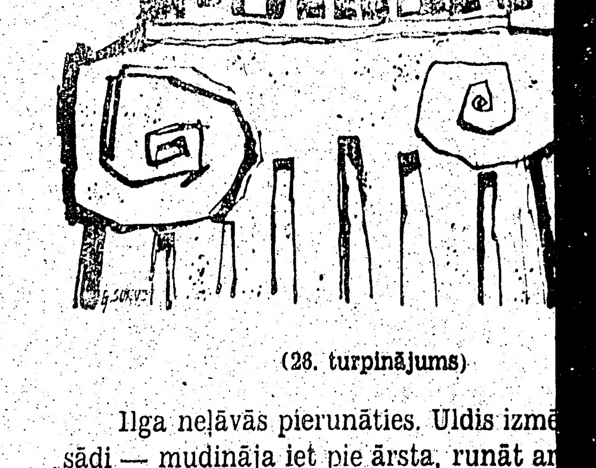

(28. turpinājums)

Ilga neļāvās pierunāties. Uldis izmē… sādi — mudināja iet pie ārsta, runāt ar… meklēt advokātu, bet Ilga palika nelok… ilgu laiku staigāja pa pilsētas ielām, nos… dējo seansu Pils kino, kaut arī izrāde j… kusies, pēc tam vēl klaiņāja pa Pils pa… jās uz vairākiem soliņiem, un tikai pē… Ilga beidzot bija tiktāl nomierinājusies… pierunāties atgriezties mājās.

Uldis šai naktī neaizmiga. Līdz rīta g… domāja par iespējām, kā atriebties Gul… pasargāt Ilgu no tālākām uzbāzībām. … bija viņa meitene; pat tādā gadījumā, … gad no Gulbja rastos bērns, viņš to … Bērnu varēja nodot bāriņu namā, bē… kaut kur pazaudēt, to varēja piedāvāt … bērnu pārim adoptēšanai.

Pāris dienu vēlāk skolā par Gulbi sāk… mas. Sākumā atturīgāk, tad aizvien s…

Uldis notvēra mirkli, kad ar Ilgu pa… nē.

— Tu esi dzirdējusi? Skolā runā.

Ilga likās saniknota.

— Jā. Esmu dzirdējusi. Un kā tu do… vainīgais?

— Es?! Es neesmu teicis nevienam … Dieva vārds!

— Nedievojies. No kurienes tad ru… No manis? No Gulbja? Kaunies! Vispir…

VIJA
ENA, 1967. G. 7. JŪNIJS
KCIJA TORONTO.
lfrēds Vinčels, 508 Palmerston
ir. 531—4533;
Silvija Ancāne, sasniedzama re-
olfs Noritis, 1749 Viktoria Park
Ont.; tālr. 759—8076;
odnieks, 26 Underhill Dr., Don
eteris, 17 Chester Hill Rd.,
26.
EIROPĀ:
inster/Westf., Von Einem Str. 19.
tus pēc vajadzības izsināt. Ne-
labā, bet uz vēlēšanos sūta at-
a (Kanadā) vai starptautiskais
ar autora vārdu vai iniciāļiem
domas ir rakstītāja personīgs
atbilst arī redakcijas viedoklim.
Kanadā — par mēnesi $1.50;
$4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu
tsevišķa numura cena 20 centu.
ājumu daļā $1.60, bet tekstā
$6.40 par 1 collas alejas telpu.

savu darba spēku, gan līdzekļus archīva uzturēšanai un papildināšanai. Eiropā jau apzinātas vairākas plašas retumu kollekcijas, kuŗu īpašnieki būtu ar mieru ziedot savus krājumus kopīgam Baltijas kultūras archīvam, ja tāds nodibinātos. Arī vācu iestādes no savas puses apsolījušas pasākumu atbalstīt ar līdzekļiem, bez pretenzijām uz īpašumu, ja vien paši baltieši raditu tam sākumu. Šai sakarā O. Bongs jau griezies pie Baltiešu biedrības Minchenē un lūdzis morālu un materiālu atbalstu sākumam, bet pozitīvu atbildi vēl nav saņēmis.

Vai baltiešu organizācijām Eiropā un aizjūras zemēs nederētu nopietni apsvērt tik svarīgu jautājumu un nākt talkā ierosinātājiem, lai šāds centrāls Baltijas kultūras archīvs tiešām varētu nodibināties? Pamatā jau būtu O. Bonga Baltijas centrālā bibliotēka Lineburgā, vajadzētu tikai to paplašināt un nostabilizēt.

**Raits Ritums, Delmenhorstā.**

---

★ Uz 45 darba gadiem mūzikas druvā atskatījies diriģents un komponists Aleksandrs Melli. Viņš darbojies Rīgas, Jelgavas un Ventspils simfoniskajos orķestros un kā mūzikas konsultants vairākos Latvijas teātros, arī Tautas teātrī Rīgā. A. Melli komponējis mūziku Ād. Alunānalugai „Mucinieks un Muciniece" u.c. Pašlaik sirmais mūzikis darbojas Deitonas latviešu draudzē kā ērģelnieks, vada vīru un jaukto kori un Kolumbusas simfonetes orķestri.

anos, ka viņš ir krievs un ne-
las nopratināšanas krustugu-
apsūdzēja spiegošanā, valsts
ā ar ienaidnieku, viņu nove-
uzzināja, ka tam kā „brīvam
ānokalpo padomju dzimtenei
Krasnojarskā. — Asarām acis

ka ar savu brāli Hansu un
m 1936. gadā bija aizbēgusi
u. Tur tēvs uzcēla mazu tek-
savienībai 1940. gadā okupē-
su ģimeni vāciskās izcelsmes
tija uz Sibiriju. Tur tēvs pēc
uvēs smagi saslima, nokluva
pēdām pazuda. Māte pirms
n, pēc 13 gadu nometnes dzī-
Kijevā. Viņu bērni šajās die-
ju pavalstniecību, pēc dažām
das uz Sibiriju, arī uz Kras-
ādātu kā „brīvi pilsoņi".
is ir Maksim Emenderferam,
ajam paziņam no pirmās no-
ē (1942./43. gadā), kuŗu sev
nu atkal satieku šai nomet-
gām viņa draugi to bija aiz-
lai iesaistītu komūnistiskās
padomju okupētajā Vācijas
ās Berlīnē viņš lūdza atļauju
kas dzīvoja Frankfurtē pie
ot, ka šo braucienu varētu
znemšanai ar rietumvācu ko-
rakstveida lūgumu bija ie-
vecajam cīņas biedram Ul-
ikā jau izrādījās kluvis par
undas vēlāk viņu MVD apcie-
ar jaunu ceļā uz krievu no-
eplēm. Minskas nometnē krie-
lābt no nolinčošanas, jo vācu
piemirsuši tā darbību Nacio-

(Turpinājums sekos)

Soliņti, diriģenti un ērģelnieks latviešu mūzikas koncertā Montrealā: no kreisās — diriģents Jānis Baruss, sopráns Līna Karlsone, pianists Arturs Ozoliņš, komponists un diriģents Arvīds Purvs un komponists un ērģelnieks Imants Sakss. Foto: JAK



Eduards Ramats

# Latviešu mūzikas koncerts Montrealā

Latviešu dienas Montrealā 21. maija vakarā beidzās ar plašu koncertu Salle Claude Champagne konservātorijas auditorijā.

Koncertā piedalījās Bostonas koris Līga (dir. J. Austrums), Hamiltonas latviešu biedrības koris (dir. I. Saksss), Dainas koris no Toronto (dir. J. Pālens), Londonas jauktais koris (dir. E. Karlsone - Bērziņa), Rotas koris no Konektiketas (dir. V. Aldiņš), Toronto Sv. Andreja draudzes koris (dir. A. Purvs), Toronto Sv. Jāņa draudzes koris (dir. J. Baruss) un Sv. Katrīnu vanadžu ansamblis (dir. L. Albertiņa). Bez tam vīru koŗa Viesturs dziedātāju vienība no Toronto (dir. J. Barušs), Hamiltonas (I. Sakss) un Sv. Katrīnām (D. Vītols). Apvienoto jaukto koŗu virsdiriģents bija komponists Arvīds Purvs, bet apvienoto vīru koŗu virsdiriģents Jānis Barušs. Pie ērģelēm — komponists Imants Sakss; solīste — sopráns Līna Karlsone; klavieru solo — pianists Arturs Ozoliņš. Balsu kopskaits (aptuveni 300) tuvojās novada dziesmu svētkos parastajam. Visa programma, izņemot A. Ozoliņa atskaņoto klaviermūziku, bija veltīta koŗa dziesmām.

Pēc Kanadas himnas, vīru koŗa izpildījumā un I. Saksa ērģeļu pavadījumā, koncertu iesāka apvienotais vīru koris dir. J. Baruša vadībā ar J. Ciruļa patriotisko dziesmu „Koklētājs". Korāļstilā veidotie dziedājumi izcēlās smalkā niansējumā, ar iespaidīgu kāpinājumu vidusdaļā. Klusinātās skaņās diriģents panācis skaistu balsu tembru saliedējumu. Tāpat veidojās J. Kalniņa darba „Jūras spožums" atskaņojums. Ritmiskā noteiktība, ciešā kontaktā ar diriģentu dziedājumā panāca skaidru dikciju, kas klausītājiem paver vairāk iespējas satura izpratnei. Diriģenta žests bija apvaldīts, bet dziedātājiem viegli uztverams un saprotams. „Jūras spožums" bija jāatkārto.

Nosvērtās kustībās J. Barušs panāca arī daudz aizrautības, kā varēja vērot J. Vītola „Uguns milnā". Te izpaudās ritma precīzitāte, spēks un pacilātība. Arī šo dziesmu atkārtoja.

Īpati sabalsota J. Graubiņa tautmelodija „Vanadziņš". Melodiju iekārtojumi tenoros un basos, mainās arī toņkārtās. Dziedājums tomēr noturējās vadošajā toņkārtā un labā intonācijā.

Kontrastaina niansēs izkanēja J. Norviļa „Noriet saule vakarā", kuŗu atkārtoja. Apdarē interesanta T. Ķeniņa „Div' dzelteni kumelīņi". Raksturīgais ievads ar izsaucieniem „tam - tam", no otriem basiem pa balsīm līdz četrbalsīgai harmonijai, rada skaistu ilūziju par kumeliņa tuvošanos. Harmoniskā apdare dziedātājiem uzstāda diezgan augstas prasības, īpaši vidusdaļā. Diriģenta un koŗa ciešā sadarbība to veica ar labām sekmēm. Dziesmu atkārtoja. — Ar to beidzās programmas pirmā daļa.

Otrā daļā dzirdējām apdāvināto pianistu Arturu Ozolipu. Viņa spožā spēles technika, tāpat atskaņojamo darbu satura izpratne pelna visu atzinību.

Šim reprezentācijas koncertam pianists bija izvēlējies A. Kalniņa „Baladi", T. Ķeniņa „Sonātu" (velte pianistam) un J. Vītola variācijas par temu „Ej, saulīte, drīz pie Dieva".

A. Kalniņu mēdz dēvēt par mūsu nacionālāko komponistu. Tas jūtams arī „Balādē". Tās ievads veidots tautmelodiju garā. To pasvītro unisoni, taktsmēru mainas un kvartu gājieni. Vidusdaļa gaišāka, priecīga, bet beigas atkal iegrimst skumjā sākuma tēmā. Satura tulkojumu pianists veicā ar izteiksmīgu, vieglu piesitienu sākumā, kas pārgājā brāzmainā akordu skrējienā vidusdaļā, lai pēc tam atkal nolaistos lēnā izskaņā zemās oktāvās. Priekšnesums guva dzīvu klausītāju atsaucību.

T. Ķeniņa „Sonāta" ievadā veido diezgan asas harmonijas apjautās akordos. Vidusdaļa mierīga, saistošiem melodiskiem gājieniem. Drīz vien tā pāriet straujos tempos un beidzas prestō tempā veidotā Rondo, ātros skrējienos un glisando nobeigumā. Tas prasa veiklu spēles techniku, kādu A. Ozoliņš pilnā mērā apliecināja „Sonātas" beigās.

Vispusīgs satura tulkojums pavidēja J. Vītola „Ej, saulīte, drīz pie Dieva". Ovācijas bija lielas. Piedevām dzirdējām vienu no J. Mediņa „Dainām".

Programmas nobeigumā daļa bija veltīta jaukta koŗa dziesmām a capella un ērģeļu pavadījumā

Ievadam dzirdējām J. Vītola „Beverīnas dziedoni" (Auseklis) dir. A. Purva vadībā, ar komponistu Imantu Saksu pie ērģelēm. Šim instrumentam bija jāaizstāj orķestris. Četru nanuāļu ērģeles un 100 reģistru dod diezgan bagātu skaņu koloritu. To izmantošana un atrašana prasa laiku. Apbrīnojama bija I. Saksa apķērība un prasme tikpat kā bez mēģinājuma ar visu to tikt laimīgi galā. Dir. A. Purvs vadīja kori ar drošu roku, un labi saliedētās balsis, tāpat pavadītājs, sekoja uzmanīgi diriģenta mājieniem, gūstot plašu izskaņu, sevišķi dziesmu nobeigumā. Ovācijas bija lielas.

Pēc šī plašā dziedājuma A. Feila „Div' pļaviņas" likās kā viegla āboliņa smarža ziedu buķetē. Sieviešu un vīru balsis kā atsevišķos, tā kopdziedājumos turējās braši. Aplausi prasīja pēc atkārtojuma, bet tā vietā diriģents ar kori skaisti noskandināja Jāņa Kalniņa „Kuŗš putnipis". Kuplā niansu dažādībā izskanēja diriģenta A. Purva sabalsotā „Kas kaitēja man dzīvoti". Atskaņojumos diriģents pievēršas precīzam teksta frazējumam. Ar to dziedājums klausītājiem tuvāks, saprotamāks.

Skaisti niansēta bija J. Norviļa „Tumsa, tumsa". Tāpat E. Melngaiļa „Senatne" ar klusinātu ievadu. Dziesmu atkārtoja.

Varenā pacilātībā izskanēja Jurjāņu Andreja kantāte „Tēvijai" korim, solobalsij un ērģelēm. Diriģenta prasme un koŗa disciplinētie dziedājumi risinājās ciešā saskaņā ar I. Saksa ērģeļu partiju. Lūgšanu dziedāja brīvmāksliniece Līna Karlsone. Viņas labi tembrētais plašais sopráns atstāja pievilcīgu iespaidu, īpaši dziedājuma augstākajos toņos. Gaumīgā reģistru kombinācijā viņu atbalstīja I. Saksa ērģeļu pavadījums. Cildeni izskanēja kantātes nobeigums. Uz klausītāju neatlaidīgu vēlēšanos solodziedājumu un kantātes nobeigumu atkārtoja.

Koncertu pabeidza ar visu klātesošo nodziedāto „Dievs, svētī Latviju!" ērģeļu pavadījumā. Plašā auditorija (12.000 vietu) bija pilna klausītājiem. Latvijas himnai izskanot, beidzās arī latviešu dienas Montrealā.

*Indra Gubiņa*

*TAVĀ PIRMĀ DIENĀ*

*Silts pavasaŗa lietus*
*Visu dienu laistīja zemi.*
*Kļava vakar vēl pumpuros bija,*
*Nu šūpo zaļus ziedus,*
*Kas uzplauka vienā dienā,*
*Tavā pirmajā dienā zem zemes.*

*Dzīvība jaunam briedumam mostas,*
*Noliktai gadskārtai,*
*Mūžrītmam pakļauta.*
*Ne iznīkst šeit kas, ne klātu rodas —*
*Tik pārmainās:*
*Jaunai dzīvībai vai jaunai nāvei.*

*Tava pārmaiņa sākas.*
*Raudāja pavasars visu dienu,*
*Nu kaisa pār tavu kapu*
*Valgus, smaržīgus ziedus.*

## Jauniete ieiet mūzikas pasaulē

Tikko 18 gadu vecumu sasniegušā Daina Ilstere - Borgiela 27. maijā izcilākajā Čikagas koncertnamā — Orchester Hall plašajās telpās kā Depaula universitātes studente kopā ar šīs mācības iestādes simfonisko orķestri sniedza savu pirmo koncertu, izpildot Šūmana „Introduction et Allegro Appasionata, op. 92". Kaut vienā otrā gadījumā esam jau Dainu Borgielu dzirdējuši latviešu sarīkojumos, šī uzstāšanās tomēr bija it kā „ugunskristības" plašas auditorijas priekšā.

Ar lielu interesi gaidīju jauno, slaiko pianisti. Uzmācās jautājums, vai meitene pastāvēs tik daudz cittautiešu priekšā, arī tik kupla orķestŗa pavadījumā? Jau ar viņas pirmajiem piesitieniem tomēr varēja pārliecināties, ka darīšana ar labu topošu mākslinieci: drošs piesitiens, teicams roku un pirkstu vingrums, pareiza pieeja Šūmana darba tulkojumam. Katrs komponists taču vēlas, lai viņa darbu pareizi izprastu, un Šūmans, ja vien vēl dzīvotu, ar jauno pianisti varētu būt stipri apmierināts, kaut viņa skaņu raksti prasa pamatīgu iedziļināšanos un dvēseligu pieeju. To Daina Borgiela panāca, sajūsminot klausītājus un beigās izpelnoties tādu piekrišanu, ka pat orķestŗa dalībnieki nesavaldījās un aplaudēja. Netrūka arī ziedu velšu. Simfoniskō orķestri iejūtīgi diriģēja Leons Šteins.

Šķiet, ka Daina Borgiela nāk no mūzikālas ģimenes, kaut tās mītne bija lauku mājas Latvijā; arī jaunākā māsa Marta ir pianiste, bet māte teicama aktrise un dziedone. Varam patiešām priecāties par šo lielisko talantu. Esmu pēc dzirdētā koncerta pārliecināts, ka Daina Borgiela ies atzītas mākslinieces ceļu.

**Otto Krolls**

# Skanošo krūžu valstībā

Saules zelts un maija zaļums sagaida mūs Jonkeros, kad ar prof. Augustu Annusu dodamies uz Ņujorkas latviešu draudzes dievnama sarīkojumu zāli skatīt Annas Graudiņas keramikas izstādi. Pati daiļniece vai, kā viņa pati sevi dēvē, podniece, mūs sagaida laipna, smaidīga, enerģijas un uzņēmības pilna. Ar sev raksturīgo humoru viņa gan bažīgi piebilst: „Kaut nu tikai skatītājos nesanākat jūs divi vien un mani abi dēļi piedevām?" Bet veltās bažas: ar ik mirkli izstādē ierodas viens pēc otra viņas mākslas cienītāji, arī veselos bariņos. Un cienītāju nav mazums!

Ieejot plašajā izstādes telpā, skatienam paveŗas latviska krāšņuma pasaule. Kā gan visa tur nav: podi, vāzes, krūzes, šķīvji, brokasta servizes, pelnu trauki un trauciņi, saldumu kārbas, maizes un augļu šķīvji un bļodas, dekorātīvas urnas un grīdas vāzes u. t. t. Kas gan lai uzskaitą visus tos skaistos, rūpībā un milestībā darinātos latviskās keramikas priekšmetus!

Pašā zāles vidū uz galda, zema, apaļa, kā vēliga Kursas saimniece, krāšņu rakstu appušķota, omulīga vāze, pilna baltām margrietiņām. Kā tā pievelk skatienu un sirdi! Tad kādā citā zāles nostūrī zeltainas rudzu vārpas tikpat zeltainā vāzē! Izplaukušu bērzu zari zaļi vāpētā, krāšņā vāzē! Brokasta trauki aicināt aicina iebaudīt vēsu pienu un rudzu maizes šķēli... Un kur tad skaistās krūzes — gan pienam, gan alum, gan saldajām bērzu sulām! Cik tās ir vilinošas, aicinošas un veldzi sološas.

Izstādi atklājot, prof. A. Annus runā par Annas Graudiņas čaklajām un radošajām rokām, par viņas neatlaidību latviskā gara kopšanā un uzticību savas sūtības piepildījumam.

Ka tas tiešām tā ir, to liecina mākslinieces nerimtība, viņas pastāvīgā augšana un veidošanās. Nemaz nerunājot par viņas darbu tīri technisko kvalitāti, jo māksliniece ir reti laba un spēciga virpotāja, (virpoti trauki, pretēji firmās lietajiem, ir blīvāki, izturīgāki un, protams, vērtīgāki), ir paplašinājusies un krāšņumā pieņēmusies trauku apdare — izdailošana.

Cik droši un precīzi uz tiem veidojas gan saulītes, gan jumtugaiļi, austraskoki, zalktiši, saulesstabi — neskaitāmās variācijās, atvasinājumos un saliedējumos, gan ķemmes raksts, aukstas raksts, kāšu, stūŗu un smaiļu krusti, lauztie likloči, „kaudzītes", skujiņas u. c. Blakus jau agrāk lietotajiem izciļņiem, klāt nākusi īpata, raupja virsmas apdare, mālus blīvi sabakstot, tāpat latviskā raksta modernizēšana, pieskaņojot to trauka formai, piemēram, kādai ļoti slaidai vāzei saulītes zīmējums pagarināts ar kompozicionāli izsvērtām vertikālām līnijām un lokiem. Tāpat kādai gludai zemai krūzei ap vidu viens raupjš loks ar slaidi iezīmētām atturīgām koku lapām tajā. Un kas par skaistu, lāsainu glazūras nolējumu — keramisku, pašas Annas Graudiņas vārdiem runājot.

It kā nejauši māksliniece piesit ar pirkstu kādam šķivim: dzidra, gaiša, gaŗa jo gaŗa skaņa izskan cauri telpai.

„Kas tas? Vai Jonkeru baznīcas zvans?" jautā prof. A. Annus.

„Nē, tas mans trauks," atsmaida Anna Graudiņa. „Un ne tikai atsevišķu skaņu var dabūt no tiem ārā, bet, kad mana 'jaunākā atvase' saliek podus uz grīdas un piesit tiem visiem pēc kārtas, skan vesela podu simfonija," piebilst podniece.

„Jaunākā atvase" pašreiz gan gaužām noskumusi, jo „tautās aizgājusi" arī kāda ļoti iemīļota, māmiņas darināta krūze...

„Nekas, dēls, uzvirposim citu," gādīga balss mierina sašāpējušo sirdi.

Aizvadītas gaišas stundas gaišā pasaulē, tērzējot un „kafijojot" ar podnieci un viņas cienītājiem. Vēlāk, dodoties mājup ar kādu iegūtu vāzi vai krūzi, neesam ieguvuši tikai priekšmetu vien, bet siltu atspulgu no kādas vienreizējas pasaules — latviskā gara pasaules.

Reiz Eslingenā vaļsirdības brīdī „podniece" Anna Graudiņa atzinās, ka viņas jaunības sapnis bijis kļūt par dziedātāju, jo daba viņu apveltījusi arī ar skanīgu, sulīgu mecosopránu, tomēr dzīve un apstākļi piespieduši iet citu ceļu. „Bet labi arī tā," toreiz noteica daiļamatniece.

Labi arī tā, jo aizsapņotās, neizdziedātās dziesmas skan tālāk Annas Graudiņas darinātos podos, vāzēs, šķivjos, krūzēs un pagaidām izdomā dusošajos, vēl nedzimušajos veidolos.

A. B-de

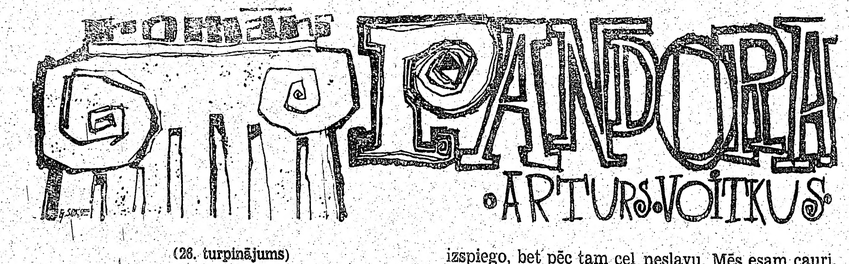


(28. turpinājums)

Ilga neļāvās pierunāties. Uldis izmēģinājās visādi — mudināja iet pie ārsta, runāt ar vecākiem, meklēt advokātu, bet Ilga palika nelokāma. Viņi ilgu laiku staigāja pa pilsētas ielām, noskatījās pēdējo seansu Pils kino, kaut arī izrāde jau bija sākusies, pēc tam vēl klaiņāja pa Pils parku, izsēdējās uz vairākiem soliņiem, un tikai pēc pusnakts Ilga beidzot bija tiktāl nomierinājusies, ka ļāvās pierunāties atgriezties mājās.

Uldis šai naktī neaizmiga. Līdz rīta gaismai viņš domāja par iespējām, kā atriebties Gulbim un kā pasargāt Ilgu no tālākām uzbāzībām. Šī meitene bija viņa meitene; pat tādā gadījumā, ja viņai tagad no Gulbja rastos bērns, viņš to neatstātu. Bērnu varēja nodot bāriņu namā, bērnu varēja kaut kur pazaudēt, to varēja piedāvāt kādam bezbērnu pārim adoptēšanai.

Pāris dienu vēlāk skolā par Gulbi sāka klīst baumas. Sākumā atturīgāk, tad aizvien skaļāk.

Uldis notvēra mirkli, kad ar Ilgu palika vienatnē.

— Tu esi dzirdējusi? Skolā runā.

Ilga likās saniknota.

— Jā. Esmu dzirdējusi. Un kā tu domā, kuŗš ir vainīgais?

— Es?! Es neesmu teicis nevienam ne zilbes. Dieva vārds!

— Nedievojies. No kurienes tad runas nāktu? No manis? No Gulbja? Kaunies! Vispirms tu mani izspiego, bet pēc tam cel neslavu. Mēs esam cauri, Uldi. Un es kādreiz domāju, ka tu esi mans draugs!

Niknu skatienu Uldim uzmetusi, Ilga aizgāja. Uldis palika kā ar ūdeni apliets. Kā lai pierāda, ka viņš nav vainīgs? To varētu, ja atrastu vainīgo. Bet ej, satver vēju, kas mierīgajā ūdenī ierāvis viļņu svītru.

Runas beidzot nonāca direktora ausīs. Direktors iesauca Gulbi pie sevis kabinetā.

— Kollēga, par jums runā. Ka jūs, izmantojot klases audzinātāja autoritāti un kamēr jūsu kundze slimnīcā, ievilinājis pie sevis dzīvoklī skolnieci; ka tad notikušas lietas, kuŗas man negribas saukt vārdā. Vai tas taisnība?

— Direktora kungs! — Gulbis tvēra pēc krēsla atzveltnes, jo skaidri juta, ka grīda kabinetā līgojas. — Direktora kungs...

— Nedirektorējiet, bet runājiet skaidri! Bija pie jums meitene vai nebija?

— Bija, bet... Bet man bija pienākums... kā audzinātājam... Viņai ar kollēgu Salnu... špikošanas lietā... Un vispār — vājas atzīmes... Un tas nebija nekāds noslēpums! Visa klase dzirdēja, ka es tai liku nākt! Atklāti! Konsekventi — man nekā nav ko slēpt!

Direktors rauca pieri.

— Kollēga, tas ir ļoti neparasti, ka audzinātājs — vīrietis, būdams pie tam viens pats dzīvoklī, aicina pie sevis mājās skolnieci. Vienu pašu. Ja vairākas, tad vēl var saprast, bet jūs aicinājāt vienu. Un tas pie tam vēl nav viss. Man gribētos dzirdēt jūsu versiju par to, kas jūsu dzīvoklī noticis.

— Manu versiju? — Gulbim vienu mirkli bija licies, ka tiks sveikā cauri, ka direktors apmierināsies ar paskaidrojumu, ka viss noticis atklāti un nevainīgi. Bona fide, kā mēdza teikt latīņu skolotājs. Labā ticībā.

— Jā, jūsu versiju. Tās runas, kas man atnestas, stāsta, ka pie jums notikušas īstas orģijas. Iedzerts, uzdzīvots līdz vēlai pusnaktij.

— Tas nav tiesa, direktora kungs! Rūsiņa nebija pie manis ilgāk par... — Gulbis atkal saplaka un pabeidza klusā balsī: — Pulksten desmitos es jau sen biju gultā.

— Jā? Man ir ziņas, ka Rūsiņa mājās atgriezusies tikai pēc pusnakts. Drānas bijušas nolaistītas ar vīnu, pati sadzērusies — kā jau pēc uzdzīves.

— Tas nav tiesa! Tas nav tiesa!

— Jūs nedzērāt vīnu?

Gulbis nolaida skatienu.

— Mazliet... protams... Un mazliet uzšļakstījās uz viņas tērpa... Bet tikai mazliet....

Direktora seja kļuva cieta.

— Tātad tomēr. Es domāju, ka mēs aiztaupīsim jums un mums daudz nepatikamas skaidrošanās, ja jūs tagad... hm....ē....vilksit attiecīgās konsekvences.

Gulbis nobālēja.

— Konsekvences?....Jūs domājat, ka man vajadzētu...?

— Gulbja kungs, ja šī lieta nonāk līdz ministrijai, tad cita rezultāta nemaz nevar būt. Klases audzinātājs, kas sievas prombūtnes laikā ieved dzīvoklī skolnieci, ar to sarīko orģijas....iedzeršanu....Vismazāk nepatikšanu būs, ja jūs pats atlūgsities.

— Bet direktora kungs....Man....mums.... tiešām nekas....Glāze vīna....Vai tas kas ļauns? Viņa ir pieaugusi. Vai jūs esat viņu ievērojis? Pieaugusi, nobriedusi sieviete....

— Tieši tādēļ, Gulbja kungs. Tieši tādēļ. Pieaugusi, nobriedusi. Bet tomēr — skolniece.

— Bet mums nekā nebija! Nekas nenotika! Mēs runājām....Glāze vīna....Par to atlaist? Kur lai es palieku, direktora kungs? Ar slimu sievu?...

— Par to jums vajadzēja padomāt agrāk. Kādēļ jūs viņu aicinājāt pie sevis? Kādēļ jūs pārrunājamo nepārrunājāt skolā?

Gulbis nodūra skatienu.

— Man likās....man šķita....mājas atmosfairā... konsekventi — es viņu varēšu pozitīvāk ietekmēt, direktora kungs. Ar vislabākiem nodomiem, direktora kungs. Bez kādām domām. Prasiet viņai pašai — es viņai pirksta neesmu pielicis. Ne pirksta!

Direktors brīdi noskatījās sabrukušajā Gulbī. Protams, tās bija izrunas, ka Gulbim nebijis blakus interešu, bet viņš tam gandrīz arī ticēja, ka daudz vairāk par vīna dzeršanu pie Gulbja nekas nebija noticis.

— Labi, — direktors teica. — Ataicināsim Rūsiņu.

Pēc nedaudz minūtēm ieradās Ilga. Skolas kalpotājs viņu bija izsaucis no stundas.

Ilga palika stāvam pie direktora kabineta durvīm. Galvu nodūrusi, viņa acīm urbās sarkanajā, nodilušajā grīdsegā.

— Rūsiņa, — direktors domīgi lūkojās jaunajā sievietē. — Pirms pāris dienām Gulbja kungs jūs aicināja pie sevis pārrunāt audzināšanas jautājumus. Jūs bijāt pie viņa?

— Jā.... — Ilga tikko izdvesa.

— Jūs tikāt pacienāta ar vīnu?

— Un kūkām...

— Un kūkām, — direktors atkārtoja un paskatījās Gulbī. — Un kūkām. Tā, tā. Un kas tur vēl notika?

Ilga bailīgi pameta acis uz Gulbi. Direktors skatienu redzēja.

— Gulbja kungs...mēs abi...Gulbja kungs...

Pēkšņi viņa sāka raudāt.

(Turpinājums sekos)

# Filma par latviešiem vācu televizijai

**SARUNA AR FILMPRODUCENTU VALFRIDU LĒMANI PAR FILMAS TAPSANAS GAITU**

**Aizvadītajā mēnesī 22 dienas Ziemeļamerikā, no tām 7 Kanadā, pavadīja Vācijas latviešu filmproducents Valfrīds Lēmanis, lai Brēmenes raidītāja uzdevumā uzņemtu šī kontinenta scēnas pasūtinātajai televīzijas filmai par latviešu dzīvi svešumā, kas būs 45 minūšu garuma un sauksies „Pasaules vējos izkaisīti un tomēr viena tauta" (Zerstreut in allen Winden, aber doch ein Volk). Brēmenes raidītājs visas Rietumvācijas kopprogrammā, kuŗa daļēji uztverama arī Austrijā, Šveicē, Dānijā, Austrumvācijā, Beļģijā un pat Zviedrijā, šo filmu sniegs nedēļā, kuŗā iekrīt Latvijas valstssvētki, iespējams pat, ka tieši 18. novembŗa vakarā.**

Ziemeļamerikā neatkarīgais filmu producents Valfrīds Lēmanis, kuŗu pavadīja arī dzīvesbiedre, bija ieradies ar mazu „tīmu" — vienīgi ar režisoru Ginteru Cillu (Zill) un vienu asistentu — skaņu techniķi, pašam veicot operātora uzdevumus. Dārgo transporta izdevumu dēļ līdz bija paņemta arī tikai ierobežota filmēšanas techniskā iekārta.

V. Lēmanis dažādajiem Vācijas raidītājiem producējis jau neskaitāmas televīzijas filmas, apceļojot to uzņemšanas gaitā gandrīz pusi pasaules. Piezīmējams, ka filmējot Āfrikā, viņš par savu asistentu bija izvēlējies rakstnieku Pāvilu Klānu, kas vēlāk šīs ekspedīcijas gaitas aprakstīja īpašā grāmatā. V. Lēmanis vienmēr izmantojis izdevības, lai ainas no Vācijas latviešu dzīves iedabūtu arī televīzijas-chronikā, tāpat domājis arī par patstāvīgu latviešu svešuma dzīves dokumentāciju. Šai vajadzībai viņš līdz šim jau izgatavojis 5 filmas, divas no tām krāsās: 46 min. garu filmu par 1. Eiropas latviešu dziesmu svētkiem Hamburgā, bet Tones fonda uzdevumā 20 min. garu filmu par glezņotāja prof. V. Tones dzīvi un darbu. Melnbaltajā filmā „Latviešu trimdas panorāma" 56 min. skatāms Vācijas latviešu dzīves raksturīgākais, redzams un dzirdams arī vēl Jānis Jaunsudrabiņš. Otra līdzīga filma ir 80 min. garā „Eiropas latviešu trimdas panorāma", kuŗa uzņemta Vācijā, Zviedrijā un Anglijā, cita vidū parādot arī tagad jau mirušo redaktoru Jāni Grīnu un gleznotāju Niklāvu Strunki. Pēdējā 16 min. garā filma veltīta Eiropas latviešu kultūras darbinieku kongresam Zviedrijā. Šīs filmas jau izrādītas visos lielākajos latviešu centros Eiropā, un ir iespējams, ka kādreiz tās apciemos arī Ziemeļamerikas tautiešu kolonijas. Arī pašreiz uzņemto filmu Brēmenes raidītājam būs iespējams redzēt vietās, kur raidītāja programma nav uztverama, jo V. Lēmanis parakstītajā līgumā paturējis sev tiesības filmu pēc pārraidīšanas televīzijā demonstrēt latviešu kolonijās visā pasaulē.

Jautāts par jaunās filmas „Pasaules vējos izkaisīti un tomēr viena tauta" tapšanas gaitu un domu, V. Lēmanis mūsu laikraksta pārstāvim paskaidroja:

„Esmu izvēlējies visai īpatu scēnariju: rādot latviešu trimdinieku individuālus likteņus dažādās zemēs, gribu reizē ar tiem parādīt latviešu tautas kopīgo likteni, arī vēsturiskajā secībā. No visa filmā redzamā un dzirdamā būs gūstams pārskats arī par mūsu literātūru, mūziku, presi, vēsturi un, protams, politiskajiem jautājumiem. Pie pēdējiem galvenokārt pakavēsies Komitejas Latvijas brīvībai locekļis un ACEN latviešu delegācijas vadītājs Alfreds Bērziņš. Tādēļ būs parādīts Apvienoto nāciju nams Ņujorkā un pacelts jautājums, kādēļ pie tā nav arī Latvijas karoga. Atbildi uz šo jautājumu dos A. Bērziņš."

V. Lēmanis uzņēmumus šai filmai izdara visās zemēs, kur mīt lielāks latviešu skaits, kas uzrāda arī aktivitāti mūsu kultūras un nacionālajā darbā — Anglijā, Beļģijā, Vācijā, Zviedrijā, ASV un Kanadā. Izņēmums ir Austrālija, kur ierasties un filmēt ´nav iespējams aprobežoto līdzekļu dēļ. Pilnīgi „piemirsta" tomēr nebūs arī Austrālija, jo tai pieskarsies arī archibiskaps A. Lūsis filmā sniegtajā intervijā; viņu V. Lēmanis filmēja tieši pēc atgriešanās no Jaunzēlandes un Austrālijas apciemojuma.

„Kā jau minēju, necenšos katrā apciemojuma vietā filmēt iespējami daudz, jo tad filma izrādītos pārāk gara. Nav šaubu, ka visur ir daudz tāda, kas piemērots un pat nozīmīgs parādīšanai filmā. Tādēļ esmu izvēlējies atsevišķus cilvēkus, kuŗi likteni attēlojot, cenšos parādīt, kas viņi kādreiz bijuši un ir tagad, ar to sniedzot arī kopainu par latviešu trimdu vispār. Filmas uzbūve ir tāda, kā sākumā īsi parādu visus izvēlētos kādā nenozīmīgā ikdienas brīdī, vēlāk pie tiem atgriežos plašākā apskatā, bet filmas beigās visi atbild uz diviem jautājumiem: 1) vai atgrieztos Latvijā, ja tā kļūtu brīva, un 2) vai tic Latvijas brīvības dienai tuvākajā nākotnē."

Ņujorkā V. Lēmanis filmējis grāmatu izdevēju Helmaru Rudzīti, bet nodoms filmā „iebūvēt" arī A. Jansona koklētāju ansambli nav īstenojies, jo tas tieši atradās ārpus pilsētas. Minneapolē intervēti rakstnieks un mūziķis Knuts Lesiņš un architekts Ārijs Pakalns, bet Vašingtonā uzņemtas ainas Latvijas sūtniecībā un saruna ar tās vadītāju Dr. A. Spekki. Toronto V. Lēmanis uzņēma Sv. Jāņa baznīcu un ieskaņoja interviju ar arhibiskapu A. Lūsi, Niagarā apmeklēja dārzniecības īpašnieku K. Sirmo, bet t. s. latviešu apriņķi iegriezās E. Smiltnieka laukšaimniecībā, jo zemniecība bija ļoti rakstuŗīga Latvijas dzīvei, kādēļ vēlējies parādīt, ka pie zemes latvieši turas arī svešumā. Dabiski, V. Lēmanis savu maršrutu bija izplānojis tā, lai noteikti varētu ierasties arī latviešu dienās Montrealā, kur filmā uzņēma gandrīz visu uzvedumu pasaules izstādes ietvaros.

„Esmu jau pabeidzis filmējumus arī Vācijā un Beļģijā. Še likteņu pausānai izvēlējos čellistu prof. Ati Teichmani un rakstnieci Zentu Mauriņu, bet Beļģijā apmeklēju P. Mantnieka kartografijas uzņēmumu Briselē," pastāstīja V. Lēmanis, bet par turpmākajām iecerēm piebilda: „No Montrealas lidošu atpakaļ uz Vāciju, lai tūlīt dotos ceļā uz Zviedriju, kur notiks plaša jaunatnes sanāksme. Gribu to izdarīt tādēļ, lai filmā uzņemtu enerģisko jaunās paaudzes darbinieci un pretkomūnistisko cīnītāju Viju Poli - Freimani. Tad vēl atliks Anglijas daļa. Neesmu vēl gluži izšķīries, ko filmēt tur, bet liekas, ka noteikti jāparāda arī citu tautu atzinību guvušo flautisti Maiju Lielausi."

Atvadoties Valfrīds Lēmanis vēl pastāstīja, ka, pēc viņa pašreiz uzņemtās filmas parādīšanās visu valstu televīzijas raidītāju priekšprogrammā, Brēmenes raidītājs jau saņēmis pirmos šīs filmas pieprasījumus arī no citām valstīm. Vtr.

**Korporācijas Talavija rīkotajā Viļa Olava atceres sarīkojumā 27. maijā Toronto tikās daudzi kādreizējie V. Olava komerckolas skolotāji un audzēkņi. Uzņēmumā no kreisās Lettonias filistrs I. Alksnis, kādreizējie olaviešu skolotāji Pēteris Aivars, Angelika Galeite, Lūcija Jansone un Talavijas filistrs E. Briedis.** Foto: J. Liģers

# *Viļa Olava atceres vakars Toronto*

Bijušie Viļa Olava komerckolas audzēkņi kopā ar studentu korporāciju Talavija 27. maijā Sv. Jāņa baznīcas telpās bija rīkojuši skolas un korporācijas dibinātāja 100. dzimšanas dienas atceres vakaru. Rīkotāju vārdā komerckolas kādreizējo direktoru Pēteri Aivaru un skolotājas Angeliku Gailīti un Lūciju Jansoni ar ziediem sveica A. Ticmanis. Klātesošajiem olaviešiem un viesiem viņš nodeva arī Viļa Olava tagad jau 88 gadus vecās dzīvesbiedres Frīdas sveicienus, kuŗa dzīvo Mineapolē. Rakstveida sveicienus bija sūtījuši daudzi bijušie olavieši, Latvijas konsuls Montrealā V. Tomsons un vēstnieks P. Dreimanis, kā arī korporācijas Talavija centrālā prezidija seniors K. Šmits no Čikagas.

Programmas daļā dziedāja vīru ansamblis Kalvis J. Dzeguzes vadībā, bet vispusīgu referātu par Viļa Olava dzīvi un darbu sniedza Lettonias filistrs Imants Alksnis. Pirmā pasaules kaŗa laikā Vilis Olavs bija Latviešu bēgļu apgādes komitejas priekšsēdis Krievijā un dedzīgs Latvijas brīvības cīnītājs, studiju laikā bijis arī viens no korporāciju Lettonia un Talavija dibinātājiem un idejiskajiem rosinātājiem. Vakara ievadījumā pie Viļa Olava kā Talavijas dibinātāja pakavējās arī šīs korporācijas Toronto kopas seniors E. Briedis.

Pie olaviešu un Talavijas dāmu klātajiem kafijas galdiem ritinājās bagātīgu atmiņu pavediens par Viļa Olava vārdā nosauktās komerckolas dzīvi gan nopietnā, gaa arī jautrā skatījumā. No vairāk par 100 sarīkojuma apmeklētājiem ap 30 bija kādreizējie olavieši, kas ieradušies ne tikai no Toronto, bet arī no Hamiltonas, Londonas un citām vietām. Paredzams, ka olavieši vasarā vēlreiz satiksies kopīgā izbraukumā.

R. N.

# Ardievas Ludmilai Albertiņai

Divus skaudrus likteņa cirtienus īsā laikā saņēmusi Sv. Katrīnu latviešu saime. Vēl nebija rimušas sarunas par traģisko gadījumu, kas 21. aprīlī no dzīves izrāva sabiedrisko darbinieku un Kokles koŗa priekšnieku Jāni Gulbi, kad jau visus Kanadas latviešu dziesmu draugus sāpīgi pārsteidza vēsts, ka 28. maijā aizsaulē aizgājusi brīvmāksliniece Ludmila Albertiņa. Tas liekas tik neticami, jo vēl 6. maijā Niagarā enerģiskā un dzīves priecīgā, vienmēr laipnā un smaidīgā diriģente bija stājusies klausītāju priekšā ar savu Sv. Katrīnu vanadžu ansambli Senatne. Kopā ar pārējiem viņa posās arī latviešu dienām Montrealā, taču pēkšņa slimība pārvilka svītru un pieveica mākslinieci īsā laikā.

Cik dzīve var būt untumaina un nāves izkapts strauji plaut, liecina fakts, ka uz aizgājējas galda mājās bija palicis iesākts raksts viņas ilggadējā dziesmoto gaitu līdzgaitnieka un Kokles koŗa priekšnieka J. Gulbja piemiņai, kas bija domāts mūsu laikrakstam. Iesākts, bet nepabeigts...

Aizgājējai veltīts aizlūgums, kuŗu vadīja māc. J. Prauliņš, Battlera bēŗu namā Sv. Katrīnās notika 30. maijā, piedaloties vīru koŗim Viesturs 35 dziedātāju sastāvā un V. Rundāna vadībā. Ērika Steinbacha nolasīja savu aizgājējai veltītu dzejoli. Sērotāju pulkā, kas atvadījās no Ludmilas Albertiņas, bija Kanadas DV valdes pr-ks E. Krūka, Kanadas vanadžu pr-ce M. Jonāne, DV mēnešraksta vanadžu nodaļas redaktrise T. Krūka, daudzu organizāciju pārstāvji un draugi.

No vietējās latviešu ev.-lut. draudzes Kristus baznīcas aizgājēju pēdējā gaitā dienu vēlāk izvadīja māc. J. Prauliņš. Sarkanbaltsarkanu ziedu klēpji un vainagi rotāja altāŗa telpu, kuŗā šķirsts bija pārsegts ar Latvijas karogu. Ceļam uz aizsauli L. Albertiņa bija ģērbta Alsungas tautas tērpā, kuŗā viņa tik braši bija solojusi dziesmu svētku gājienos un piedalījusies Latvijas valstssvētku sarīkojumos. Sēru dievkalpojuma laikā pie šķirsta goda sardzē stāvēja Sv. Katrīnu un Niagaras vanadzes, ērģeļpavadījumus spēlēja komponists Imants Sakss. Jānis Baruss no aizgājējas atvadījās, nodziedot „Kungs, paliec klāt", bet vanadžu ansamblis tautas dziesmu „Saulīt tecēj tecēdama". Latviešu dziesmu svētku biedrības Kanadā vārdā vainagu nolika valdes priekšsēdis Z. Šmits, no vīru koŗa Viesturs dir. J. Baruss, Dainas koŗa vārdā atvadījās Maiga Rubene, no Sv. Katrīnu DV nodaļas pr-dis F. Konrāds, no vietējā Mednieku un makšķernieku kluba pr-dis V. Zvejnieks u.c. Sv. Katrīnu vanadžu kopas pr-ce Milda Vītola nodeklamēja Tonijas Krūkas aizgājējai veltītu dzejoli, kuŗa tekstu pēc tam kā pēdējo sveicienu ielika šķirstā.

Ludmila Brauna-Albertiņa, kas savas zemes gaitas bija sākusi 1909. gada 7. aprīlī, nekad neteicās pielikt roku latviešu sabiedriskajā darbā. Ilgus gadus viņa darbojās Sv. Katrīnu vanadžu kopas valdē, veikdama kādu laiku arī tās priekšnieces pienākumus, pie tam vēl bija divu koŗu diriģente. Par viņu sēro dzīvesbiedrs, meita, divas mazmeitas, māsa Kanadā un otra māsa Vācijā.

Sakot pēdējos atvadsveicienus mīļajai aizgājējai, gribas atkārtot Mildas Vītolas pie šķirsta teiktos vārdus: „Sīrsnībā, draudzībā un dziesmā lai tavs smaids mums vienmēr atspīdētu dvēselēs."

Jānis Liģers

**Tonija Krūka**

**MĀSAI — VANADZEI AIZEJOT**

(Ludmilas Albertiņas piemiņai)

Sēra, sēra tā dieniņa,
Kad māsiņa jāpavada;
Kad māsiņa jāpavada
Tālos veļu pagalmos.

Ai dzīve, darbs,
mēs aizejam pa vienam
No taviem dārziem
nāves klajumos;
Tik atmiņas vēl sauc
no senām dienām
Kā sārta blāzma tālos vakaros.

Nokrīt, aizrit kamoliņš,
Apklust dziesma nedziedāta;
Apklust dziesma nedziedāta,
Aiziet māsa apraudāta.

Kur dzimtā zeme,
mīļā tēva sēta?
Kur brīvā dziesma,
ko tur dziedāju?
Man sirdī palika
tik' dziļa rēta,
Kad naktīs bieži
par to raudāju.

Skumja, skumja tā dieniņa,
Kad dziesmiņas nedzirdēju.
Vēl skumjāka, vēl sērāka,
Kad māsiņas neredzēju.

Nu sirds man klus,
un balsis tālās
Tur mani sauc
un ziemos aicina:
Pie velu upes
baltās miglas vālās
Stāv Sēru māte,
mani sveicina.

# TORONTO ZIŅAS

Ernas Ošiņas - Bērziņas klasiskā baleta skolas audzēkņu vakarā 3. jūnijā savas spējas rādīja 21 audzēkne, to vidū arī latvietes Anita Birzniece, Zane Ezera, Māra Strazdiņa, Astrīde Turķe un Viviana Vasarāja. Sarīkojuma programmā bija 30 solo un grupu deju, kuŗas ievadīja ar pianistes A. Hertas uvertīru un apgaismotāja V. Turķa pieskaņotām gaismu rotaļām. Skatuves ietērpu bija devis mākslinieks K. Bērziņš. Ap 200 skatītāju atsaucīgi sekoja priekšnesumiem un skolas vadītāju Ernu Ošiņu - Bērziņu sumināja ar ziedu veltēm.

Latviešu nama trīs gadu darbības atceres sarīkojumu 2. jūnijā ar uzrunu ievadīja valdes pr-dis I. Auziņš. Priekšnesumu daļā vairākas tautas dejas sniedza Diždancīša mazie dejotāji Z. Miezīša un V. Briedes vadībā, bet baleta priekšnesumus deva Dianas Jablokovas - Vorpas klasiskā baleta skolas audzēkņi, kuŗu vidū iepriecināja arī latviete Alda Heniša. Vairāk par 100 sarīkojuma apmeklētāju atsaucīgi uzņēma arī Toronto kokle-tāju ansambļa priekšnesumus Ilzes Šmītes vadībā. Ansamblī vēl piedalījās Aija Bramane, Ilze Plaude, Sarmīte Butāne un Ansis Semenovs. Par priekšnesumiem piemērotām gaismām rūpējās V. Turķis. Vakara atlikušā daļa aizritēja deju priekos un iebaudot dāmu komitejas bufetes delikateses vai vakariņas.

Sakarā ar Dainas koŗa diriģenta J. Pālena atteikšanos, koŗa valde bija sasaukusi koristu ārkārtas sapulci jauna diriģenta izraudzīšanai. Sapulces 30 dalībnieki vienojās ievadīt sarunas ar komponistu A. Purvu un eventuāli arī ar diriģentiem Almu Kārkliņu, Viktoru Rundānu, Ausekli Pērkoni un Jāni Barušu. Sapulci vadīja Emma Dzene, protokolēja Rasma Bērziņa.

Vasaras sezonu Sv. Andreja draudzes lauku īpašumā Sidrabenē ievadīja 28. maijā ar māc. A. Copa vadītu dievkalpojumu brīvdabas baznīcā, kuŗā pulcējās ap 400 sidrabeniešu ar viesiem. Pēc dievkalpojuma notika arī sezonas atklāšanas sacīkstes vieglatlētikā kā jauniešiem, tā pieaugušajiem. Lielāks skaits talcinieku piedalījās arī Sidrabenes uzpošanas darbos, kuŗus vadīja K. Zariņš. Sidrabenes kafejnīcu šogad pārzinās Eduards Freimuts, kas iecerējis dažus jauninājumus ne tikai ēdienu kartē, bet paredz iekārtot arī bibliotēku vasarniekiem un Sidrabenes apmeklētājiem.

Igauņu baptistu draudzes jaunā dievnama iesvētīšanā 23. maijā piedalījās arī latviešu draudzes māc. R. Ekšteins un draudzes koris dir. A. Purva vadībā.

**KIČENERA**

DV Kičeneras - Voterlū nodaļas rīkotais vīru koŗa Viesturs koncerts un tam sekojošais saviesīgais vakars 3. jūnijā bija pulcinājis ap 150 apmeklētāju, kas vietējos apstākļos vērtējams kā sevišķa atsaucība. Koncertā koris dir. J. Baruša vadībā dziedāja 15 latviešu komponistu dziesmu, no kuŗām vairākas nācās atkārtot. Viesturieši neskopojās arī ar piedevām, nodziedot Kičenerā dzīvojošā komponista J. Norviļa latviešu tautas dziesmas. Saviesīgajai daļai bija dots Ceriņu balles nosaukums. No 5 kandidātēm par Ceriņu karalieni žūrijas komisija ( Z. Šmits, T. Krūka, E. Ozols, A. Anšmits un V. Lasmanis) izraudzīja kičenerieti Silviju Andersoni, bet par viņas galma dāmām Dagniju Celmu no Niagaras un Barbaru Milsu no Kičeneras. Karalieni un galma dāmas „kronēja" nodaļas valdes pr-dis J. Dundurs un vanadžu kopas pr-ce Valija Simšone. Koncerts un saviesīgais vakars, kuŗā ietilpa arī mantu loterija, nodaļai dos teicamu atlikumu. Visa sarīkojuma noorganizēšanā un labajā norisē ievērojami nopelni ir aktīvajam nodaļas darbiniekam Albertam Taubem, nodaļas valdei un čaklajām vanadzēm.

R. N.

# PADOMDOŠANA SAIMNIECISKAJOS JAUTĀJUMOS

Kā valdes priekšsēdis J. Grislis jau ziņoja Toronto latviešu kreditsabiedrības biedru gada sapulcē 25. maijā, sabiedrības vadība pēc ilgākas gatavošanās izšķirusies dalīties ar biedriem un naudas noguldītājām organizācijām savā pieredzē financiālajās lietās, sniedzot padomus dažādos saimnieciskos jautājumos.

Bez tik bieži pieminētajām personīgajām brīvībām (runas, biedrošanās un ticības) brīvā cilvēka brīvai izvēlei atstātas dažādas citas lietas, piemēram, strādāt vai nestrādāt, ko darīt ar savu darba augļiem, vai ieguldīt savus ienākumus kādā īpašumā vai uzņēmumā, jeb vai izlietot tos izglītības turpināšanai, kāda cēla mērķa atbalstīšanai, iespējamu nebaltu dienu nodrošinājumam, vai arī vienkārši izšķērdēt bez mērķa un plāna? Katra cilvēka brīvai izvēlei atstāta izšķiršanās, vai veidot savu materiālo dzīvi plānveidīgi, vai atstāt visu pašplūsmei.

Vajadzība pēc padoma var rasties kā vienā, tā otrā gadījumā. Arī rūpīgi izstrādātus un labi apsvērtus plānus ieteicams likt citam pārbaudīt, vai aprēķinos tomēr nav ieviesusies kāda kļūda. Pašplūsmi ir grūtāk labot, arī labi padomi var palidzēt tikai tad, ja tiem ir apņēmīgs sekotājs.

Dzīves materiālā puse principā ir vienkārša. Tik ilgi, kamēr ienākumi sedz izdevumus, viss ir labā kārtībā. Bet var gadīties, ka šis līdzsvars pēkšņi zūd. Iemesli tam var būt dažādi — samazinājušies ienākumi, neizdevīgs kredits, bezdarbs, slimība u. t. t. Līdzsvara atjaunošanai labs padoms tādēļ bieži nepieciešams. Bez kredita mūsdienu dzīvē gandrīz neiespējami iztikt. Piemēram: lai iegādātos savu māju bez aizņēmuma, jaunās dzīves sācējam būtu jāstrādā un jākrāj 10 — 15 gadu. Un kad māja beidzot iegādāta, kas gan-

---

cijā, darba rīku pagatavošanā, civilinženieru un techniķu, kalnrūpniecības inženieru, mērnieku un slimo kopēju arodā. Slimo kopēju arods, kā zināms, visu laiku cieš pienācīgi apmācīta personāla trūkuma dēļ.

drīz vienmēr izmaksā dārgāk nekā sākumā plānots, nepieciešams to arī iekārtot. Nevar taču būt ģimenes pavards bez virtuves pavarda, vajadzīgs arī leduskapis un pārējo telpu iekārta. Kredits te var palīdzēt, bet — cik daudz var atļauties aizņemties, kādas apdrošināšanas nepieciešamas, kādu auto drīkst iegādāties, kā sastāv ar bērnu izglītību, kā būs ar iespējamām nobaltām dienām? — Še ir jautājumi un problēmas, kuŗu atrisināšanā Toronto latviešu kreditsabiedrība grib būt palīdzīga.

Arī saimnieciski pasākumi, ja radušās grūtības vai neskaidrības par pareizo darbības ceļu, var izmantot kreditsabiedrības pakalpojumus.

Kā iegūt kreditsabiedrības padomu? — Padoma gribētājam jāierodas kreditsabiedrības birojā, vislabāk iepriekš sarunājot dienu un laiku ar sabiedrības pārvaldnieku, ņemot līdz uzskates materiālus par savu vai uzņēmuma saimniecisko stāvokli. Pirmā pārrunu reize būs veltīta tikai pilnīgas informācijas iegūšanai, lai rastos pareizs ieskats lietā, kuŗā nepieciešams padoms. Lieki piebilst, ka katras lietderīgas padomdošanas priekšnoteikums ir klienta pilniga uzticēšanās padomdevējam. Otrā pārrunu reizē padomdevējs vēlreiz apskatīs lietu un sniegs savus atzinumus un norādījumus. Saņemtā padoma ievērošana vai ne, protams, paliek paša klienta izšķiršanā.

Šo padomdošanas darbu kreditsabiedrība cer veikt ar saviem biroja un vēlētajiem darbiniekiem, nepieciešamības gadījumos pieaicinot arī īpašus lietpratējus. Padomdošanas darbs, kuŗu kreditsabiedrība varēs veikt ar pašas darbiniekiem, domāts bez atlīdzības. Ja kļūst nepieciešama lietpratēja pieaicināšana, tad, protams, jārēķinās ar izdevumiem, kuŗi sedzami klientam. Šī iemesla dēļ lietpratēju pieaicinās vienīgi ar klienta piekrišanu.

Padomdošanas darbu Toronto latviešu kreditsabiedrība uzņēmusies pārliecībā, ka tas sekmēs biedru labklājību un reizē palīdzēs stiprināt mūsu tautas kopību.

A. R.

# Latvijas zem

(Pārnesums no 1. lpp.)

kaujas laukos iedragātu veselību un ieradās par vēlu Rotā veselības uzlabošanas atpūtā. A. Bisenieku apglabāja Evergrīna kapu nomalē tikai vienu jūdzi no Rotas, kur pēc noteikta laika kapus nolīdzina. LKIA ASV valdei šis gadījums radīja pārdomas un lika atcerēties, ka kauju laikā daudzi kritušie draugi pamesti neziņā, bet okupētajā dzimtenē mūsu karavīru kapi nolīdzināti. Tā valde nolēma iepirkt kapos savu nodaļjumu vēlāku Brāļu kapu izbūvei, lai tajos miera laika apstākļos ar godu varētu apglabāt savus kauju draugus, tā reizē atceroties un godinot visus kritušos par Latvijas brīvību. Bet tikai pērnā vasarā, kad Rotā atvaļinājumu pavadīja kaŗa invalids un architekts A. Adamsons, sākās Brāļu kapu projekta apspriešana un īstenošana, un šodien jau ir tik tālu, ka plāns pieņemts un apstiprināts, ka var likt Brāļu kapiem pamatakmeni. Klātesošais projekta autors arch. A. Adamsons izpelnījās akta dalībnieku sirsnīgus aplausus.

Svinīgā programmas daļā uzstājās apvienības iecienītās dziedātājas Skaidrīte Prince un Mirdza Piekalnīte pianistes Alises Dzirkales - Cennes pavadījumā, mazais G. Ancāns un cieminī no Toronto — baritons Alberts Vītols un dzejnieks Modris Lorbergs. S. Prince izjusti atskaņoja latviešu komponistu oriģinaldziesmas, panākot spēcīgu kāpinājumu H. Berino darbā „Tev zaļais lauks". A. Vītola jaukais un skanīgais baritons valdzināja ņujorkiešus pirmo reizi četrās patriotiskās dziesmās. Koncerta kulminācija bija nobeigumā dziedātie dueti — J. Mediņa „Naids" S. Princes un A. Vītola izpildījumā un A. Zilinska „Karogs" S. Princes un M. Piekalnītes sniegumā. Piekļāvīgus klavierpavadījumus veica A. Dzirkale-Cenne. Mazais G. Ancāns nodeklamēja L. Breikša „Brīvības pieminekļa balādi", M. Lorbergs kveldināja ar saviem dzejoļiem, bet M. Piekalnīte nolasīja A. Richteres LK IS 50. gadadienai veltīto dzejoli „Karavīra gaitas". Mūzikāli ilgerārā programma guva visu klātesošo nedalītu atzinību, bet

**Architekts G. Gruzdiņš (pa kreisi) daudz da došanā. Pēc viņa meta un viņa vadībā celta ēka, viņš darbojies statūtu komisijā, bijis v centra inkorporātoriem. Pērnā rudenī viņa dās arī Gaŗezera vidusskolas atbalstītāju gr saziedoja 140 dol. Līdzīgi Gaŗezera padomes manim (pa labi), G. Gruzdiņš vienmēr uzs saistīt studējošo jaunatni un jaunos akadēm dotāju un atbalstītāju pulkā. Viņa ierosinā padome par būvju un plānošanas komisijas p architektu G. Birkertu.**

# Gaŗez

Vasaras nometne Gaŗezerā sāksies 2. jūlijā un notiks trīs divnedēļu posmos. Bērnus (no 9 — 14 gadu vecumā) var pieteikt divām, četrām vai arī visām sešām nedēļām; divnedēļu posmi paredzēti audzināšanas programmas metam, kas atkārtosies. Pirmais posms notiks no 2. — 16. jūlijam, otrs no 16. — 30. jūlijam, bet trešais no 30. jūlija līdz 13. augustam. Mazākiem bērniem (no

**Brīvmākslinieci Ludmilu Albertiņu izvadot pēdējā gaitā no Sv. Katrīnu ev.-lut. Kristus baznīcas, šķirstu nes J. Strautmanis, V. Freimanis, Z. Andersons, F. Konrāds Z. Krūmiņš un P. Vītols, bet goda sardzē stāv vanadzes Ā. Freimane. D. Celma, N. Vītola, A. Barkāne, V. Liģere, E. Krūmiņa un A. Vasariņa; ar muguru pret fotokameru — M. Eizāne, Z. Masīte, A. Kārkla, M. Vītola, A. Celma, I. Andersone, V. Pavlova un E. Grīnberga.** Foto: J. Liģers

# TO ZIŅAS

brīvdabas baznīcā, kuŗā pulcējās ap 400 sidrabeniešu ar viesiem. Pēc dievkalpojuma notika arī sezonas atklāšanas sacīkstes vieglatlētikā kā jauniešiem, tā pieaugušajiem. Lielāks skaits talcinieku piedalījās arī Sidrabenes uzpošanas darbos, kuŗus vadīja K. Zariņš. Sidrabenes kafejnīcu šogad pārzinās Eduards Freimuts, kas iecerējis dažus jauninājumus ne tikai ēdienu kartē, bet paredz iekārtot arī bibliotēku vasarniekiem un Sidrabenes apmeklētājiem.

● Igauņu baptistu draudzes jaunā dievnama iesvētīšanā 28. maijā piedalījās arī latviešu draudzes māc. R. Ekšteins un draudzes koris dir. A. Purva vadībā.

### KIČENERA

● DV Kičeneras - Voterlū nodaļas rīkotais vīru koŗa Viesturs koncerts un tam sekojošais saviesīgais vakars 3. jūnijā bija pulcinājis ap 150 apmeklētāju, kas vietējos apstākļos vērtējams kā sevišķa atsaucība. Koncertā koris dir. Ju. Baruša vadībā dziedāja 15 latviešu komponistu dziesmu, no kuŗām vairākas nācās atkārtot. Viesturieši neskopojās arī ar piedevām, nodziedot Kičenerā dzīvojošā komponista J. Norviļa latviešu tautas dziesmas. Saviesīgajai daļai bija dots Ceriņu balles nosaukums. No 5 kandidātēm par Ceriņu karalieni žūrijas komisija ( Ž. Šmits, T. Krūka, E. Ozols, A. Anšmits un V. Lasmanis) izraudzīja kičenerieti Silvīju Andersoni, bet par viņas galma dāmām Dagniju Celmu no Niagaras un Barbaru Milsu no Kičeneras. Karalieni un galma dāmas „kronēja" nodaļas valdes pr-dis J. Dundurs un vanadzu kopas pr-ce Valija Simšone. Koncerts un saviesīgais vakars, kuŗā ietilpa arī mantu loterija, nodaļai dos teicamu atlikumu. Visa sarīkojuma noorganizēšanā un labajā norisē ievērojami nopelni ir aktīvajam nodaļas darbiniekam Albertam Taubem, nodaļas valdei un čaklajām vanadzēm. R. N.

# SAIMNIECISKAJOS JAUTĀJUMOS

Dārd vienmēr izmaksā dārgāk nekā sākumā plānots, nepieciešams to arī iekārtot. Nevar taču būt ģimenes pavards bez virtuves pavarda, vajadzīgs arī ledusskapis un pārējo telpu iekārta. Kredīts te var palīdzēt, bet — cik daudz var atļauties aizņemties, kādas apdrošināšanas nepieciešamas, kādu auto drīkst iegādāties, kā sastāv ar bērnu izglītību, kā būs ar iespējamām nobaltām dienām? — šie ir jautājumi un problēmas, kuŗu atrisināšanā Toronto latviešu kredītsabiedrība grib būt palīdzīga.

Arī saimnieciski pasākumi, ja radušās grūtības vai neskaidrības par pareizo darbības ceļu, var izmantot kreditsabiedrības pakalpojumus.

Kā iegūt kreditsabiedrības padomu? — Padoma gribētājam jāierodas kreditsabiedrības birojā, vislabāk iepriekš sarunājot dienu un laiku ar sabiedrības pārvaldnieku, ņemot līdz uzskates materiālus par savu vai uzņēmuma saimniecisko stāvokli. Pirmā pārrunu reizē būs veltīta tikai pilnīgas informācijas iegūšanai, lai rastos pareizs ieskats lietā, kuŗā nepieciešams padoms. Lieki piebilst, ka katras lietderīgas padomdošanas priekšnoteikums ir klienta pilnīga uzticēšanās padomdevējam. Otrā pārrunu reizē padomdevējs vēlreiz apskatīs lietu un sniegs savus atzinumus un norādījumus. Saņemtā padoma ievērošana vai ne, protams, paliek paša klienta izšķiršanā.

Šo padomdošanas darbu kreditsabiedrība cer veikt ar saviem biroja un vēlētajiem darbiniekiem, nepieciešamības gadījumos pieaicinot arī īpašus lietpratējus. Padomdošanas darbs, kuŗu kreditsabiedrība varēs veikt ar pašas darbiniekiem, domāts bez atlīdzības. Ja kļūst nepieciešama lietpratēja pieaicināšana, tad, protams, jārēķinās ar izdevumiem, kuŗi sedzami klientam. Šī iemesla dēļ lietpratēju pieaicinās vienīgi ar klienta piekrišanu.

Padomdošanas darbu Toronto latviešu kreditsabiedrība uzņēmusies pārliecībā, ka tas sekmēs biedru labklājību un reizē palīdzēs stiprināt mūsu tautas kopību. A. R.

# Latvijas zeme...

(Pārnesums no 1. lpp.)

kaujas laukos iedragātu veselību un ieradās par vēlu Rotā veselības uzlabošanas atpūtā. A. Bisenieku apglabāja Evergrīna kapu nomalē tikai vienu jūdzi no Rotas, kur pēc noteikta laika kapus nolīdzina. LKIA ASV valdei šis gadījums radīja pārdomas un lika atcerēties, ka kauju laikā daudzi kritušie draugi pamesti neziņā, bet okupētajā dzimtenē mūsu karavīru kapi nolīdzināti. Tā valde nolēma iepirkt kapos savu nodalījumu vēlāku Brāļu kapu izbūvei, lai tajos miera laika apstākļos ar godu varētu apglabāt savus kauju draugus, tā reizē atceroties un godinot visus kritušos par Latvijas brīvību. Bet tikai pērnā vasarā, kad Rotā atvaļinājumu pavadīja kaŗa invalīds un architekts A. Adamsons, sākās Brāļu kapu projekta apspriešana un īstenošana, un šodien jau ir tik tālu, ka plāns pieņemts un apstiprināts, ka var likt Brāļu kapiem pamatakmeni. Klātesošais projekta autors arch. A. Adamsons izpelnījās akta dalībnieku sirsnīgus aplausus.

Svinīgā programmas daļā uzstājās apvienības iecienītās dziedātājas Skaidrīte Prince un Mirdza Piekalnīte pianistes Alises Dzirkales - Cennes pavadījumā, mazais G. Ancāns un ciemiņi no Toronto — baritons Alberts Vītols un dzejnieks Modris Lorbergs. S. Prince izjusti atskaņoja latviešu komponistu oriģinālās dziesmas, panākot spēcīgu kāpinājumu H. Berino darbā „Tev zaļais lauks". A. Vītola jaukais un skanīgais baritons valdzināja ņujorkiešus pirmo reizi četrās patriotiskās dziesmās. Koncerta kulminācija bija nobeigumā dziedātie dueti — J. Mediņa „Naids" S. Princes un A. Vītola izpildījumā un A. Žilinska „Karogs" S. Princes un M. Piekalnītes sniegumā. Piekļāvīgus klavierpavadījumus veica A. Dzirkale-Cenne. Mazais G. Ancāns nodeklamēja L. Breikša „Brīvības pieminekļa balādi", M. Lorbergs kveldināja ar saviem dzejoļiem, bet M. Piekalnīte nolasīja A. Richteres LK IS 50. gadadienai veltīto dzejoli „Kaŗavīra gaitas". Mūzikāli literārā programma guva visu klātesošo nedalītu atzinību, bet

Brāļu kapu pamatakmens likšanas svinībās svētrunu teica LKIA mācītājs V. Rolle, bet pie karoga stāv E. Kundziņš un I. Abrams. Foto: JAK

# LPB centrālās valdes sēde

Latviešu preses biedrības centrālās valdes sēdē 30. maijā Ņujorkā nolēma nākošā gada februāra beigās vai marta sākumā rīkot Preses balli, kuŗas organizēšanai izveidos īpašu rīcības komiteju Ritas Gāles vadībā, kas rūpēsies par zāles sagādi sarīkojumam, programmas sastādīšanu un citiem balles priekšdarbiem.

Kasieris V. Irbe izsūtījis LPB biedriem ASV ziedojumu vākšanas sarakstus, rakstniekam J. Jaunsudrabiņam ceļamajam pieminēklim. Daļa savākto ziedojumu nosūtīta tieši uz Vāciju, bet kasieris līdz šim saņēmis atpakaļ tikai 12 sarakstus ar nepilniem 500 dolariem.

Preses biedrības marku akcija sekmējusies. Daļa tautiešu atsūtījuši ne vien vienu dolaru ziedojumu par piesūtītajām markām, bet pievienojuši vēl īpašu ziedojumu 5 dol., bet trīs gadījumos pat 10 dol. apmērā. Tāpat aptaujā saņemti ap 100 rakstu, kuŗos kritizēti vai apsveikti raksti mūsu presē, arī publicētā literatūra. Visumā kritika ir lietiška, it sevišķi norādot uz pareizrakstības kļūdām. Preses biedrības valde izteica pateicību visiem ziedotājiem un atsauksmju iesūtītājiem par presi, jo kasierim nav bijis iespējams visiem atsaucīgajiem atbildēt personīgi. Lielākā daļa ziedojumu ienākuši no ASV, bet nepilns simts arī no Kandas.

Preses izbraukums zaļumos, kas notika 13. maijā Priedainē, devis 56 dol. atlikumu, par spīti samērā niecīgajam apmeklētāju skaitam.

V. Grundmanis no Indianapoles valdei ieteicis rakstīt ASV pastmeistaram, lai pasts izdotu Baltijas valstu piemiņas markas 50 neatkarības gadu atcerei. Valde pārrunās nolēma šo iesniegumu nodot tālāk ALAi, lai tā saziņā ar abām pārējām Baltijas tautu prstāvībām censtos īstenot šo projektu.

Par preses biedrības goda biedru uzņēma V. Biļķinu Vācijā, ko bija ierosinājusi Vācijas kopa. Par jauniem biedriem uzņēma Andreju Jansonu, Jūliju Malvesu un Alfredu Milbergu Brazilijā un Alfredu Gulbi Venecuēlā.

—vi—

### RAIŅA UN ASPAZIJAS MANTOJUMA SARGS

Rūdolfs Veidemanis

Sociālpolitiskais darbinieks Rūdolfs Veidemanis 6. jūnijā Milvokos atskatījās uz 80 mūža gadiem. Jubilārs sabiedrisko darbību uzsāka 1915. gadā latviešu bēgļu apgādāšanas centrālajā komitejā Pēterpilī, kuŗas darbu vadīja Vilis Olavs. Gavilnieks ir vienīgais vēl dzīvais šīs vēsturiskās organizācijas darbinieks, kas daudz palīdzēja latviešu bēgļiem Krievijā pirmā pasaules kaŗa laikā. Krievijas pilsoņu kaŗa laikā R. Veidemanis darbojās komitejā, kas veidoja Troickas latviešu strēlnieku bataljonu, kuŗu komandēja kapt. P. Dardzāns.

Atgriezies dzimtenē, R. Veidemanis kļuva darba ministrijas sociālā departamenta direktors, bija vairākkārt delegāts darba konferencē Ženēvā, arī Dailes teātŗa direkcijas loceklis un komerczinātņu institūta lektors, bet laikā no 1924.—1944. gadam V. Ķuzes šokolādes fabrikas direktors

Kādu laiku darbojies Vācijas bēgļu nometnēs par IRO juriskonsultu, jubilārs izceļoja uz ASV, visu laiku dzīvojot Oskotā pie Milvokiem, kur viņa dēls Juris ir socioloģijas profesors vietējā universitātē.

R. Veidemanis sarakstījis vairākas grāmatas par sociālo likumdošanu un monogrāfiju „V. Ķuze un viņa darbs" (1937. g.). Trimdā gavilnieks darbojas Raiņa un Aspazijas fondā kā Latvijas apgabaltiesas apstiprināts pilnvarnieks — dzejnieku pāŗa testamenta izpildītājs. Šai darbā viņš ielicis daudz pūļu un zināšanu. Bez tam viņš aktīvi darbojas arī Amerikas latviešu pašpalīdzības fondā, kuŗā arvien redzams kā Milvoku tautiešu delegāts. Arī vecumdienās Rūdolfs Veidemanis daudz raksta presē par dažādiem jautājumiem — gan atmiņas par dzejniekiem Raini un Aspaziju, gan par Latvijas tapšanas laiku. O. A.

# Gaŗezera vasaras plāns

Vasaras nometne Gaŗezerā sāksies 2. jūlijā un notiks trīs divnedēļu posmos. Bērnus (no 9 — 14 gadu vecumā) var pieteikt divām, četrām vai arī visām sešām nedēļām; divnedēļu posmi paredzēti audzināšanas programmas metam, kas atkārtosies. Pirmais posms notiks no 2. — 16. jūlijam, otrs no 16. — 30. jūlijam, bet trešais no 30. jūlija līdz 13. augustam. Mazākiem bērniem (no 6—8 gadu vecumā) būs īpaša nodarbību grupa pirmajā periodā, bet, līdzīgi iepriekšējam gadam latviešu valodas mazpratēju vai pat nepratēju grupai trešajā periodā. Jauniešu nometne paredzēta no 13. — 26. augustam.

Pagājušā rudenī Gaŗezera valdes pr-dis J. Gailītis bērnu vecākiem bija izsūtījis aptaujas lapas ar kādiem 20 jautājumiem, lūdzot viņu atsauksmes par pērnās vasaras nometnes kārtību, mācības programmu, sporta nodarbībām, rokdarbiem, uzturu, telpām un reliģisko dzīvi. Vairāk nekā puse vecāku (71) bija atbildējuši, daudzās aptaujās bija konstruktīva kritika. Visus ierosinājumus kopsavilkuma veidā J. Gailītis nodevis Gaŗezera administrātoram V. Klētniekam, un, izstrādājot šīs vasaras programmu, daudzi no tiem ievēroti. Gandrīz vienprātīgs ir vecāku atzinums, ka šovasar katrā ziņā jāturpina keramikas nodarbības, tikai mazākās grupās nekā pērngad. Padomes loceklis V. Priednieks apņēmies mūra mājā zem veļas mazgātavas uzmūrēt īstu keramikas krāsni, bet administrātors jau laikus pasūtināt kā mālus, tā citu šiem rokdarbiem nepieciešamo, uz ko pagājušā gadā bija jāgaida mēnešiem.

Administrātors V. Klētnieks, izstaigājis vasaras nometnes „dabas taku", programmu īsos vārdos attēlo šādi: „Katru rītu paredzēta pa vienai kristīgās un latviskās audzināšanas stundai, pēcpusdienās tautas dziesmas, rotaļas un dejas. Būs peldēšanās, laivošana, sporta spēles, dabas pētniecība, rokdarbi, interešu pulciņi, bet vakaros ugunskuri ar bērnu priekšnesumiem. Celšanās plkst. 7.30 rītā, naktsmiers 10.30 vakarā (mazākiem bērniem 9.30). Dosim četras maltītes dienā. Pēc pusdienām — viena stunda klusuma."

Dalības maksa šogad nedaudz augstāka nekā pērn. Divnedēļu posmā jāmaksā 60 dol. par pirmo, pārējiem tās pašas ģimenes bērniem 50 dol. par katru nometnotāju. Ja kādai ģimenei materiālās grūtības un vietējā draudze nevar palīdzēt, nometnes pārvalde pilnvarota atsevišķos gadījumos pieļaut atvieglinājumus

Noteiktas arī likmes par kabīņu lietošanu vecākiem un citiem viesiem: diennaktī par kabīnes lietošanu 2 dol. no personas vai 30 dol. par kabīni nedēļā. Par telts vai auto piekabes vietu jāmaksā $5 ned. vai $2 par nedēļas nogali. Laivu īre — 50 centu stundā. Nometnes bērniem (protams, peldētavas pārziņa uzraudzībā) laivu lietošanā priekšroka un bez maksas.

Vasaras vidusskolas komisiju vada E. Avots. Viņš visu laiku bijis aktīvs talcinieks skolas ēkas celšanā, tai pašā laikā strādādams gar skolas programmu, meklēdams gan skolas personālu, gan palīgus komisijas darbā. Par vidusskolas direktoru šogad darbosies Valdis Grants - Krāslavietis, bet par skolotājiem vairāki no iepriekšējās vasaras paidagogiem. Vidusskolas komisijā Ed. Avota vadībā darbojas A. Rieksts, Dr. V. Muižnieks un māc. H. Jesifers. Skolas mācības paredzētas priekšpusdienu jaunajā vidusskolas ēkā, pēcpusdienās sporta spēles, peldēšanās, tautas dejas un pašdarbība; vakaros kopīgi ugunskuri. Daļēji mācību, daļēji pašdarbību stundās vidusskolā šovasar darbosies arī klīvlendietis A. Rubenis, mācot jauniešiem latviešu drāmu un tās vēsturi.

Skolas nauda vasaras vidusskolā 150 dol. par visu skolas laiku. Skolēniem, kas nepaliek visu skolas laiku, tāpat kā nometnotājiem 30 dol. nedēļā. Gaŗezera vadība lūgusi latviešu draudzes un organizācijas paredzēt pilnas vai daļējas stipendijas vidusskolēniem, kuŗiem materiālie apstākļi radītu grūtības. Arī ASV vidienes vasaras skolu fonds šai ziņā varētu būt palīdzīgs.

Sezonu Gaŗezerā atklāja 21. maijā ar dievkalpojumu. Sekojot Gaŗezera vadības lūgumam, nometnes uzpošanas darbos un vidusskolas ēkas pabeigšanā katru nedēļas nogali strādājuši talcinieki. 13. maijā tur rosijās Kalamazū jaunieši, 14. maijā apkārtējo DV apvienību talcinieki. Lai tomēr nometni uzpostu pēc lielajām sniega vētrām un pavasara viesuļvētras postījumiem mežā, darba vēl bezgala daudz.

Nometnotāju, vidusskolēnu un talcinieku pieteikumi adresējami administrātoram V. Klētniekam, Rt. Nr. 3, Box 369, Three Rivers, Mich., 49903, tālr. 616-244-5133. Ze.

Architekts G. Gruzdiņš (pa kreisi) daudz darījis Gaŗezera izveidošanā. Pēc viņa meta un viņa vadībā celta vasaras vidusskolas ēka, viņš darbojies statūtu komisijā, bijis viens no šī latviešu centra inkorporātoriem. Pērnā rudenī viņa ierosmē Detroitā radās arī Gaŗezera vidusskolas atbalstītāju grupa, kuŗa spontāni saziedoja 140 dol. Līdzīgi Gaŗezera padomes priekšsēdim V. Treimanim (pa labi), G. Gruzdiņš vienmēr uzsvēris, ka svarīgi iesaistīt studējošo jaunatni un jaunos akadēmiķus Gaŗezera veidotāju un atbalstītāju pulkā. Viņa ierosinājumā arī Gaŗezera padome par būvju un plānošanas komisijas priekšsēdi aicinājusi architektu G. Birkertu. Foto: A. Furmanis

# SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

### ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu draudzes dāmu komitejas loterijā 27. maijā galveno laimestu — 500 dol. krājzīmi laimēja Irene Bruzile Bruklinā. Zelta pulkstenis aizceloja uz Konektiketu Michelsonam, bet latviska keramikas vāze V. Gobiņam Flašingā. I. Bruzile guva vēl otru laimestu. Divus laimestus saņēma arī J. Pelše Hiksvillē. Pavisam bijis 100 laimestu. Izlozi ievadīja māc. O. Gulbis ar uzrunu, sekoja Bruklinas dāmu komitejas pr-ces M. Bogdanovicas atklāšana. Lozes vilka Silvija un Egils Bogdanovici, Dags Grīnbergs un Anda Jēgere. Lielo laimestu izvilka jau kā pirmo, tā atņemot izlozei mazliet spraiguma. Pēc izlozes dāmu komitejas priekšniece vārēja pasniegt Ņujorkas draudzes lauku īpašuma kasierim A. Millera ceku par 4000 dolariem. Izlozes atlikums ir gan mazliet lielāks, bet galīgie rezultāti būs zināmi vēlāk. Laimestu vilkšanā noskatījās ap 50 interesentu.

● Visu Ņujorkas vidusskolu kopīgs mācības gada nobeiguma akts notika 30. maijā Salas baznīcā. Garīgo aktu vadīja māc. R. Zariņš, sekoja audzēkņu priekšnesumi, liecību izdalīšana, azaids un rotaļas. Aktā skolēnus sveica Ņujorkas draudzes pr-ks M. Kļaviņš un ALAs izglītības daļas vadītājs J. Blumbergs. Skolas vecāki un Ņujorkas organizāciju padome sekmīgākajiem skolēniem bija dāvinājusi balvas, izvērtējot arī piedalīšanos sabiedriskajā darbā. Skolēnu priekšnesumi bija veltīti R. Blaumanim. Apmeklētāju nepilni 200. Salas pamatskola mācības pabeidza 28. maijā, bet pārējās Ņujorkas skolas tās beidza nedēļu vēlāk, 4. jūnijā.

### ELIZABETE

● Elizabetes - Ņuarkas latviešu ev.-lut. draudzes rīkotā loterija - bazārs 27. maijā bija pulcinājusi ap 140 apmeklētāju. Sarīkojuma noorganizēšanā daudz pūļu bija ielikusi īpašā bazāra komisija, kuŗā darbojās draudzes priekšnieka vietnieks I. Stiebris, kasieris K. Lielmanis, padomes locekļi K. Steģis, R. Šiemmers, A. Mednis, dāmu komitejas pr-ce A. Stiebre un A. Āboliņa. Izlozēja laimestus loterijā, kuŗai lozes pārdeva iepriekš, un otrā, kuŗai lozes izpārdeva uz vietas pusstundas laikā. Izlozēja arī „noslēpumaino saimniti", darbojās laimes aka, bija kafijas, maizīšu un „spēka dzērienu" galdi. Sarīkojuma apmeklētājus uzrunāja draudzes mācītājs T. Vēdzele un draudzes pr-ks L. Lejnieks. Ar priekšnesumiem uzstājās Ņudžersijas latviešu biedrības tautas deju kopa Dzintars P. Ozoliņa vadībā. Sarīkojums deva ap 1500 dol. ienākumu.

● Viena no vecākajām Elizabetes - Ņuarkas latviešu ev.-lut. draudzes locekļēm — Mīle Berķe 31. maijā atzīmēja 90. dzimšanas dienu. Jubilāre dzimusi Ļaudonas pag., kur ilgus gadus pārzinājusi savu saimniecību. Tagad viņa dzīvo pie znota Jāņa Barlota, kas ir draudzes padomes loceklis un čaklis visu pasākumu atbalstītājs, tāpat kā abas meitas. — Vilma Barlote un Marta Vilciņa — aktīvas darbinieces dāmu komitejā. Jubilāri goda dienā apsveica draudzes mācītājs un draudzes vadība, novēlot gaišu un saulainu vakara cēlienu.

V. N.

### KLĪVLENDA

● ASV latviešu 4. vispārējo dziesmu svētku ricības komiteja 26. maija sēdē izkārtoja vairākus svētku organizācijas darbus. Mūzikas nozares vaditājs ziņoja, ka jau pieteikušies 47 koŗi ar 1100 dziedātājiem. Jaundarbu sacensībai iesūtīts 51 darbs: 23 dziesmas jauktiem koŗiem, 8 vīru goŗiem, 10 solodziesmu ar klavierpavadījumu; instrumentālmūzikā: 3 darbi klavierēm, 1 ērģelēm, 1 vijolei, 1 čellam un 1 obojai, bet 3 jaundarbu raksturs vēl nav zināms. Ar to jaundarbu skaits tomēr vēl nav zināms, jo iesūtīšanas termiņš vēl nav beidzies. Izlasi no šiem iesūtītajiem darbiem atskaņos jaundarbu koncertā. Ar starpniecību savu darbu iesūtījis arī kāds komponists no okupētās Latvijas. Telpas atsevišķajiem sarīkojumiem sarunātas pilsētas centrā, tās būs viegli sasniedzamas svētku apmeklētājiem. Informācijas dalas vadītājs E. Sakss iemaksājis ricības komitejas kasierim pirmos ienākumus 100 dolaru, kas ieņemti par pārdotajām dziesmu svētku vēstuļblokiem. Sēdi vadīja pr-dis K. Avens.

● Mārtiņa Lutera draudzē 28. maijā māc. K. Briedis iesvētīja jauniešus. Pēc iesvētes ārpusē jauniešus sagaidīja piederīgie un draugi ar ziediem un dāvanām. Vietējās DV apvienības pr-ka E. Daniela ģimenē iesvētīja visas trīs atvases — meitu Viju un dēlus Agri un Aldi.

● Kopīgs Klīvlendas tautiešu dievkalpojums deportēto piemiņai Sv. Paula baznīcā notiks 14. jūnija vakarā. Tajā piedalīsies mācītāji K. Briedis, I. Gaide un A. Meija, to kuplinās Latviešu biedrības koris dir. J. Ūdŗa vadībā. Dievkalpojuma kollekte par labu vergu nometnēs ieslodzītajiem un cietušajiem.

### KALAMAZŪ

● Latviešu skolas mācību gada nobeiguma un izlaiduma aktā 20. maijā pēc māc. A. Piebalga vadīta svētbrīža skolas pārzine G. Sīka uzrunāja skolēnus un viesus, pēc tam izsniedza apliecības skolas beidzējiem — Līgai Puriņai, Dainai Aisterei, Intai Bērstei, Zigridai Bērziņai, Agrim Krautmanim, Raimondam Lejiņam, Arnim Ponem un Jānim Reitmanim. Abosolvents A. Krautmanis nodeva skolas karogu nākošās 8. klases pārstāvim A. Lizenbergam, bet absolvente L. Puriņa izteica pateicību skolotājiem un vecākiem, pasniedzot absolventu klases audzinātājai V. Galēnai grāmatu. Trīs sekmīgākās skolnieces — L. Puriņa, D. Aistare un Z. Bērziņa saņēma īpašas grāmatu balvas. Apsveikumu daļā runāja Latviešu biedrības pr-ks O. Reinvalds, pasniedzot absolventiem grāmatas, DV apvienības pr-ks I. Kāps (grāmatas), Kalamazū latviešu draudzes priekšnieka palīgs V. Miķelsons (grāmatas), Sv. Jāņa draudzes pr-ks V. Grīnbergs (labākai skolniecei grāmata), Mednieku - makšķernieku kluba pr-ks A. Tralmaks (grāmatas), koŗa Dziesmu Vairogs pr-ce A. Sīle (D. Aistarei un I. Bērstei grāmatas kā koristēm) un skolas vecāku padomes pr-dis P. Lizenbergs (grāmatas visiem beidzējiem un aploksne skolas pārzinei G. Sīkai). Korporāciju kopa bija sūtījusi rakstveida sveicienu, pievienojot skolas vajadzībām 20 dol. Priekšnesumos dziedāja skolēnu koris V. Galēnas vadībā. Pēc svētku akta skolēnu mātes bija klājušas kafijas galdu. Šo sarīkojumā nobeiguma daļu ievadīja ar polonēzi, sekoja dejas un rotaļas.

V. B.

### GRAND RAPIDI

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes jauniešu iesvētīšanas dievkalpojumā 28. maijā spredikī teica māc. A. Piebalgs, ērģeles spēlēja brīvmāksl. A. Kalnājs un piedalījās koris Dziesmu Vairogs, dievkalpojumu vadot pašu draudzes mācītājam Kr. Hermanim. Šai dienā iesvētīja un par pilntiesīgiem draudzes locekļiem kļuva Dace Avota, Indra Berga, Marga Bērziņa, Spodra Lapiņa, Māra Mežupe, Inta Siliņa, Brigita Straume, Juris Didrichsons, Eriks Jansons, Gunārs Priedītis, Jānis Puriņš, Uldis Radziņš, Gvido Rēķis un Mārtiņš Ronis.

V. Z.

☆ Vācijas latviešu centros aprīlī un maijā notikuši J. Jaunsudrabiņa piemiņas sarīkojumi — Minsterē, Menchen-Gladbachā, Vircburgā, Hamburgā u.c. Šajos sarīkojumos par Jaunsudrabiņa dzīvi un darbiem runāja Līze Strautniece un rakstnieks Arnolds Apse. Hanoverā Jaunsudrabiņa piemiņas vakarā J. Rudzītis no Zviedrijas stāstīja savas atmiņas par rakstnieku, ilustrējot ar gaismas bildēm, sākot no Jaunsudrabiņa bērnības līdz mūža vakaram, jubilejas, makšķernieka gaitu, kā arī Jaunsudrabiņa gleznu attēlu uzņēmumiem.

PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7 (starp Eglinton un Davisville).
Tel. 487—2147, vakaros 447—1206.
Kvalitātes darbs un eiropiešu meti.

## KANADAS BAZNĪCĀS

### TORONTO

LŪDZU, KLAUSIETIES
Toronto Latviešu misijas radio raidījumu 12. GADA GĀJUMĀ
BRĪDIS AR DIEVU
katru svētdienu, no pl. 10,30—11
OSAVAS CKLB raidītājs (vilnis 1350).
Informācija: tālr. Toronto 261—4218.

**Archibīskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 3, Ont., tālr. 767-2310. Sv. Jāņa draudze, tel. 921-3327, 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.**

11. jūnijā, plkst. 11 rītā dievkalpojums.

14. jūnijā, plkst. 8 vakarā aizvesto pieminas dienas dievkalpojums.

18. jūnijā, plkst. 11 rītā dievkalpojums.

**Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9—3331, Sv. Andreja draudze, tālrunis 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto 2.**

**Māc A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7—2739.**

**Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.**

18. jūnijā, plkst. 2 pēcpusdienā aizvesto pieminas dienas dievkalpojums.

### BRAMPTONĀ

11. jūnijā, plkst. 1.30 dienā Aizvesto pieminas dienas dievkalpojums Grace United baznīcā; māc. A. Briedis.

### HAMILTONA

**Māc. E. Pavasars.**

**Hamiltona, Latviešu ev. - lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave. South.**

### LONDONA

**Māc. J. Prauliņš — 83 Martindale Rd., St. Catherines, Ontario. Tālr. 685—3190.**

**Londonas latviešu ev.-lut. draudze. Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.**

11. jūnijā pl. 1.30 p. p. Aizvesto pieminas dievkalpojums, dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

### SV. KATRĪNAS

**Sv. Katrīnu latviešu ev.-lut draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.**

18. jūnijā pl. 3 pēcpusdienā aizvesto pieminas dienas dievkalpojums ar dievgaldu; māc. J. Prauliņš.

### NIAGARA

**Niagara Falls (Ont.) latviešu ev.-lut. draudze anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā 580 Portage Road**

### MONTREALA

**Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28 P. Q. Tel. HU 9—3224.**

**Montrealas latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4845 Marcil Ave.**

11 jūnijā Aizvesto dienas pieminas dievkalpojums plkst. 7 vakarā.

18. jūnijā, plkst. 7 vakarā dievkalpojums.

25. jūnijā, plkst. 7 vakarā dievkalpojums.

Sākot ar jūniju dievkalpojumi notiek plkst. 7 vakarā.

**Prāv. Viesturs Šēfers, 471 Coolbrook Ave., Montreal 29. P. Q. Tel. 484—8394. Sv. Pāvila ev.lut. latviešu draudze Montrealā.**

10. jūnijā, plkst. 7 vak. (sest dienā) Aizvesto pieminas dienas dievkalpojums Presbiterāņu baznīcā Hutchison un Viateur ielu stūrī.

18. jūnijā, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē dievkalpojums.

### TORONTO BAPTISTU

**draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p.p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.**

### TORONTO MISIONE

**Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro. Stop 19.**

**„Sauciens no Golgātas"**

Radioraidījumi katru svētd. pl. 2.45 p.p. uz viļņiem 1270. Adrese: P.O. Box 289, Station „K" Toronto 12, Ont.

## ASV BAZNĪCĀS

### ŅUJORKA

11. jūnijā Salas baznīcas un skolas iesvētes; svinīgā dievkalpojuma sākums pl. 10.30, archibīskaps A. Lūsis, prāv. A. Birznieks un A. Veinbergs, viesi un pašu mācītāji; dziedās draudzes Longailendas koris, diriģents R. Balodis,l- soliste L. Sepe, ērģelnieks Bruno Skulte; pl. 5.30 otrs dievkalpojums, piedalīties Ņujorkas sinodes prezidentam Dr. A. L. Bekam, pašu un viesu mācītāji, koris; pl. 7 Longailendas dāmu komitejas rīkotas vakariņas, piedalīšanās 5 dolari no personas, iepriekšēja pieteikšanās, tel. (516) CU5-8534. Personām, kas vēlētos braukt ar kopīgu transportu no Bruklinas, jāpieteicas draudzes namā. Citās vietās mūsu draudzes dievkalpojumu 11. jūnijā nebūs.

Tautas sēru dienā, trešdien, 14. jūnijā, pl. 7 vak. dievkalpojumi Betlemes baznīcā un Jonkeru baznīcā.

### ČIKAGA

**Latviešu ev.-lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11 th Ave., Meivudā.**

**Čikagas latviešu ev.-lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.**

### AURORA (ILL.)

**420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.**

### ANN ARBORA

**Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā 1368 Pauline Blvd.**

### DETROITA

**Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev.-lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu gālda tālr. WA 2—2248. Māc. V. Liventāls tālr. WE 3—9326.**

### BOSTONA

**Bostonas latv. ev.-lut. Trīsvienības draudze. Māc. K. Kampe, 4965 Washington St., Apt. 201, West Roxbury, Boston, Mass. 02132, telef. 327—5733. Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11 rītā draudzes baznīcā 41 Highland St., Roxbury.**

### KLIVLENDA

**Klivlendas latviešu ev. - lut Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā, Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.**

### KALAMAZŪ

**Sv. Jāņa ev.-lut. latv. baznīca — 122 Cherry Hill Dr., Kalamazoo, Mich, 49007.**

### BURLINGEMA. (KAL.)

**Burlingemā, Lutheran Church lingame Ave.**

**Santa Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.**

## Sarīkojumu kalendārs

### TORONTO

21. jūnijā — pl. 6.30 — Martas Tūteres studijas audzēkņu vakars Sv. Jāņa baznīcas sarīk. telpās.

**24. jūnijā — Jāņu sarīkojums Sidrabenē.**

### SV. KATRĪNAS

10. jūnijā — pl. 7.30 vakarā zušu makšķerēšanas sacensības Niagaras upē; pieteikšanās lielajā piknika laukumā starp Ni agara on the Lake un Queenston. — Plkst. 4 pēcpusdienā kopīgs launags un spiningu mērķi mešanas sacensība.

# Sargiet savu dēlu!

### PAVASARĪGAS PIEZĪMES PAR REDZĒTO NEDĒĻAS NOGALĒ

Līst. Mēs paņemam taksīti, lai nesalītu raženajā pavasara lietū. Man tas nebūtu nekas, bet puikam jātiek laikā uz stundām latviešu skolā. Izmirkušam sēdēt solā nevienam nav patīkami.

Taksametra šoferis ierunājas par šāsdienas bēzbola spēli, par kuŗu man ne silts, ne auksts. Tādēļ izsaku bažas vienīgi par nelāgo laiku. Kad esam pie skolas, mēs ātri, kā jau latvieši, raušamies laukā no taksīša, jo tā skaitītājs vēl tikšķ, kādēļ brauciens varētu par kādu „daimu" kļūt dārgāks.

„Sargiet savu dēlu!" pēkšņi nosaka šoferis, kad grasāmies raustīties laukā neparezajā pusē. „Mans dēls pagājušajā nedēļā krita Vietnamā; viņš bija izplētņu lēcējs," piemetina vecais vīrs. Tas nāk tik negaidīti, ka varu atteikt tikai vienu vārdu — žēl.

Ejam jau uz skolas ēku, bet šoferja vārdi paliek, nevaru tos aizmirst. Sargiet savu dēlu! Kā to var šai laikmetā, kad pašī bērni kā putni agri pamet savu vecāku ligzdas un laižas pasaulē meklēt kaut ko? Meklēt — ko? Maldīties? Dumpoties? Audzēt bārdas?

☆

Puisēns, pieķēries mātei, raud. Viņam nepatīk, ka māte to atstās uz dažām stundām latviešu skolā. Kas var zināt, par ko mazā sirds tik izbijusies? Amerikāņu skolā zēns neraud un neķeras mātes brunčos. Bet te ir kaut kas citādāk.

Vecāki ļoti gribētu, lai, vismaz pie pusdienu galda sēžot, visi runātu dzidrajā mātes valodā. Tieši tādēļ jau sūta mazuļus latviešu skolā. Ir arī cits iemesls, kādēļ jāiet — grib vai negrib: vectēvs mirdams testamentā novēlējis kādu tūkstoti dolaru, bet ar noteikumu, ka mazdēlam jāprot latviski lasīt un rakstīt. Tā šie un citi vecāki ved bērnus no tālas apkārtnes uz šo namu, kuŗā jau 15 gadu skan skolas bērnu čalas.

„Tavam dēlam ir izredzes piedalīties lasīšanas sacensībā," saka skolotāja. „Tikai vārdu galotnēs vēl jāpavingrinās."

Tad jau sākusies stunda un asaras nobirušas. „Dzirdu mācītāju runājam: „Ilgāk par cilvēku dzīvo Dievs. Katram cilvēkam jāmirst, bet paliek viņa labie darbi, arī atmiņas." Bērni diskutē, un viņu uztvere ir diezgan asprātīga. Ņem piemērus no tās dzīves, kas virpuļo mums apkārt. Kad šo klasi dzird, tik bēdīgi ar skolu vairs neliekas.

Aizeju uz kafejnīcu „Luna". Tur dzirdu citas valodas. Te bērnu mātes iepērkas cepumus necējas nogalei un viņu runas ir daudz brīvākas.

„Tas skautu sarīkojums bija tik bēdīgs, ka patiešām sāpēja sirds," saka viena māte. Izskatījās tā, ka nav neviena vadītāja, jo bērni darīja visu ko gribēja. Trokšņoja, daudzījās un slikti dziedāja."

Nezinu, cik sarūgtinātajai dāmai taisnības, bet bez pamata jau nebūs.

„Kādēļ nesakāt vadītājiem savus uzskatus?"

„Kā lai viena saku, ja citi nesaka nekā? Tā klusēju arī es. Domāju, viniem pašiem jāzina, ka mēs tādēļ upurējamies, tērējamies, vedam vakaros savus bērnus uz skautu nodarbībām. Mēs gribētu, lai bērni no skautisma arī kaut ko iegūtu," sarūgtinātā māte vēl piezīmē.

15 gados kaut kas ir nodilis no sākotnējā entuziasma arī audzināšanā. Apsicis arī vadītāju spraigums un darba sajūsma. Nav arī dzirdēts, ka vadītāji būtu jel kādu reizi saņēmuši no vecākiem kādu atzinību. Neko lielu, bet tādu, ar kādām apdāvinās amerikāņi. Mēs jūtam vēl dziļāk nekā iezemieši, bet esam arī apvilkuši tādu biezu čaulu sev apkārt, it kā baidīdamies, kaut tik' par daudz laipnības un atzinības neizteiktu. Šai čaulā glabājas visa mūsu nelaime un neveiksmes jaunatnes sagatavošanā un paturēšanā. Kaut mēs būtu atzinīgāki pret tiem, kas vēl veic latviešu vispārējo darbu.

☆

Nelaime nesākas ar bārdas audzēšanu, bet ir kādas dumpības vai vilšanās sekas. Domās pavīd kādas mātes divi dēli — bārdaiņi. Vienam brūnas ādas puszābaki, apmēram tādi kā indiāņiem, un brūna žakete: otram tikai melna bārda. Bet viņu tēvam un mātei sejas vēl pavisam gludas un baltas.

Nelaime sākās tā: Jaunākais dēls bija iededzies sportā, staigāja apkārt naudu vākdams, lai draudzes īpašumā iekārtotu sporta laukumu, lai uz sacensībām brauktu arī latviešu jaunieši no Ņujorkas un citām vietām.

„Tad mēs aicinātu arī amerikāņus," teica zēns. „Mēs saspēlētu, jo sports vajadzīgs." Sāka izbūvēt sporta laukumu, bet tad kāds vīrs, kam teikšana, sacīja: „Jūs nedrīkstiet to un to un to." Atļauts izrādījās tik, cik kādam vecam cilvēkam vajadzīgs, bet ne jauniem un spēka pilniem puišiem. Ja jau tā, sporta laukuma izveidošanu atmeta, lai augzāle. Tad nāca vēl kāds sitiens, kas jaunieti atgrūda no latviešiem. Kādreiz atceļā no Ņujorkas puiši nopirkuši pa skārdenei alus, bija taču jau 20 gadu veci puikas. Vai kāds grēks? Te vadītājs klāt. Sāka lamāties. Puiši cietās kādu brīdi, tad vairs nonovaldījās:

„Mums jādarbojas mazliet brīvāk, ne ar sastingušām tradicijām. Mums vajadzētu jaunu ideju," atbildēja bārdainais jaunekļis.

„Jaunu ideju?" atbrēca vadītājs. „Tad jau jūs esat komūnisti! Jaunas idejas, ha — ha?"

Ar to pietika.

Tagad šo jaunekli redzu kā vienu no bītņikiem, kas jau ar 20 gadiem vīlies dzīvē, vilies latviešu sabiedrībā, kaut savai mātei vēl ir it labs dēls. Tikai pie latviešiem vairs nenāk.

Kad atceros šo gadījumu, man prātā nāk šoferja aizrādījums: Sargiet savu dēlu! Bet — kā?

☆

Latviešu skolu beiguši vairāk nekā 200 bērnu. Liels skaits, bet — arī pazudis skaits. Kur viņi ir šodien, šie 200 vienas latviešu koloņijas bērni? Apdāvinātākie apmeklē augstākas skolas, bet arī pārējo vairs nav mūsu pulkā. Kamēr bērni vēl turas mātes brunčos, viņi ir ar mums. Bet kas notiek ar mūsu bērniem, kad viņi aiziet no latviešu skolīņas? Kur viņi paliek? Kas viņus uztver?

Sešpadsmitgadīgie vēl neder ne latviešu draudzei, ne latviešu biedrībai, ne politikai. Par „zaļiem" viņi mums. Mēs gaidām, lai viņi nobriest. Bet pa to laiku šo padsmitnieku sirdīs notiek lielais lūzums. Daba necieš tukšumu. Viņi atrod amerikāņu jauniešu sabiedrību un aiziet pie tās. Mums nav neviena jaunatnes pulciņa (uz papīra gan!), kas darbotos visu gadu un nebūtu sašķelts no citas draudzes intrigām. Nav vēl mēģināts nodibināt visām draudzēm un biedrībām kopīgu jaunatnes pulciņu. Mēs esam par stīviem un negrībīgiem jaunatnes labā. Mēs daudz ko tai ziedojam, bet pašā izšķirošajā posmā — pēc latviešu skolas beigšanas — mums pietrūkst gribas. Tā ļaujam jaunajiem putniem lidot kā viņi grib, bez iepriekšējas apmācīšanas lidošanā.

Vai te nav atbilde uz to, kādēļ mūsu kolonijā sarīkojumos neredzam savu jaunatni?

Sargiet savas meitas un dēlus!

**Osvalds Akmentiņš**

# Labs laba nemaitā

### VĒRTĪBU UZGLABĀŠANA DROŠAJĀS ANGĻU ROKĀS

Stratēģisku iemeslu dēļ pāris mēnešu nekā nerakstīju. Kad tobrīd lasīju, ka Kalifornijā meklē rakstītājus un lasītājus dziesmu svētku rakstnieku cēlienam, manam ķermenim pārskrēja aukstas tirpas, iedomājoties, ka arī mani varētu ieskaitīt izredzēto pulkā. Tiem, kam pēdējos divos gados nav nekas publicēts, nebija ko baidīties, jo tādus vispār neaicināja, lai cik slavens vārds bijis agrāk. Kas pēdējā laikā nekā prātīga nav rakstījis, to nevar laist pie runāšanas, jo uz lauriem nav nekāda gulēšana, lai cik tas sāpīgi arī dažam būtu. Es vienmēr esmu atturējies no uzstāšanās publikas priekšā, vai arī runīgāki un cienīgāki kungi man parāvuši pie svārku stērbeles un nav ļāvuši kāpt runātāju tribīnē. Tā nekā cita man neatlika, kā rakstīt un cerēt uz redaktoru žēlastību un manu rakstu ievietošanu.

Ka šī stratēģija bijusi pareiza, norāda tas, ka aicinājumu piedalīties ASV rietumkrasta rakstu darbu lasīšanā nesaņēmu, kādēļ atkal varu savu talantu vikt laukā no paslēptās pūra lādes. Ceļš uz Sanfrancisko būtu dārgs, bet neesmu aicināts sadalīt Latvijas zaudēto zeltu, pat pie nomelnojušo kapara santīmu skaitīšanas mani neaicina. Citi skaita procentus un mēģina uzminēt zelta stieņu vērtību; citi saka, ka tautas pārstāvji nodzīvojot procentus un deldējot zelta stieņus; man tomēr jāvadās no tā, ko varu izlasīt laikrakstu lasītāju vēstulēs. Jau sen esmu tās atzinis par avīzes interesantāko daļu, tālab latviešu avīzes abonēju tikai tādēļ, lai izlasītu lasītāju domas un apskatītu bēru sludinājumus.

Jau 1945. gadā atzinu, ka angļi prot glabāt vērtības tā, ka nekas nepazūd un arī uzticētājs atpakaļ nevar dabūt. Kad kara trokšņi bija apklusuši un sākās kara noziedznieku un gūstekņu skaitīšana, arī mani pieskaitīja pie brīvprātīgajiem kara sācējiem. Angļu seržanta priekšā biju jālzgērbjas plikam kā jēriņam, pat kaunuma vietu neļāva apsegt. Mantiņas izkratīja pēc visiem Skotlendjarda likumiem. Mantas, kuŗām, pēc uzvarētāju domām, bija kaut kāda vērtība, sabāza papīra turzā, izrakstīja kvīti, bija jādod paraksts, tad kvīti ielika pie mantām papīra turzā, kuŗa likās pavisam droša uzglabāšanas vieta. Pievāktais patiešām bija drošībā, jo pēc atlaišanas no gūsta mantas un kvīti nevarēja atrast. Tā brīvlaistais gūsteknis savas atņemtās vācu markas nevarēja saņemt, bet nevarēja celt arī nekādu brēku. Angļu valdība gan vēlāk aicināja pieteikties tos, kam pēc kara atņemtas vērtības, bet bez pierādījumiem nevarēja ielauzties Viņa majestātes karaļa vērtību glabāšanas velvēs.

Uzdūros Kārļa Silzara lasītāja vēstulei par slepeno diplomātiju, kuŗu biju palaidis gaŗām neizlasītu. Diplomātija nav māksla, kuŗā taisa pigorus vai šauj vaļā visu to, kas uz mēles, it kā vārdi nāktu no krievu katjušas. Diplomātija ir zinātne, kas ar vārdiem cenšas apslēpt patiesos apstākļus un ietērpt faktus formā, kas lasītājam dod iespēju teikto iztulkot dažādā veidā. Sāku prātot un bija jāpiekrīt Silzaram, ka līdzekļi mūsu pārstāvību uzturēšanai, laikam, nerāk no padomju Latvijas. Ka kāda sūtniecība rīkotu klavierkoncertu, par to Ņujorkā nekādas ziņas nebija pienākušas, bez tam koncerti rada tikai izdošanas bez izredzēm uz ieņēmumiem. Bija jāgudro citas iespējas un atradu labu izskaidrojumu.

Dipšīšu laikos Vācijā mūs baroja ar CARE pakām. Kas tā bija par ēšanu, ja vien saipus varēja saņemt! Cigaretes, kafijas pulveris un citas neredzētas un ilgi nebaudītas lietas! Baltmaizi varēja ēst, cik grib, jāstrāvā rindās, lai saņemtu visus solītos labumus. Tēvocis Sams visu piesūtīja un apgādāja, trūka tikai rupjmaizes un siļķu, ko apgādāja uzņēmīgi vīri no Vācijas ziemeļiem.

Tā kā Silzara apstrīdētais Zemesarāja raksts esot diplomātiski uzrakstīts, tad ziņas, varbūt, arī nāk caur diplomātiskiem sakariem, kādēļ tās diplomātiski jātulko. Ja viss tīts noslēpumu plīvurā, tad pamats domāt, ka līdzekļi varētu rasties kādā neparastā veidā. Mana mazā galviņa izdomāja, ka amerikāņi varētu atbalstīt mūsu sūtniecību uzturēšanu, jo mans prāts tomēr nepiejauj domu, ka angļi varētu izrādīt šādu labvēlību. Ir tikai dabīgi, ka budžetu apstiprina tas, kas dod līdzekļus, bet sastāda tas, kas sagaida piešķiramos līdzekļus. Notiek taču visādas slepenas lietas, kuŗas tikai vēlāk atklājas dažādās kongresa izmeklēšanās. Ja par tām rakstītu avīzēs, tad kaklā būtu uzlaistas izmeklēšanas komisijas, kuŗu atzinumi nekatru reizi ir labvēlīgi nabago aizstāvēšanai. Protams, varētu arī piekrist sūtniecību izdevumu segšanai no zelta procentiem, ja vien kāds varētu apstiprināt, ka tādus saņem. Ir zināms, ka par Latvijas zeltu pašreiz tiek izstrādāts kāds diplomdarbs. Jācer, ka tas, varbūt, drīzumā parādīsies iespiestā veidā. Tad, varbūt, atkristu visas tālākas prātošanas un neskaidrības.

Bet labs labu nemaitā. Labprāt lasītu paskaidrojumus par zelta stieņiem vai par kalnā kāpēju zābaku naglu iegādi, jo šadas ziņas manai mēlei ir vairāk nekā liepziedu medus.

**Bebers**

## KALEIDOSKOPS

☆ Piedaloties rakstniekiem un dzejniekiem Pēterim Algaram, Veltai Sniķerei, Gunaram Janovskim un Eduardam Salnam, DV Korbijas nodaļa Anglijā nesen bija rīkojusi literāru vakaru, atlikumu paredzot Minsteres latviešu ģimnazijas atbalstam. Ģimnazija saņēma 25 mārciņas.

☆ Melburnas architektūras students Mārtiņš Vanags parakstījis līgumu ar visu Austrālijas pavalstu galvaspilsētu televīzijas raiditājiem. Vanags, ar pieņemto vārdu Martin Christian, televīzijas raidījumos dzied vieglā žanra dziesmiņas.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.
Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss. .....
Adrese: .....
.....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....
..... abonementa uzsākšanai/pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot).
Paraksts .....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Izmantojiet izdevību līdz š. g. 15. jūnijam
sakarā ar 15. maiju
iegādāties
GRĀMATAS DĀVANĀM ar speciālu ATLAIDI
visas 6 zemāk minētās grāmatas par $16..00

A. Rubulis — Latvian Literature ..... $7.00
B. Senkēviča — Zeme un jūs ..... $3.00
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī ..... $3.90
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās ..... $3.50
T. Krūka — Silaines mežs runā ..... $2.80
Archb. A. Lūsis — Redziet, kāds cilvēks, kāds Dievs ..... $3.25

Kopā $.....
Ja izvēlaties tikai 3 no augšminētām grāmatām, tad atskaitiet 20% ..... $.....
Pievienoju samaksai $16.00 vai Netto $.....
DV GRĀMATNĪCA, 491 College Street, Toronto 4, Ont. Canada
Uzvārds, vārds: .....
Adrese: .....
.....
Paraksts:

ATKAL DABŪJAMA
Labā iespiedumā uz plastikas - mazgājama
P. Mantnieka
LATVIJAS KARTE ..... $8.00
Izsūtām arī pa pastu speciālā iesaiņojumā, cena $9.00
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA
491 College Street, Toronto 4, Ont. Canada.

MĒS IESPIEŽAM
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRIBU VAJADZĪBAM
KONCERTU PROGRAMMAS
SARĪKOJUMU BILETES
PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
VĒSTULU VEIDLAPAS, APLOKSNES
GRĀMATAS, ŽURNĀLUS
Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINAJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.
LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

Sv. Katrīnu ev.-lut. Kristus baznīcā mācītājs J. Prauliņš 26. maijā salaulāja Mudīti Reinholdi ar Tomasu Līriju (Thomas L. Laarie.). Par savu turpmāko dzīvesvietu jaunais pāris izvēlējies Toronto. Līgavainis beidzis Kingstonas universitāti ar BA gradu tautsaimniecībā, bet turpinās studijas nākošo gradu iegūšanai.

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto
WA 1-3924

KAKTIŅ
Veicam visādus transportus ar modernām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt
LE 5-6619 941 Dovercourt Rd

Jaunākās grāma
A. Rasa — Cilvēki un zeme, st. .....
Z. Lagerleļa — Antikrista brinumi .....
ARCHIVS VII sējums, raksti par zinātni un te
A. Bērziņš — The Two Faces of Co-Existence
Latvju tautas teikas un pasakas VIII sēj.
I. Grebzde — Ēnas dzeltenā stiklā, stāsti .....
E. Aistars — Tu nāci nakti, rom. .....
K. Hamsuns — Pēdējais cēliens, rom. .....
J. Jaunsudrabiņš — Zaļā grāmata .....
M. Kovaļevska — Astoņpadsmit, atm. .....
Latviešu sinonimu vārdnīca .....
Jūlijs Jēgers un latviešu māksla .....
Latviešu kultūra laikmetu maiņās .....
A. Dziļums — Vilka zobs, rom. .....
A. Michelsons — Rīga dimd, vēst. rom. .....
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā meklē ligavu, rom
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā cīnās ar sievu un tr
K. Hamsuns — Zem rudens zvaigznēm, rom. .....
V. Pelēcis — Maleniešа pasaule, stāsti .....
P. Jurevics — Idejas un īstenība .....
J. Kļāvsons — Zīmes, dzeja un proza .....
J. Porietis — Prezidents atbild, atm. .....
Prāv. P. Kirsons — Teici to Kungu, mana dvēse
O. Krolls — Dārgakmeņi .....
Z Zemdega — Iznīcības ceļš, stāsti .....
E. Virza — Straumēni IV .....
B. Bičole — Atrita, dzeja .....
Aizsila Zilite — Trīs māsas .....
O. Rozītis — Pavedieni, stāsti .....
E. Dunsdorfs — Mūžīgais latviešu karavīrs .....
J. Sarma — Salemas ķēniņš, rom. .....
F. M. Dostojevskis — Idiots, rom. I d. .....
Edg. Ardenss — Svētais un dēmoni, rom. .....
E. Keišs — Globāla būšana, karik. .....
BIBELE .....
J. Širmanis — Brīnuma pasaule .....
A. Šmits un A. Čika — Neaizmirstami sporta
zvaigznes .....
A. Jonansons — Rīgas svārki mugurā .....
Novadu tērpi .....
Latvju raksti I grāmata .....
Latvju raksti II grāmata .....
J. Vītola — 200 latviešu tautas dziesmas .....
Z. Mauriņa — Trimdas traģika .....
Latviešu tautas teikas un pasakas 7. gr. .....
J. Veselis — Latvju teiksmas .....
K. Pētersons — Apvāršņi aicina .....
Raiņa un Aspazijas gada grāmata .....
Dzintarjūras vasara .....
A. Niedra — Uguni .....
J. Jaunsudrabiņš — Sliņķu virsnieks .....
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās .....
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī .....
Ang. Gailīte — Dzīves zaļais koks, rom. .....
Rob. Hiršs — Rīgas audums, atm. .....
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, stāsti .....
J. Sudrabiņš — Aiz dzelzožoga, atm. .....
A. Amenda — Apasionāta, rom. par Bēthovena
Z. Karlsons — Divi reiz divi ir pieci .....
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, atmiņas .....
L. Tolstojs un kristīgā baznīca .....
O. Krolls — Aiz zelta priekškara .....
P. Dreimanis — Ģimene un tās bērnu audzināša
Korn. Raiens — Pēdējā kauja .....
G. Janovskis — Svešumā, noveles .....
M. Timma — Miglas kamolīņš, pasakas .....
A. Apse — Saules pukes, dzejoļi un līr. poem
A. Kraujiete — No aizpirktās paradīzes, dzej
A. Ivaska — Ezera krīstības, dzejoļi .....
St. Anders — Bībeles stāsts ar 102 ilustrāc. .....
DVG GRĀMATNĪ
491 College St., Toronto

VECĀKS PĀRIS
MEKLĒ
2—3 ISTABAS un
VIRTUVI
klusā mājā.
Lūdz zvanīt Toronto,
463-0241

Lake Simcoe—Keswick
IZĪRĒJAMA
KABINE
Laba makšķerēšana un satiksme.
Lūdz zvanīt Toronto
LE 5-2258 līdz plkst. 8 vakarā.

MADAM HELEN
Apdāvināta zīlētāja visās dzīves problēmās. Dod padomus un palīdz jums atrisināt visas problēmas. Zvanīt Toronto 531-6150, 1030 Davenport Rd., Apt. 1 (starp Ossington un Christie).

PĀRDODAMI
DĀRZĀJI —
salāti, skābenes, gurķi, sīpoli, dilles, zemenes u. c.
Eglinton — Kingston Rd. rajonā
245 Scarboro Golf Club Rd.,
tālr. 261-5767

M E
dūšīgu
kas palīdzētu a
nus, kamēr m
mūja, licis dārz
rajonā. Sava sa
turs, alga, un
ģimenes locekli
Interesentus
raksta kantorī
STUDENTS
1-is
DZIV
(bachelor
LONDON
Ofertes ar
A. Dulpiņš,
Peterb
TRANS
UZ
BALTIC
VIETĒJIEM
TAL
Telefons: 53

vību līdz š. g. 15. jūnijam
ā ar 15. maiju
ādāties
NĀM ar speciālu ATLAIDI

ētās grāmatas par $16..00

erature ... $7.00
jūs ... $3.00
kās oktobrī ... $3.90
uri savās rokās ... $3.50
s runā ... $2.80
, kāds cilvēks, kāds Dievs ... $3.25

Kopā $...

gšminētām grāmatām, tad

$...

vai Netto $...

llege Street, Toronto 4, Ont. Canada

aksts:

DABŪJAMA
z plastikas - mazgājama
Mantnieka
... $8.00
eciālā iesaiņojumā, cena $9.00
NAGU GRĀMATNĪCA
Toronto 4, Ont. Canada.

IESPIEŽAM

ĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
BIEDRĪBU VAJADZĪBAM
PROGRAMMAS
MU BILETES
S, DZIESMU LAPIŅAS
U VEIDLAPAS, APLOKSNES
ATAS, ŽURNĀLUS
— Mērenas cenas.
UDZAM NODOT LAIKUS.
AMERIKĀ
Toronto 4, Ont.
ANADA.
: 921—7121
DE 416

Sv. Katrīnu ev.-lut. Kristus baznīcā mācītājs J. Prauliņš 26. maijā salaulāja Mudīti Reinholdi ar Tomasu Lirīju (Thomas L. Laarie.). Par savu turpmāko dzīves vietu jaunais pāris izvēlējies Toronto. Līgavainis beidzis Kingstonas universitāti ar BA gradu tautsaimniecībā, bet turpinās studijas nākošo gradu iegūšanai.

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto
WA 1-3924

# KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.

LE 5-6619 941 Dovercourt Rd., Toronto.

## Jaunākās grāmatas

| | |
|---|---|
| A. Rasa — Cilvēki un zeme, st. | $3.80 |
| Z. Lagerlefa — Antikrista brīnumi | $4.75 |
| ARCHĪVS VII sējums, raksti par zinātni un teātri | $5.70 |
| A. Bērziņš — The Two Faces of Co-Existence | $6.00 |
| Latvju tautas teikas un pasakas VIII sēj. | $7.80 |
| I. Grebzde — Ēnas dzeltenā stiklā, stāsti | $4.00 |
| E. Aistars — Tu nāci naktī, rom. | $4.00 |
| K. Hamsuns — Pēdējais cēliens, rom. | $5.00 |
| J. Jaunsudrabiņš — Zaļā grāmata | $7.80 |
| M. Kovaļevska — Astoņpadsmit, atm. | $6.00 |
| Latviešu sinonimu vārdnīca | $6.00 |
| Jūlijs Jēgers un latviešu māksla | $6.00 |
| Latviešu kultūra laikmetu maiņās | $6.00 |
| A. Dziļums — Vilka zobs, rom. | $4.80 |
| A. Michelsons — Rīga dimd, vēst. rom. | $3.80 |
| T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā meklē līgavu, rom. | $4.50 |
| T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā cīnās ar sievu un trimdu, rom. | $4.50 |
| K. Hamsuns — Zem rudens zvaigznēm, rom. | $3.50 |
| V. Pelēcis — Maleniešа pasaule, stāsti | $4.50 |
| P. Jurevics — Idejas un īstenība | $6.00 |
| J. Klāvsons — Zīmes, dzeja un proza | $3.80 |
| J. Porietis — Prezidents atbild, atm. | $4.00 |
| Prāv. P. Ķirsons — Teici to Kungu, mana dvēsele, spred. | 4.50 |
| O. Krolls — Dārgakmeņi | $3.00 |
| Z. Zemdega — Iznīcības ceļš, stāsti | $3.80 |
| E. Virza — Straumēni IV | $4.00 |
| B. Bičole — Atrita, dzeja | $3.80 |
| Aizsila Zīlīte — Trīs māsas | $3.00 |
| O. Rozītis — Pavedieni, stāsti | $3.00 |
| E. Dunsdorfs — Mūžīgais latviešu karavīrs | $4.60 |
| J. Sarma — Salemas ķēniņš, rom. | $5.00 |
| F. M. Dostojevskis — Idiots, rom. I d. | $4.50 |
| Edg. Ardenss — Svētais un dēmoni, rom. | $4.50 |
| E. Keišs — Globāla būšana, karik. | $5.00 |
| BĪBELE | $4.50 |
| J. Širmanis — Brīnuma pasaule | $4.00 |
| A. Šmits un A. Čika — Neaizmirstami sporta brīži un zvaigznes | $4.50 |
| A. Jonansons — Rīgas svārki mugurā | $4.50 |
| Novadu tērpi | $20.00 |
| Latvju raksti I grāmata | $37.50 |
| Latvju raksti II grāmata | $37.50 |
| J. Vītola — 200 latviešu tautas dziesmas | $5.50 |
| Z. Mauriņa — Trimdas traģika | $5.50 |
| Latviešu tautas teikas un pasakas 7. gr. | $7.80 |
| J. Veselis — Latvju teiksmas | $10.00 |
| K. Pētersons — Apvāršņi aicina | $6.50 |
| Raiņa un Aspazijas gada grāmata | $2.00 |
| Dzintarjūras vasara | $6.80 |
| A. Niedra — Ugunī | $4.00 |
| J. Jaunsudrabiņš — Sliņķu virsnieks | $4.00 |
| T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās | $3.50 |
| P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī | $3.90 |
| Ang. Gailīte — Dzīves zaļais koks, rom. | $4.50 |
| Rob. Hiršs — Rīgas audums, atm. | $5.00 |
| Ed. Salna — Ausmas atblāzma, stāsti | $4.00 |
| J. Sudrabiņš — Aiz dzeloņžoga, atm. | $3.80 |
| A. Amenda — Apasionāta, rom. par Bēthovena dz. | $9.60 |
| Ž. Karlsons — Divi reiz divi ir pieci | $7.00 |
| Ed. Salna — Ausmas atblāzma, atmiņas | $4.00 |
| L. Tolstojs un kristīgā baznīca | $3.50 |
| O. Krolls — Aiz zelta priekškara | $3.50 |
| P. Dreimanis — Ģimene un tās bērnu audzināšana | $0.50 |
| Korn. Raiens — Pēdējā kauja | $6.56 |
| G. Janovskis — Svešumā, noveles | $4.50 |
| M. Timma — Miglas kamoliņš, pasakas | $3.25 |
| A. Apse — Saules puķes, dzejoļi un lir. poemas | $3.50 |
| A. Kraujiete — No aizpirktās paradīzes, dzejas | $3.80 |
| A. Ivaska — Ezera kristības, dzejoļi | $3.60 |
| St. Anders — Bībeles stāsts ar 102 ilustrāc. | $8.50 |

DVG RĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.

VECĀKS PĀRIS
MEKLĒ
2—3 ISTABAS un VIRTUVI
klusā mājā.
Lūdz zvanīt Toronto, 463-0241

Lake Simcoe—Keswick
IZĪRĒJAMA KABĪNE
Laba makšķerēšana un satiksme.
Lūdz zvanīt Toronto
LE 5-2258 līdz plkst. 8 vakarā.

MADAM HELEN
Apdāvināta zīlētāja visās dzīves problēmās. Dod padomus un palīdz jums atrisināt visas problēmas. Zvanīt Toronto 531-6150, 1030 Davenport Rd., Apt. 1 (starp Ossington un Christie).

PĀRDODAMI
DĀRZĀJI—
salāti, skābenes, gurķi, sīpoli, dilles, zemenes u. c.
Eglinton — Kingston Rd. rajonā 245 Scarboro Golf Club Rd., tālr. 261-5767

MEKLĒ
dūšīgu māmiņu,
kas palīdzētu audzināt divus bērnus, kamēr māte strādā. Maza māja, liels dārzs mierīgā Toronto rajonā. Sava saulaina istaba, uzturs, alga, un palīgs uzņemts kā ģimenes loceklis.
Interesentus lūdz rakstīt šī laikraksta kantorim Nr. 344.

STUDENTS MEKLĒ
1-istabas
DZĪVOKLĪTI
(bachelor apartment)
LONDONĀ, Ontario.
Ofertes ar cenu lūdz sūtīt
A. Dulpiņš, 267 Bennett St., Peterboro, Ont.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS
VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.

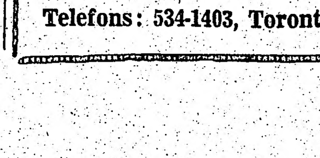

Telefons: 534-1403, Toronto

# JAUNĀKĀ SKAŅU PLATE

Teiksma A.P. 3003 Mono $5.00

*ALFREDS PORIŅŠ — latviešu labākais tenors*

Dziesmas klavieru, čello un vijoles pavadījumā

I

| | |
|---|---|
| PŪT, VĒJIŅI | V. Ziedonis |
| AR LAIVIŅU IELAIDOS | V. Ziedonis |
| DIV' DZELTENI KUMELIŅI | L. Garūta |
| VISIEM ROZES DĀRZĀ ZIEDĒJ' | P. Līcīte |
| AI, ZAĻAI LĪDACIŅA | J. Vītols |
| SAULĪT' TECĒJ', TECĒDAMA | J. Vītols |

II

| | |
|---|---|
| VERDZENES DZIESMA | A. Kalniņš |
| ZIEMAS SAULE | H. Berino |
| SPĀNIEŠU ROMANCE | E. Dārziņš |
| LIEPU TĒJA | J. Ķepītis |
| KAD NĀKSI ATKAL | A. Okolo-Kulaks |

Dabūjama DV Grāmatnīcā
491 College Street, Toronto 4, Ont.
Atkalpārdevējiem izsūtām citā rēķinā.
Ontario dzīvojošiem 5% tirdzniecības nodoklis.

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

PĀRSŪTĀM
naudu uz
LATVIJU
US $10.- pret 9 jauniem rubļiem Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAINĪŠU NODAĻA, 491 College St., Toronto 4, Ont.

SIDRABENĒ
PĀRDODAMA
VASARAS MĀJA.
Pircējam jābūt draudzes loceklim.
Zvanīt vakaros pēc pl. 5
CH 7-9629

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-6251

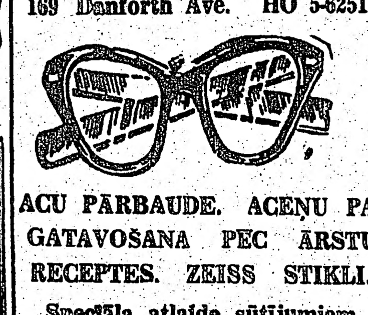

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.
Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

Ja Jums patīk jautra mūzika, tad arī zemāk minētās skaņu plates nedrīkst trūkt Jūsu skaņu plašu albumā!

# MELVATON 45 RPM

3 VINTERU iedziedājumā, Alfrēda Vintera mūzika un vārdi. TRĪS VĪTUSAS ROZES — tango RUDZPUĶU ZIEDS — valsis, VIENS BALTS — OTRS SĀRTS, GAUJMALAS LAKSTĪGALA — tango.
Nr. D — 1001

PAR VĒLU DRAUGS — lēns fokstr. MONAMI, lēns valsis. MANA GITĀRE — fokstr. LĒNĀ VĒSMIŅA — valsis.
Nr. D—1003

PASTA BALODIS — fokstrots. VECAIS ORMANS Mr. X — fokstr. Pazīstamais vijolnieks Arnolds Kornelius ar savu orķestri. ŠĶIROTIES — (Santa-Ferrfi) tango. MIA BELLA SENJORITA — tango.
Nr. D—1004

Alfrēda Vintera iedziedājumā ar A. Sundina orķestri VECĀ KOKLE — lēns fokstrots, GAUJAS LAIVINIEKS — valsis, TAVAS MAIGĀS ROKAS, HAVAJAS MELODIJA.
Nr. D. — 1010

TEIC, MEITENE, TEIC — lēns valsis. PUSNAKTS ZIEDS — valsis. NEAIZMIRSTAMAIS SKŪPSTS. ANTON—ANTON — fokstrots.
Nr. D—1015

Alfrēda Vintera iedziedājumā ar Arvida Sundina orķestri ATMIŅU PĒRLES — tango, KĀ VAR AIZMIRST — valsis Lilianas Krastiņas iedziedājumā: KAUT TU ATNĀKTU — lēns valsis, DŽONNI — samba-fokstrots
Nr. D — 1016

Sieviešu kvartets Pērse ar Arnolda Kornēliusa orķestri: BALTĀ ROZE — dziesma, TAUTIET'S MANI PAVADĪJA — VILTĪGĀS ACIS — tango. DZĪVES RATIŅŠ GRIEŽAS — valsis.
Nr. D—1024

Alfrēda Vintera iedziedājumā ar A. Sundina orķestris: SAPNIS — tango, KUR ESI TU — slov-fox., MANA GITARE — fokstrots, LĒNĀ VĒSMIŅA — valsis, Citara duets — bez dziedājuma.
D — 1026

DZINTRA — valsis, ZILAIS LAKATIŅŠ — valsis, VIENREIZ LAIMĒJAS — fokstrots, VAI BŪTU DAUDZ — fokstrots
Nr. D — 1028

Alfreda Vintera iedziedājumā ar Arvida Sundina orķestri VĒLREIZ TO DZIRDĒT — A. Vintera tango, GĀJPUTNI — valsis, MAZĀ VĒSTULĪTE — A. Vintera lēns fokstr., DRAUGS NEJAUTĀ — valsis.
Pasūtinājuma Nr. 2501

Zviedrijas DAUGAVAS VANAGU Stokholmas nod. vokālā ansambļa iedziedājumā ar orķestri: NEĻAUSIM IEROČIEM RŪSĒT — marša dziesma, ES VĒLOS PĀRNĀKT — lēns valsis, KARAVĪRU ATMIŅAS — jautrs potpurijs, MEITU MĀTE BĒDĀJAS — valsis.
Nr. 2502

Edgāra Dim a iedziedājumā (refr. duetā) ar A. Sundina orķestri: VĒL REIZ DRAUGS NĀKSI TU — tango, NESKŪMSTI MEITENĪT — valsis, PAR VELTI GAIDĪTS — fokstr., LATVJU MEITENE — pasodoble.
Nr. 2503

Iedziedājis A. Vinters, A. Sundina orķ. ZUZI - ZUZANNA — fokstr. bugi vugi, ZEM RĪGAS LIEPĀM — valšu virkne, LAI MEIČA ATSAUCAS — A. Vintera fokstr., ŠTEDI - REDI — kupleja fokstr.
Nr. 2504

NOMIERINIES—VĒL JAU VISS NAV PAGALAM—valšu virkne. JŪLAI TAS IR NIEKS—kupleja.
Nr. O—631

O DONNA KLĀRA — tango potp. JAUNĀ BĀBELE — fokstrots. LAUKU ROMANTIKA — kāda tā bija kādreiz un kāda ir šodien?
Nr. O—633

SARGIES BAIGĀ VANADZIŅA—valsis. KO TU DZIEDI GAILĪTI MAN—tango potpurijs. DZINTARJŪRAS KAIJA—tango.—PĒLĒKAIS ZVIRBULIS—valsis.
Nr. O—634

Alfrēda Vintera mūz. un teksti: BALSIS - TĀS BALSIS — valšu potpurijs. Iedz. A. Vinters. ANNA - MINNA - MARIJA — kupleja. VAI KUR LABI — kupleja. Iedziedājis Aleksandrs Kortāns.
Nr. O—635

MŪŽĪGĀ JAUNĪBA — maršs. VECĪT LĒNĀK BRAUC — valsis. LĪNA - LĪNA NĀC — polka. Iedziedājumi Aleksandra Kortāna. SVEŠIE SIROTĀJI — potpurijs. Iedz A. Vinters.
Nr. O—636

Alfrēda VINTERA iedziedājums ar REO orķestri DZIESMOTĀ RĪGA — fokstrots, PAR VĒLU DRAUGS — fokstrots, SMOLANDES MEITENES, Lundbergs - Vinters - dziesma fokstrots, RUDZPUĶU ZIEDS — valsis,
Pasūtinājuma Nr. 6201.

Austras Valdēnas un Miķeļa Fišera iedziedājumā ar orķestri LĪGO DZIESMU VIRKNE — Latv. tautas deja ar kokļu orķestri JAUTRAIS STŪRIS — Imanta Krēsliņa iedziedājumā KUMELIŅI — KUMELIŅI latv. t. dz.
Nr. 6202

Iedziedājusi L. Andersone ar orķestri LABVAKAR — lēns valsis. V. Butānes iedziedājumā CIK DZĪVE SKAISTA — fokstrots. Iedz. L. Liniņš un māsas Vambutes CAURI PILSĒTAI — fokstrots.
Nr. 6203

Rolanda Paula SIMFONISKĀ DŽESA SVĪTA 3 daļās — iespēlējis simfoniskais džesa orķestris, diriģents E. Švarcs.
Nr. 6204

A. Jāhovļeva iedziedājumā ar orķ. SNIEGA PĀRSLAS — fokfokstrots. I. Pērkones iedziedājumā PUĶU PĀRDEVĒJA — fokstr. DZIESMA TĒVI SAUC— lēns fokstr. E. Zvejas iedziedājumā ar orķestri TU SAULES STARS — lēns fokstrots. JAUNĪBAS UGUNSKURS — fokstr.
Nr. 6205

12 populārākās melodijas no Johana Štrausa operetes ČIGĀNU BARONS. Solisti — J. Viļģerte, M. Fišers u.d.c. Koris un orķestris dirig. T. Vējš. Melodijas ieskaņotas uz divām EP skaņu platēm.
Nr. 6206 un 6207

Jāzepa Vītola apdarē ar Mārtiņa Fišera iedziedājumu, latvju t. dz. OZOLĪTI ZEMZARĪTI, DZELTENS MANIS KUMELIŅŠ. Lauku instrumentāls ansamblis ZĀGARU POLKA latvju t. deja. Jaukta vokāla ansambļa izpild. STŪRU STŪRIEM TĒVU ZEME. A. Valdēnas un I. Krastiņa iedzied. SILJA AUZAS TAUTU MEITA t. dz.
Nr. 6208

Alfrēda Vintera vārdi un iedz. NĀC SPĒLĒ ČIGĀN — tango. SVEICIENS DRAUGAM — valsis. ARDIEVU BĒRNĪBA — tango. PIE TEVIS ARVIEN — rumba.
Nr. 6209

DZIMTĀS ZEMES ZVAIGZNE — lēns fokstrots. MARJU — lēns valsis. MĒNESNĪCĀ — valsis. RAMONA — lēns valsis.
Nr. 6210

A. Vintera mūzika un teksti. VĒL JAUNA TU — valsis. JAUNĪBAS ZVAIGZNE—fokstrots. Iedziedājis Edgars Vilnis. VILŠANĀS — valsis. Iedziedājis Edvīns Krūmiņš. GODS MĀRTIŅAM — maršs. Iedz. Aleksandrs Kortāns.
Nr. 6211

KATRA PLATE MAKSĀ $3.00
Ontario dzīvojošiem jāpieskaita 5% tirdzniecības nodoklis. Plates pasūtināmas pa pastu bez speciālas piemaksas.
Pasūtinājumus adresējiet uz minēto adresi:

DVG RĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.

„ROTA" UN KALNI AICINA VASARNIEKUS!
ŠOVASAR BŪS IZĪRĒJAMAS 30 ISTABAS,
IEVĒROJAMI ZEMAS CENAS:
$6.- diennaktī, $30.- un $35.- nedēļā, $175.- un $200.- sezonā (visos gadījumos līdz 2 personām)
Pirmklasīgs ēdienu veikals — RESTORĀNS
pazīstamā KULINĀRĀS MĀKSLAS MEISTARA
J. KONOPOŖA vadībā: $4.50 dienā, $28.- nedēļā, vai pēc izvēles. Bērniem zem 10 gadiem — puscena.
LATVISKA VIDE un VIESMĪLĪBA.
NEDĒĻU NOGALES PRIEKŠNESUMI un DEJU VAKARI „ROTAS" KLUBĀ. TIKAI 120 JŪDZES NO ŅUJORKAS.
„ROTA" pa VASARAS SEZONU KALPO TIKAI VASARNIEKIEM.
REZERVĒJIET ISTABAS JAU TAGAD!
Tuvāka informācija: A. LĪCIS vai J. KONOPORIS, „ROTA", Elka Park, N. Y., 12427. Telef. 518-589-9873.

KONCERTS SKAŅU PLATĒ
15 PATRIOTISKAS un LATVIEŠU DZIESMAS IEDZIEDĀJUSI
SKAIDRĪTE PRINCE, soprāns
pie klavierēm: *Anatolijs BĒRZKALNS*
Plati „ES DZIEDĀŠU PAR TEVI, TĒVU ZEME" izdevusi LATVIEŠU KAŖA INVALIDU APVIENĪBA.
Skaņu plati „ES DZIEDĀŠU PAR TEVI, TĒVU ZEME" var dabūt arī DV grāmatnīcā TORONTO.
Cena $5.00 plūs 5% PST.

IEPRIECINIET SAVUS PIEDERĪGOS, NOSŪTOT PĀRTIKAS SAIŅI!
PARAUGSAIŅI

Cenas ASV dolaros.

| | | |
|---|---|---|
| 1 — | 8,5 kg smalkais cukurs, 200 cigaretes | $17.95 |
| 2 — | 2 kg cūku tauki, 2 kg cukurs, 2 kg rīss, 2,5 kg baltie kviešu milti, 40 cikaretes, bruto 10 kg | 18.50 |
| 3 — | 2 kg bēkons vai žāv. speķis, 1 kg cūku tauki, 1 kg žāv. karbonāde vai 1 kg šķiņķis, 5 kg | 19.75 |
| 4— | iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg | 32.00 |
| 5— | 20 mārc. (9 kg) smalkā vai graudu cukura | 15.60 |
| 6— | 9 kg mannā vai baltie kviešu milti (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cig. brutto 10 kg | 16.00 |
| 7 — | 42 mārc. (19 kg) smalkā cukura | 24.00 |
| 8 — | 19 kg milti vai mannā (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) brutto 20 kg | 22.70 |
| 9 — | 20 mārc. (8,5 kg) augstākā labuma kausēti cūku tauki 0,5 kg paciņās, brutto 10 kg | 25.00 |
| 10 — | 20 mārc. (8.5 kg) žāv. cūkas speķis, bēkons vai sviests 0,5 kg pac. (pēc pasūt. vēlēšanās) 10 kg | 32.40 |
| 11 — | 0,5 kg sviesta, 1 kg tauki, 1 kg kakao, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 200 kg šokolāde, 80 cigaretes, brutto 5 kg | 33.75 |
| 12 — | iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg | 38.50 |
| 13 — | 2 kg sviests, 2 kg dūmdesa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu kafija, 340 kg rozīnes, 300 gr šokolāde, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 100 cigaretes, brutto 10 kg | 38.45 |
| 14 — | iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg | 69.00 |
| 15 — | 2 kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēta karbonāde, 1 kg pupiņu kafija, 400 gr šokolāde, 200 gr tēja, 454 gr kakao, 100 cig., 225 gr karameles, brutto 10 kg | 38.80 |
| 16 — | iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg | 68.69 |
| 17 — | 9 kg rīsi, brutto 10 kg | 16.90 |
| 18 — | iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg | 28.00 |
| 19 — | 9 kg milti, 6 kg cukurs, 4 kg rīsi, brutto 20 kg | 26.65 |
| 20 — | 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg dūmdesa, 1 kg žāvēta karbonāde, 0,5 kg pupiņu kafija, 2 kg cukurs, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 454 gr kakao, 454 gr medus, 60 cigaretes, brutto 10 kg | 81.00 |
| 21 — | iepriekšējais sainis dubult. — 200 cigaretes, 20 kg | 56.00 |
| 22 — | SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 454 gr kakao, 500 gr sviests, 340 gr rozīnes, 50 gr „Nestkafē", 300 gr šokolāde, 225 gr šokolādes karameles, 500 gr biskviti vai piparkūkas, 240 gr konfektes un 20 svecītes | 21.80 |
| 23 — | SVĒTKU sainis — iepriekšējais dubultots | 35.90 |
| 24 — | SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 1 kg milti, 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg žāv. jaukti augļi, 1 kg dūmdesa, 500 gr pupiņu kafija, 454 gr kakao, 370 gr biskviti, 100 gr tēja, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolāde, 227 gr karameles, 20 svecītes un 60 cigaretes | 30.00 |
| 25 — | SVĒTKU sainis — iepriekšējais sainis dubultots, klāt 500 gr riekstu kodolu | 53.00 |
| Nr. 31 | 9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 1 kg sviesta, 2 kg cūku tauku, 2 mārc. kakao, 1 kg pupiņu kafijas, 1 kg žāv. augļu, 2 kg manna, 1 kg. rīsu, 225 gr. šokolādes karameļu, 200 cigarešu | $39.90 |
| Nr. 32 | 18,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti — 41 mārc. | $22.70 |
| Nr. 33 | 18,5 kg cukura, mannas vai rīsu (no katras preces tik, cik vēlaties, vai arī tikai viena prece) — 41 mārc. | $24.90 |
| Nr.34 | 4,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti, 2,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 20 mārc. | $22.70 |
| Nr. 35 | — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc. | $37.50 |
| Nr. 36 | 9 kg baltie „American kviešu milti, bīdelēti; 4,5 kg rīss, 4,5 kg cūku tauku — 40 mārc. | $30.75 |
| Nr. 37 | 4 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 2,5 kg žāv. šķiņķa, 2,5 kg bekona — 20 mārc. | $29.75 |
| Nr. 38 | — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc. | $51.50 |
| Nr. 39 | 4 kg cūku tauku; 4,5 kg eksporta bekona — 19 mārc. | $29.50 |
| Nr. 40 | — iepriekšējais sainis divkāršots netto 38 mārc. | $52.50 |
| Nr.41 | 2 kg cukura, 4,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 19 mārc. | $27.50 |
| Nr. 42 | — iepriekšējais sainis divkāršots — 38 mārc. | $45.50 |
| Nr. 43 | 4 kg cūku tauku; 2,5 kg cukura, 2 kg rīsu — 19 mārc. | $20.90 |

Saiņa cenā ieskaitīts viss, jāpieskaita 8% Kanadas valūtai.
DV Grāmatnīcas — sainīšu nodaļa atvērta ik dienas no pl. 8.30 — 5 p. p., sestd. 8.30 — 2 p.p.
491 College Street, Toronto 4, Ont., tel. 921-7121

# SPORTS

## JĀNIS CELMS „IESKRĒJIS" PASAULES KLASĒ

Nesen mūsu laikrakstā jau ziņojām, ka divus no pieciem trimdas latviešu rekordiem vieglatletikā, kas laboti šogad, „izdzēsis" Vašingtonas universitātes students Jānis Celms, veicot 1 jūdzi 4:07,1 min. un 2. jūdzes 8:56,9 min. laikā. Bet starplaikā J. Celms jau paguvis pārspēt savu veikumu 1 jūdzē, 29. aprīļa sacīkstēs Sietlā uzrādot 4:06,0 min. rezultātu.

Īstu meistarveikumu Jānis Celms tomēr apliecināja 6. maijā Sietlā, piedaloties gadskārtējā sacīkstē starp Vašingtona universitāti un valsts kolledžu. 2 jūdžu skrējienā viņš tik neatlaidīgi „vajāja" ASV olimpieti un pasaules rekordistu Geriju Lindgrēnu, ka pēdējam bija distance jāveic šāgada labākajā laikā (8:37,2 min.), lai panāktu uzvaru, bet J. Celms ar 8:40,1 min. laika atzīmi ne tikai ievērojami pārspēja savu šogad reālizēto trimdas latviešu rekordu, bet „ieskrēja" arī pasaules klasē. Reizē ar starta šāvienu Celms skrēja soli solī ar Lindgrēnu, veicot ceturtdaļjūdzi 59,9 sek. un pusjūdzi 3:03,4 min. Ciņa plecu pie pleca turpinājās 7 apļus. Pēdējā aplī Celms pat aizsteidzās Lindgrēnam priekšā, pēdējais finiša taisnē zaudēto tomēr atguva un aizspiedās savam sīkstajām pretiniekam garām. „Es apzināti sāku ātrāku tempu nekā parasti," pēc skrējiena izteicās Lindgrēns, „jo cerēju šādā veidā attālināties no Celma. Bet tas neizdevās." Celma komentāri bija: „Sapratu, ko Lindgrēns mēģina, bet apņēmos turēties viņam līdz pāris apļu, lai redzētu, vai to spēju. Tad temps tikai mazliet palēninājās. un es nodomāju — ko gan varu zaudēt? Turēšos vien viņam līdz!"

Vietējais laikraksts „Seattle Times" rakstīja, ka pēkšņi par pasaules klases vidusdistanču skrējēju izplaucis kautrīgais Vašingtonas universitātes students Jānis Celms. Ja žurnāla „Track and Field News'" aprīļa numurā Jānis Celms ar 8:57,0 min. rezultātu ASV labāko 2 jūdžu skrējēju vidū bija 10. vietā, tad tagad viņš neapšaubāmi „uzrāpies" pašā augšā tūlīt aiz Lindgrēna. Vēl neapšaubāmāks ir fakts, ka mums trimdā nu ir divi latviešu vieglatlēti, kuŗi ieskaitāmi pasaules klasē — Juris Pūce un Jānis Celms. Vispatīkamākais tomēr tas, ka abi jūtas lepni, ka ir latvieši, ko nekad neslēpj, bet tieši uzsveŗ, kā arī nekautrējas piedalīties latviešu rīkotajās „nenozīmīgajās" sacīkstēs. —ō—

### LAIME NELAIMĒ

Motocikla negadījumā cietušais mūsu izcilākais diska metējs Juris Pūce no Reno pārvests dziedināties uz Toronto. Noskaidrojies, ka viņam bijusi laime nelaimē, jo mugurkauls palicis neievainots. Atveseļošanās, protams, prasīs krietnu laiku un sporta treniņus tik ātri atsākt nevarēs, kādēļ jārēķinās, ka Panamerikas spēlēs, kas notiks Vinnipegā, viņš Kanadas krāsas pārstāvēt nespēs. Bet — varbūt laimējas arī šai ziņā? Pats Juris Pūce ir optimistiski noskaņots un mūsu laikraksta sporta nodaļas redaktoram telefoniskā sarunā izteica pārliecību, ka ne tikai startēs vēl šai sezonā, bet piedalīsies arī studentu pasaules meistarsacīkstēs Tokio.

### ĒRIKS KĀRKLIŅŠ — ZIEMEĻAMERIKAS LATVIEŠU MEISTARS ŠACHA

Ziemeļamerikas latviešu šacha meistarsacīkstēs Čikagā galvenajā grupā piedalījās 18, bet blakusgrupā 6 šachisti, sacenšoties 5 kārtās pēc Šveices sistēmas. Turnīrā, kas izvērtās par vienu no spriegākajiem latviešu sarīkojumiem pēdējos gados, 1. vietā ar ik 4 punktiem izvirzījās divi — Ēriks Kārkliņš (Čikagā) un Leonīds Dreibergs (Mičigenā), vienīgi papildvērtējums meistartitulu un ceļojošo kausu uz diviem gadiem piešķīra Ē. Kārkliņam. Ar puspunktu mazāk 3.—5. vietu dalīja Jānis Pamiljēns (Ņujorkā), Alvis Zuntaks (Toronto) un Valdis Tums (Čikagā). Pirmo piecu vietu ieguvēji saņēma naudas godalgas, bet bez atzinības nepalika neviens šachists, jo bija daudz īpašu balvu un grāmatu velšu. Galvenās klases tālāko vietu sadalījums bija šāds: Ainis Menģelis un Leo Ratermanis ar 3 punktiem, Raimonds Ditrichs, Ilmārs Erkmanis, Andrejs Kārkliņš, Ērmanis Oliņš un Jānis Tums ar 2,5 punktiem, Jēkabs Kalniņš, Aveksandrs Liepnieks un Juris Ozols ar 2 punktiem, Otto Fengers un Ēriks Gūtmanis ar 1,5 punktu un Juris Zvērs.

Blakusturnīrā uzvarēja Voldemārs Liepaskalns ar 4 punktiem, atstājot Matīsu Švānīteldu 2. vietā ar 3,5 punktiem.

Austrālijas latviešu būvuzņēmēja Kārļa Līduma (viņš pats ir aktīvs šachists) dāvāto kausu sekmīgākajam turnīra dalībniekam, kas novērtēts zemāk par meistaru un ekspertu, izpelnījās Ainis Menģelis.

Meistarsacīkšu turnīrs notika Ziemeļamerikas latviešu šacha apvienības kongresa laikā, kuŗā atzīmēja arī mūsu šacha meistara un problēmista Kārļa Bētiņa 100. dzimšanas dienu. Kongresa gaitā nolēma nākošās meistarsacīkstes rīkot 1969. gadā Ņujorkā, organizēšanu uzdodot ZALŠA austrumu novada vaditājam Jurim Ozolam (Bostonā), palīdzot Ņujorkas šachistiem. Līdz šim notikušas 6 Ziemeļamerikas latviešu meistarsacīkstes, kas bijušas apvienotas ar kongresiem: 3 reizes Čikagā, bet pa reizei Klīvlendā, Kalamazū un Milvokos. Par ZALŠA valdes priekšsēdi līdzšinējā Ojāra Puriņa vietā, kas vairs nekandidēja, ievēlēja Aini Menģeli. L.

### PĀRSTEIGUMS RIETUMBERLĪNĒ

Reakcija uz pūļa izturēšanos un iespaidošanās no tās ir viena no neizprotamākajām un atbaidošākajām parādībām cilvēka rakstura. Bieži vien citos apstākļos stabili cilvēki pūlī pilnīgi „zaudē galvu". Rietumberlīnē to negaidīti piedzīvoja pagājušās nedēļas nogalē, kad pūļa trakošanai nesagatavota policija cīnījās ar lielu pārspēku, lai paglābtu Irānas šachu Palēvi un viņa dzīvesbiedri Faru Dibu.

Rietumberlīnes operas nama priekšā šacham bija „rīkota" neparasta sagaidīšana: demonstranti uzbruka Irānas valdnieka motorkādei, apmētājot automašīnas un policiju ar olām un tomātiem, tāpat ar uz vietas izlauztiem ielas akmeņiem un vietām vēl palikušiem ķieģeļiem. Sadursmēs ar policiju viens demonstrants nogalināts, kamēr ievainoto skaits ap trīsdesmit.

Cik var secināt, demonstrāciju sāka Rietumberlīnes studenti, protestējot pret šacha rīcību savas varas nodrošināšanai. Irānas valdniekam pārmet cilvēku apcietināšanas, spīdzināšanas un likvidēšanas sava ļodzīgā troņa saglabāšanai.

Kā Rietumberlīnes politiskajai vadībai, tā pilsētas policijai demonstrācijas nāca kā pilnīgs pārsteigums.

## Situācijā pirms kaŗa sākšanās Vidējos austrumos

Pad. savienības flotes vienību ierašanās Vidusjūrā Rietumiem militārajā ziņā neradīja nekādus draudus. Vašingtonā pat klīda baumas, ka Pad. savienība oficiāli informējusi ASV ārlietu ministriju, ka Vidējos austrumos nekādā gadījumā iespējamā kaŗa neiesaistīsies. Bet — tūrisma dēļ vien krievu kaŗakuģi Melno jūru neatstāja... Kaut kāds iemesls kuģu kustībai bija, un izskaidroja arī padomju centienus vēl vairāk iedrošināt Naseru kaŗa uzsākšanai Vidējos austrumos. Tas, savukārt, varēja radīt kādas jau bijušas situācijas atkārtošanos, jo kaŗa gadījumā amerikāņiem, droši vien, nāktos iejaukties tieši, kamēr Maskava ar ieročiem un kaŗa materiāliem palīdzētu konfliktam kvēlot, bet pati tieši iejaukta nebūtu.

No ASV viedokļa raugoties, padomju kaŗakuģu ierašanās Vidusjūrā bija tikai politiska rakstura. Tālāk, joprojām no politiskā viedokļa raugoties, krievi esot izdarījuši lielu kļūdu: ja padomju valdība atzīst, ka Naseram legālas tiesības nobloķēt Izraēlas kuģniecību Tiranas šaurumā ceļā uz Akabas līci, tad var pienākt diena, kad, kaut ko tikpat nelegālu par legālu pataisot, var nobloķēt arī padomju kuģniecību no Melnās jūras uz Vidusjūru. Pēc visām pazīmēm spriežot, Rietumi par kaŗa iespēju Vidējos austrumos nebažījās, baidoties vienīgi no Nasera pārsteidzības, kas pie kaŗa sākuma tomēr varētu novest.

Apvienoto nāciju diplomātu vidū atmosfairu varēja uzskatīt par tikai pesimistisku, nevienam īsti neticot, ka Vidējo austrumu saspīlējumu varētu likvidēt jau tuvākajā nākotnē, pēc metodes, lai „vilks būtu paēdis, bet kaza tomēr dzīva". Pretēji nostājai Vašingtonā, Apvienotās nācijas situāciju atzina par daudz drūmāku un eksplozīvāku.

Piecpadsmit nāciju AN drošības padome varēja atzīmēt vienu no saviem lielākajiem panākumiem, jo bija izdevies vienoties atlikt jebkāda veida nobalsošanu un izvairīties no ASV un Ēģiptes priekšlikumu sadursmes. Vidējo austrumu jautājuma apskatīšanu vienkārši uz dažām dienām atlika, un tā visi nedējas nogali uzsāka atvieglotām sirdīm, jo nebija par kaut ko jāizšķiras...

Tomēr pat drošības padomē, kuŗā katram iespējamam lēmumam draud pastāvīgo dalībnieku veto, viens otrs aktivists vēl palicis. Piemēram — Kanada, Indija un Etiopija, kas mēģina panākt kā Izraēlai, tā arabiem akceptējamu plānu. Skeptiķi tomēr domā, ka tas nav iespējams, jo Nasers akceptē vienīgi pats sevi un tos sarkanos „rūķīšus", kuŗi nepārtraukti čukst viņa ausī.

Parīzē joprojām vēl bija un ir dzirdama saucēja balss tuksnesī: prezidents Degolls turpina saukt „četrus lielos" uz sarunām, un visai pasaulei par lielu pārsteigumu Pad. savienība pēkšņi sāka izrādīt zināmu interesi. Angļi un amerikāņi turpretim šai jautājumā izteicās ārkārtīgi piesardzīgi Par abu rietumu sabiedroto nostāju vairāk uzzināt varēja cerēt pēc britu ministru prezidenta Vilsona vizītes nobeiguma Vašingtonā. Līdz tam bija tikai zināms, ka Vilsons un arī ASV prezidents Džonsons vairāk ieinteresēti Ēģiptes blokādes salaušanā nekā sarunās ar Degollu un Kosīginu. Angļi un amerikāņi, cik varēja noprast, vēlējās radīt kaut ko līdzīgu starptautiskai kaŗa flotei, kuŗas uzdevums būtu garantēt brīvu un netraucētu kuģniecību starp Akabas līci un Sarkano jūru. Izraēlas kuģniecība bija apstājusies, kādēļ, stāvoklim turpinoties, tā piedraudēja ar militāru pretrīcību.

Par spīti saspīlējumam, starpgadījumu skaits Izraēlas un arabu robežapgabalos bija ļoti niecīgs. Nedēļas nogalē kāda izraēliešu patruļa Izraēlas teritorijā sadūrās ar kādu sīriešu kaŗavīru grupu, kuŗa atgriezās no izlūkgājiena. Apšaudes rezultātā nogalināti divi izraēliešu un viens sīriešu kaŗavīrs. Jordanijas pierobežā pie Jeruzalemes stacionētie jordaniešu kaŗavīri apšaudīja kādu izraēliešu helikopteri. Kaut pie Izraēlas un arabu valstu robežām bija sapulcināti tūkstošiem kaŗavīru, minētie starpgadījumi tomēr bija vienīgie, kas atgadījušies pēdējo dienu laikā pirms kaŗa sākšanās un nav uzskatīti par pietiekami nopietniem, lai to dēļ vien iekustinātu abpusējo militāro mašīneriju.

Pēc sarunām ar prezidentu Džonsonu Vašingtonā Anglijas ministru prezidentam Vilsonam paredzēta tikšanās arī ar Apvienoto nāciju ģenerālsekretāru Utantu. Vilsons, starp citu, situāciju Vidējos austrumos atzina par daudz nopietnāku, nekā to saskatija amerikāņi. Vilsona neoficiālā uztverē stāvoklim Vidējos austrumos varēja būt trīs dažādas sekas. Pirmkārt, viss varēja beigties labi, saspīlējumu atrisinot Apvienotajās nācijās. Otrkārt, visas jūras valstis varēja panākt kopīgu rezolūciju, deklarējot, ka Akabas līcis pieder pie starptautiskajiem ūdeņiem, kādēļ Nasera blokāde ir nelegāla un atcelama. Trešā iespēja bija, ka Nasers blokādi liedzas atcelt, kādēļ atcelšana panākama ar bruņotu varu.

Nasers savā laikā solījās kaŗu nesākt un labu laiku savu solījumu turēja. Vilsons tomēr baidījās, ka padomju kaŗakuģu ierašanās Vidusjūrā Naseram varētu izrādīties pārāk kārdinoša ēsma. Amerikāņi par to neuztraucās, bet uztraucās gan Anglija un Izraēla, kas domājās daudz labāk pazīstam Nasera mentalitāti. Pad. savienības izturēšanās citādi bija radījusi zināmu optimismu, kaut AN ģenerālsekretārs Utants nedējas nogalē Montrealā stāvokli Vidējos austrumos raksturoja par ārkārtīgi kritisku un eksplozīvu.

Ar ļoti lielu steigu šo stāvokli centās izmantot sarkanā Ķīna, kuŗas akcijas arabu pasaulē nekad nav bijušas nekādas augstās. Pekinga klaigāja par amerikāņu imperiālistiskajiem agresoriem Vidējos austrumos un par Izraēlu, kuŗa esot tikai ierocis ASV rokās. Pat pad. savienībai ķīnieši pārmeta sadarbību ar ASV, bet pret Izraēlu.

### SĀCIES KAŖŠ . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

dās Rietumi bija ieskatos, ka Pad. savienību Vidējo austrumu militārā konflikta iznākums neinteresē tik ļoti, lai tā uzsāktu raķešķaŗu, jo šāda rīcība nenovēršami nozīmētu trešā pasaules kaŗa sākumu.

Rietumu militārie novērotāji domā, ka Pad. savienība būtu gluži apmierināta, ja Vidējos austrumus izdotos pārvērst jaunā Vietnamā: tur „iesēdināt" amerikāņus, pašai ar saviem ieročiem un kaŗa materiāliem gācājot par iespējami ilgāku amerikāņu piesaistīšanu.

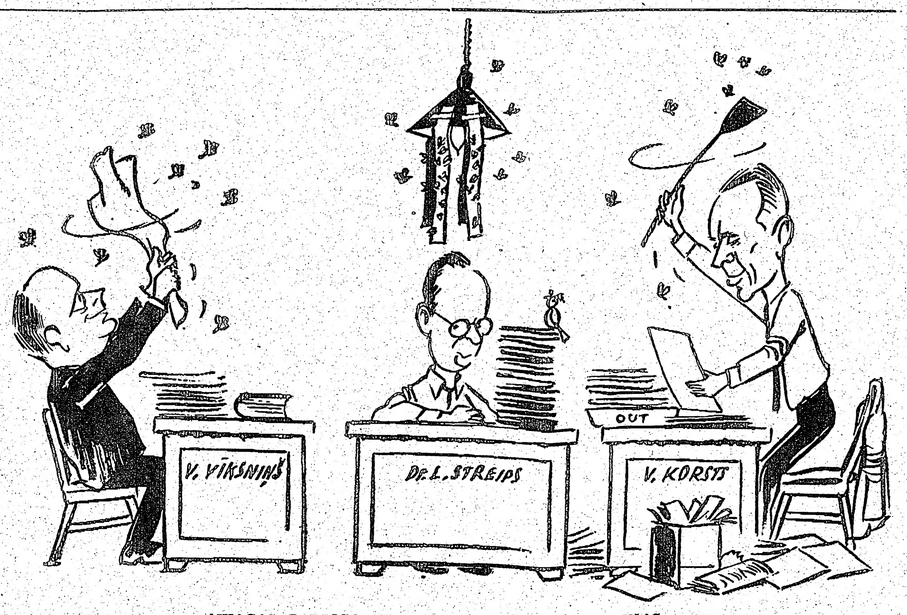


ČIKAGAS DARBĪGO TRIJOTNI APCĒLUSAS SĪKĀS MUSAS

Ed. Keiša karikatūra

*Ar šo paziņoju, ka lielāko latviešu vasarnīcu Kanadā GLEN ECHO LODGE skaistajos Muskokas ezeros atklās š. g. 1. JŪLIJĀ.*

**Piedāvājam istabas un kabines 80 viesiem. Iespējams arī teltot, piedaloties pie kopgalda. Garšīgi ēdieni. Dažādas sporta nodarbības, dziesmu un deju vakari.**

**Pazemirātas cenas pieaugušiem pirms 15. jūlija un pēc 13. augusta, bērniem līdz 12 g. visu vasaru.**

**Jautrai līgošanai š. g. 24. jūnijā lūdzam pietelkties līdz 18. jūnijam.**

*Imants un Mirdza Fricbergs,*
*Box 910 Gravenhurst, Ont.*
Telefons: 687-4471 (area code 705)

Mūžīgā mierā aizgājis mūsu mīļais

**JĀNIS RICHTERS**

Dzimis 1887. g. 13. septembrī Vecmuižā,
miris 1967. g. 21. maijā Vindzorā.

**Aprimušas čakās rokas, — apklususi labā sirds! . . .**

Pēc viņa sēro

**SIEVA, DĒLI, VEDEKLAS UN MAZBĒRNI**

Mūsu mīļais konfilistrs

**AUGUSTS CAUNE**

dzimis 1906. gada 9. martā Ventspilī,
miris 1967. gada 29. maijā Redingā, Kalifornijā.

**Ja kādu brāli vest uz kapu klusu**
**Paticis nāves eņģelim . . .**

**Korporācija Latvia**


## AMERIKĀŅU AVIĀCIJA UZBRUKUSI PADOMJU KUĢIEM

Pad. savienība žēlojas, ka amerikāņu lidmašīnas uzbrukušas 3358 tonnu lielajam krievu motorkuģim „Turkistan" Kampas ostā, 40 jūdžu ziemeļaustrumos no Haipongas. Uzbrukuma laikā divi padomju jūrnieki smagi ievainoti. Maskava brīdina, ka, līdzīgam gadījumam atkārtojoties, tā sāks pretrīcību, lai savus kuģus nākotnē nodrošinātu.

Amerikāņi, cik zināms, savos uzbrukumos centušies no līdzīgiem starpgadījumiem izvairīties, neaizkarot ārvalstu kuģus Ziemeļvietnamas ostās pat tad, ja skaidri zināms, ka šie kuģi Ziemeļvietnamai piegādā ieročus un citus kaŗa materiālus.

Vietnamas zemes ciņās vairāki amerikāņu flotes kājnieku bataljoni sadūrušies ar apmēram 2000 komūnistiem labi nocietinātās pozicijās 20 jūdžu attālumā no Danangas, kas izveidojusies par vienu no galvenajām ASV bazēm Dienvidvietnamā. Artilerijai un aviācijai palīdzot, komūnistiem nodarīti smagi zaudējumi.

Gaisa kaŗā turpinās uzbrukumi komūnistu mērķiem Ziemeļvietnamā, amerikāņu lidašīnām ciešot arī zaudējumus.. Komūnisti zaudējuši 2 Mig tipa lidaparātus. Kopš gaisa uzbrukumu uzsākšanas Ziemeļvietnamai, amerikāņi zaudējuši 567 lidaparātus, bet kopš kaŗa sākuma Vietnamā resp. kopš aktīvas amerikāņu iesaistīšanās ciņās 1961. gada 1. janvārī virs Dienvidvietnamas zaudēto amerikāņu lidaparātu skaits tagad sasniedzis 813.


**FRANK VASS BA**

**ADVOKĀTS-NOTĀRS**

**263 College ielā, Toronto.**
**(pie Spadina Ave.)**

**TEL. WA 2-6112, 2-6111**


## AKTUĀLAIS KANADĀ

★Pret mazajām melnajām mušām, kas vasarās sagandē uzturēšanās prieku Kanadas lielajos mežos, nule, liekas, ķīmiķi sagādājuši efektīvu aizsardzības līdzekli. Līdz šim melnās mušas apkaroja ar DDT, bet šis pulvelis bija bīstams putniem un zivīm. Tagad Ontario ūdeņu komisijas zinātniekiem izdevies izgatavot jaunu insektu apkarošanas līdzekli, kas iznīcina jau melno mušu kāpurus, kas attīstās ūdeni, bet nekaitīgs pārējai ūdens radībai. Minētā ķimikālija ir fosfātu savienojums, kas vispārējā tirdzniecībā parādīsies tikai nākošgad.

★ Vabošinā, Ontario, govs uzklīdusi uz 103. lielceļa un izraisījusi smagu satiksmes nelaimi. Govij uztriekusies vieglā mašina, kas pārsviesta šosejas otrā pusē pretimnākošas mašinas ceļā. Nogalināti 3 pieaugušie un 2 bērni, divas personas smagi ievainotas.

★ Federālā parlamenta konservatīvo partijas loceklis R. G. Fērvezers (Fairweather) izteicās, ka piederība pie komūnistu vēji partijas nedrikstētu būt šķērslis Kanadas pavalstniecības iegūšanai. Šīs zemes demokratisms esot tik stiprs, ka varot pretoties šādam uzbrukumam, ja to par tādu varētu dēvēt. Fērvezeram pievienojās NDP locekļi, kritizējot faktu, ka pavalstniecības ministram piekrīt pēdējais vārds pavalstniecības lūguma izlemšanā.

★ Par spīti neskaitāmiem bridinājumiem tūristiem un piesardzībai, mežu ugunsgrēkos šīvasaru Kanadā izdeg milzu platības. Šāgada pirmā lielākā mežu degšana Saplō un Sūlukautā likusi no abām pilsētiņām izvākties ap 6000 iedzīvotājiem, meklējot patvērumu Sadberijā, Draidenā un Portartūrā. Daļa gan atgriezās pēc 24 stundām, kad Sūlukauta pilsētiņai ugunsgrēka draudus šķita mazināmies.

Visā Ontario pēdējā nedēļas nogalē izcēlušies 106 mežu ugunsgrēki, kuŗu dzēšanā piedalījušies 1200 brīvprātīgo. Dzēšanas darbus apgrūtinājuši stipri cies, ka piederība pie komūnistu vēji.


**Vajadzīga PAVĀRES PALĪDZE**

latviešu vasarnīcā Muskokā. Atalgojums $15.00 dienā.

**Lūdz rakstīt I. Fricbergs, Box 910, Gravenhurst, Ont.**
**Tel.: 687-4471 (area code 705)**